

ΚΡΑΤΥΛΟΣ

ΕΡΜΟΓΕΝΗΣ ΚΡΑΤΥΛΟΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ

St. I
p. 383

ΕΡΜ. Βούλει οὖν καὶ Σωκράτει τῷδε ἀνακοινωσώμεθα τὸν λόγον;

ΚΡ. Εἴ σοι δοκεῖ.

ΕΡΜ. Κρατύλος φησὶν ὅδε, ὦ Σώκρατες, ὀνόματος ὀρθότητα εἶναι ἐκάστῳ τῶν ὄντων φύσει πεφυκυῖαν, καὶ οὐ 5 τοῦτο εἶναι ὄνομα ὃ ἂν τινες συνθέμενοι καλεῖν καλῶσι, τῆς αὐτῶν φωνῆς μόριον ἐπιφθεγγόμενοι, ἀλλὰ ὀρθότητά τινα τῶν ὀνομάτων πεφυκέναι καὶ Ἑλλησι καὶ βαρβάροις τὴν αὐτὴν ἅπασιν. ἐρωτῶ οὖν αὐτὸν ἐγὼ εἰ αὐτῷ Κρατύλος τῆ ἀληθείᾳ ὄνομα [ἐστὶν ἢ οὐ]; ὃ δὲ ὁμολογεῖ. “Τί δὲ Σωκράτει;” ἔφην. “Σωκράτης,” ἢ δ’ ὅς. “Οὐκοῦν καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις πᾶσιν, ὅπερ καλοῦμεν ὄνομα ἕκαστον, τοῦτό 5 ἐστὶν ἐκάστῳ ὄνομα;” ὃ δέ, “Οὐκουν σοὶ γε,” ἢ δ’ ὅς, “ὄνομα Ἐρμογένης, οὐδὲ ἂν πάντες καλῶσιν ἄνθρωποι.” καὶ ἐμοῦ ἐρωτῶντος καὶ προθυμουμένου εἰδέναι ὅτι ποτὲ λέγει, οὔτε ἀποσαφεῖ οὐδὲν εἰρωνεύεται τε πρὸς με, προσ- 384 ποιοῦμένός τι αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ διανοεῖσθαι ὡς εἰδὼς περὶ αὐτοῦ, ὃ εἰ βούλοιτο σαφῶς εἰπεῖν, ποιήσειεν ἂν καὶ ἐμὲ ὁμολογεῖν καὶ λέγειν ἅπερ αὐτὸς λέγει. εἰ οὖν πῃ ἔχεις

α 1 ἀνακοινώσωμεν T b 2 αὐτῷ T: αὐτῷ πότερον B b 3 ἐστὶν ἢ οὐ B: om. T b 4 ἔφην T: ἔφην ἐγὼ B

5 συμβαλεῖν τὴν Κρατύλου ματεῖαν, ἠδέως ἂν ἀκούσαιμι
μᾶλλον δὲ αὐτῷ σοι ὄπη δοκεῖ [ἔχειν] περὶ ὀνομάτων
ὀρθότητος ἔτι ἂν ἦδιον πυθοίμην, εἴ σοι βουλομένῳ [ἐστίν].

ΣΩ. ὦ παῖ Ἰπποῦνίκου Ἐρμόγενης, παλαιὰ παροιμία ὅτι
b χαλεπὰ τὰ καλὰ ἐστὶν ὄπη ἔχει μαθεῖν· καὶ δὴ καὶ τὸ περὶ
τῶν ὀνομάτων οὐ σμικρὸν τυγχάνει ὄν μάθημα. εἰ μὲν οὖν
ἐγὼ ἤδη ἠκηκόη παρὰ Προδίκου τὴν πεντηκοντάδραχμον ἐπί-
δειξιν, ἣν ἀκούσαντι ὑπάρχει περὶ τοῦτο πεπαιδεῦσθαι, ὥς
5 φησιν ἐκεῖνος, οὐδὲν ἂν ἐκώλυέν σε αὐτίκα μάλα εἰδέναι
τὴν ἀλήθειαν περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος· νῦν δὲ οὐκ ἀκήκοα,
c ἀλλὰ τὴν δραχμιαίαν. οὐκοῦν οἶδα πῆ ποτε τὸ ἀληθὲς
ἔχει περὶ τῶν τοιούτων· συζητεῖν μέντοι ἔτοιμός εἰμι καὶ
σοὶ καὶ Κρατύλῳ κοινῇ. ὅτι δὲ οὐ φησὶ σοι Ἐρμογένῃ
ὄνομα εἶναι τῇ ἀληθείᾳ, ὥσπερ ὑποπτεύω αὐτὸν σκώπτειν·
5 οἶεται γὰρ ἴσως σε χρημάτων ἐφιεμένον κτήσεως ἀπο-
τυγχάνειν ἐκάστοτε. ἀλλ', ὁ νυνδὴ ἔλεγον, εἰδέναι μὲν
τὰ τοιαῦτα χαλεπὸν, εἰς τὸ κοινὸν δὲ καταθέντας χρὴ σκοπεῖν
εἴτε ὡς σὺ λέγεις ἔχει εἴτε ὡς Κρατύλος.

ΕΡΜ. Καὶ μὴν ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, πολλάκις δὴ καὶ
10 τούτῳ διαλεχθεῖς καὶ ἄλλοις πολλοῖς, οὐ δύναμαι πεισθῆναι
d ὡς ἄλλη τις ὀρθότης ὀνόματος ἢ συνθήκη καὶ ὁμολογία.
ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ ὅτι ἂν τίς τῷ θῆται ὄνομα, τοῦτο εἶναι τὸ
ὀρθόν· καὶ ἂν αὐθὶς γε ἕτερον μεταθῆται, ἐκεῖνο δὲ μηκέτι
καλῆ, οὐδὲν ἦττον τὸ ὕστερον ὀρθῶς ἔχειν τοῦ προτέρου,
5 ὥσπερ τοῖς οἰκέταις ἡμεῖς μετατιθέμεθα [οὐδὲν ἦττον τοῦτ'
εἶναι ὀρθὸν τὸ μετατεθὲν τοῦ πρότερον κειμένου]· οὐ γὰρ
φύσει ἐκάστῳ πεφυκέναι ὄνομα οὐδὲν οὐδενί, ἀλλὰ νόμῳ
καὶ ἔθει τῶν ἐθισάντων τε καὶ καλούντων. εἰ δέ πῃ ἄλλη
e ἔχει, ἔτοιμος ἔγωγε καὶ μαθάνειν καὶ ἀκούειν οὐ μόνον παρὰ
Κρατύλου, ἀλλὰ καὶ παρ' ἄλλου ὁποιοῦν.

a 6 ἔχειν om. T a 7 ὀρθότητος] ὀρθότης Schanz ἐστίν om. T
b 5 ἐκώλυε T: ἐκώλυεν B c 3 οὐ φήσει B c 4 σκοπεῖν marg. T
c 6 ἐκάστοτε om. T d 2 εἶναι] εἶναι καὶ T: καὶ εἶναι Heindorf
d 5-6 οὐδὲν . . . κειμένου om. T d 8 ἐθισάντων] μεθιστάντων al.

ΣΩ. Ἴσως μέντοι τί λέγεις, ὦ Ἑρμόγενές· σκεψώμεθα 385
δέ. ὁ ἂν φῆς καλῆ τις ἕκαστον, τοῦθ' ἐκάστῳ ὄνομα;

ΕΡΜ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Καὶ εἰν ἰδιώτης καλῆ καὶ εἰν πόλις;

ΕΡΜ. Φημί.

5

ΣΩ. Τί οὖν; εἰν ἐγὼ καλῶ ὅτιοῦν τῶν ὄντων, οἶον
ὁ νῦν καλοῦμεν ἄνθρωπον, εἰν ἐγὼ τοῦτο ἵππον προσ-
αγορεύω, ὁ δὲ νῦν ἵππον, ἄνθρωπον, ἔσται δημοσίᾳ μὲν
ὄνομα ἄνθρωπος τῷ αὐτῷ, ἰδίᾳ δὲ ἵππος; καὶ ἰδίᾳ μὲν αὐ
ἄνθρωπος, δημοσίᾳ δὲ ἵππος; οὕτω λέγεις;

10

ΕΡΜ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

b

ΣΩ. Φέρε δὴ μοι τόδε εἰπέ· καλεῖς τι ἀληθῆ λέγειν καὶ
ψευδῆ;

ΕΡΜ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἴη ἂν λόγος ἀληθῆς, ὁ δὲ ψευδῆς;

5

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὗτος ὅς ἂν τὰ ὄντα λέγῃ ὡς ἔστιν, ἀληθῆς·
ὅς δ' ἂν ὡς οὐκ ἔστιν, ψευδῆς;

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Ἐστὶν ἄρα τοῦτο, λόγῳ λέγειν τὰ ὄντα τε καὶ μῆ; 10

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ὁ λόγος δ' ἔστιν ὁ ἀληθῆς πότερον μὲν ὅλος ἀληθῆς, c
τὰ μόρια δ' αὐτοῦ οὐκ ἀληθῆ;

ΕΡΜ. Οὐκ, ἀλλὰ καὶ τὰ μόρια.

ΣΩ. Πότερον δὲ τὰ μὲν μεγάλα μόρια ἀληθῆ, τὰ δὲ
σμικρὰ οὐ· ἢ πάντα; 5

ΕΡΜ. Πάντα, οἶμαι ἔγωγε.

ΣΩ. Ἐστὶν οὖν ὅτι λέγεις λόγου σμικρότερον μόριον
ἄλλο ἢ ὄνομα;

ΕΡΜ. Οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο σμικρότατον.

ΣΩ. Καὶ τοῦτο [ὄνομα] ἄρα τὸ τοῦ ἀληθοῦς λόγου λέγεται; 10

a 2 ὁ ἂν, φῆς, καλῆ Hirschig : ὁ ἂν φῆς καλεῖ T : ὁ εἰν θῆ καλεῖν B : ὁ ἂν
φῆ καλεῖν Schanz τοῦτ' ἔστιν ἐκάστῳ B b 2 τι] τὰ T c i ὅλος
μὲν B c 9 τοῦτο T G : τὸ B c 10 ὄνομα B T : suprascr. G : om. al.

ERM. Ναί.

ΣΩ. Ἀληθές γε, ὡς φής.

ERM. Ναί.

ΣΩ. Τὸ δὲ τοῦ ψεύδους μόριον οὐ ψεῦδος;

15 ERM. Φημί.

ΣΩ. Ἔστιν ἄρα ὄνομα ψεῦδος καὶ ἀληθὲς λέγειν, εἴπερ καὶ λόγον;

d ERM. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Ὁ ἂν ἄρα ἕκαστος φῆ τῷ ὄνομα εἶναι, τοῦτό ἐστιν ἕκαστῳ ὄνομα;

ERM. Ναί.

5 ΣΩ. Ἡ καὶ ὁπόσα ἂν φῆ τις ἕκαστῳ ὀνόματα εἶναι, τοσαῦτα ἔσται καὶ τότε ὁπόταν φῆ;

ERM. Οὐ γὰρ ἔχω ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, ὀνόματος ἄλλην ὀρθότητα ἢ ταύτην, ἐμοὶ μὲν ἕτερον εἶναι καλεῖν ἕκαστῳ ὄνομα, ὃ ἐγὼ ἐθέμην, σοὶ δὲ ἕτερον, ὃ αὐτὸ σὺ. οὕτω δὲ καὶ
e ταῖς πόλεσιν ὀρῶ ἰδίᾳ [ἐκάσταις] ἐνίοις ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς κείμενα ὀνόματα, καὶ Ἑλλησι παρὰ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας, καὶ Ἑλλησι παρὰ βαρβάρους.

ΣΩ. Φέρε δὴ ἴδωμεν, ὦ Ἐρμόγενης, πότερον καὶ τὰ ὄντα
5 οὕτως ἔχειν σοὶ φαίνεται, ἰδίᾳ αὐτῶν ἢ οὐσία εἶναι ἕκαστῳ, ὥσπερ Πρωταγόρας ἔλεγεν λέγων “ πάντων χρημάτων
386 μέτρον ” εἶναι ἀνθρώπου—ὡς ἄρα οἶα μὲν ἂν ἐμοὶ φαίνηται τὰ πράγματα [εἶναι], τοιαῦτα μὲν ἔστιν ἐμοί· οἶα δ' ἂν σοί, τοιαῦτα δὲ σοί—ἢ ἔχειν δοκεῖ σοὶ αὐτὰ αὐτῶν τινα βεβαιότητα τῆς οὐσίας;

5 ERM. Ἦδη ποτὲ ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, ἀπορῶν καὶ ἐνταῦθα ἐξηνέχθην εἰς ἅπερ Πρωταγόρας λέγει· οὐ πάνυ τι μέντοι μοι δοκεῖ οὕτως ἔχειν.

d 5 τις φῆ T d 9 αὐ Hirschig: ἂν BT e 1 ταῖς πό-
λεσιν fort. secludendum ἐκάσταις seclusi: ἐκάσταις ἐνίοις om. T
e 3 παρὰ om. B a 2 εἶναι om. T a 3 τοιαῦτα δέ σοι T:
τοιαῖδε B: τοιαῦτα δ' αὐ σοί W (cf. Theaet. 152 a) δοκεῖ σοὶ αὐτὰ]
δοκεῖς οἱ ἅττα T

ΣΩ. Τί δέ; ἐς τόδε ἤδη ἐξηνέχθης, ὥστε μὴ πάνυ σοὶ
δοκεῖν εἶναι τινα ἄνθρωπον πονηρόν; b

ΕΡΜ. Οὐ μὰ τὸν Δία, ἀλλὰ πολλάκις δὴ αὐτὸ πέπουθα,
ὥστε μοι δοκεῖν πάνυ πονηροῦς εἶναι τινας ἀνθρώπους, καὶ
μάλα συχνοῦς.

ΣΩ. Τί δέ; πάνυ χρηστοὶ οὐπω σοὶ ἔδοξαν εἶναι [ἄνθρω- 5
ποι];

ΕΡΜ. Καὶ μάλα ὀλίγοι.

ΣΩ. Ἐδοξαν δ' οὖν;

ΕΡΜ. Ἐμοιγε.

ΣΩ. Πῶς οὖν τοῦτο τίθεσαι; ἄρ' ὦδε· τοὺς μὲν πάνυ 10
χρηστοὺς πάνυ φρονίμους, τοὺς δὲ πάνυ πονηροὺς πάνυ
ἄφρονας;

ΕΡΜ. Ἐμοιγε δοκεῖ οὕτως. c

ΣΩ. Οἷόν τε οὖν [ἐστίν], εἰ Πρωταγόρας ἀληθῆ ἔλεγεν
καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀλήθεια, τὸ οἶα ἂν δοκῆ ἐκάστῳ τοιαῦτα
καὶ εἶναι, τοὺς μὲν ἡμῶν φρονίμους εἶναι, τοὺς δὲ ἄφρονας;

ΕΡΜ. Οὐ δῆτα. 5

ΣΩ. Καὶ ταῦτά γε, ὡς ἐγῶμαι, σοὶ πάνυ δοκεῖ, φρονή-
σεως οὐσης καὶ ἀφροσύνης μὴ πάνυ δυνατὸν εἶναι Πρω-
ταγόραν ἀληθῆ λέγειν· οὐδὲν γὰρ ἂν που τῇ ἀληθείᾳ ὁ
ἕτερος τοῦ ἐτέρου φρονιμώτερος εἴη, εἴπερ ἂ ἂν ἐκάστῳ
δοκῆ ἐκάστῳ ἀληθῆ ἔσται. d

ΕΡΜ. Ἐστὶ ταῦτα.

ΣΩ. Ἄλλὰ μὴν οὐδὲ κατ' Εὐθύδημόν γε οἶμαι σοὶ δοκεῖ
πᾶσι πάντα ὁμοίως εἶναι ἅμα καὶ ἀεὶ· οὐδὲ γὰρ ἂν οὕτως
εἶεν οἱ μὲν χρηστοί, οἱ δὲ πονηροί, εἰ ὁμοίως ἅπασιν καὶ ἀεὶ 5
ἀρετὴ τε καὶ κακία εἴη.

ΕΡΜ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μῆτε πᾶσι πάντα ἐστὶν ὁμοίως ἅμα καὶ
ἀεὶ, μῆτε ἐκάστῳ ἰδίᾳ ἕκαστον [τῶν ὄντων ἐστίν], δῆλον δὴ

b 2 αὐτὸ T: ταυτὸ B b 5 ἄνθρωποι om. T c 2 ἐστίν om. T
c 4 εἶναι om. G c 9 ἂ ἂν] δ' ἐὰν T d 9 τῶν ὄντων ἐστίν om. T

e ὅτι αὐτὰ αὐτῶν οὐσίαν ἔχοντά τινα βέβαιόν ἐστι τὰ πράγματα, οὐ πρὸς ἡμᾶς οὐδὲ ὑφ' ἡμῶν ἐλκόμενα ἄνω καὶ κάτω τῷ ἡμετέρῳ φαντάσματι, ἀλλὰ καθ' αὐτὰ (πρὸς τὴν αὐτῶν οὐσίαν ἔχοντα ἤπερ πέφυκεν.

5 EPM. Δοκεῖ μοι, ὦ Σώκρατες, οὕτω.

ΣΩ. Πότερον οὖν αὐτὰ μὲν ἂν εἴη οὕτω πεφυκότα, αἱ δὲ πράξεις αὐτῶν οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον; ἢ οὐ καὶ αὐταὶ ἐν τι εἶδος τῶν ὄντων εἰσίν, αἱ πράξεις;

EPM. Πάνυ γε καὶ αὐταί.

387 ΣΩ. Κατὰ τὴν αὐτῶν ἄρα φύσιν καὶ αἱ πράξεις πράττονται, οὐ κατὰ τὴν ἡμετέραν δόξαν. οἶον ἐὰν τι ἐπιχειρήσωμεν ἡμεῖς τῶν ὄντων τέμνειν, πότερον ἡμῖν τμητέον [ἐστίν] ἕκαστον ὡς ἂν ἡμεῖς βουλόμεθα καὶ ᾧ ἂν βουληθῶμεν,
5 ἢ ἐὰν μὲν κατὰ τὴν φύσιν βουληθῶμεν ἕκαστον τέμνειν τοῦ τέμνειν τε καὶ τέμνεσθαι καὶ ᾧ πέφυκε, τεμοῦμέν τε καὶ πλέον τι ἡμῖν ἔσται καὶ ὀρθῶς πράξομεν τοῦτο, ἐὰν δὲ παρὰ φύσιν, ἐξαμαρτησόμεθά τε καὶ οὐδὲν πράξομεν;

b EPM. Ἐμοιγε δοκεῖ οὕτω.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἐὰν κάειν τι ἐπιχειρήσωμεν, οὐ κατὰ πᾶσαν δόξαν δεῖ κάειν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ὀρθήν; αὕτη δ' ἐστὶν ἣ ἐπεφύκει ἕκαστον κάεσθαι τε καὶ κάειν καὶ ᾧ ἐπεφύκει;

5 EPM. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τᾶλλα οὕτω;

EPM. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ καὶ τὸ λέγειν μία τις τῶν πράξεῶν ἐστίν;

10 EPM. Ναί.

ΣΩ. Πότερον οὖν ἢ ἂν τῷ δοκῇ λεκτέον εἶναι, ταύτη
c λέγων ὀρθῶς λέξει, ἢ ἐὰν μὲν ἢ πέφυκε τὰ πράγματα λέγειν τε καὶ λέγεσθαι καὶ ᾧ, ταύτη καὶ τούτῳ λέγῃ, πλέον τέ τι

ε 2 ἡμᾶς] ἡμᾶς ὄντα d ε 3 ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ T ε 4 ἤπερ pr. B (ut videtur) ε 5 οὕτω] οὕτως ἔχειν B ε 6 ἂν εἴη] αἰε ἢ T sed corr. in marg. ε 7, 9 αὐταὶ (bis) Heindorf: αὐταὶ B T α 4 ἐστίν om. T: τῶν ὄντων G b 4 ἐπεφύκει (bis) BT: πέφυκεν (bis) Hermann

ποιήσει καὶ ἐρεῖ· ἂν δὲ μή, ἕξαμαρτήσεται τε καὶ οὐδὲν ποιήσει;

ΕΡΜ. Οὕτω μοι δοκεῖ ὡς λέγεις. 5

ΣΩ. Οὐκοῦν τοῦ λέγειν μόριον τὸ ὀνομάζειν· διονομάζοντες γάρ που λέγουσι τοὺς λόγους.

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τὸ ὀνομάζειν πρᾶξις [τις] ἐστίν, εἴπερ καὶ τὸ λέγειν πρᾶξις τις ἦν περὶ τὰ πράγματα; 10

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Αἱ δὲ πράξεις ἐφάνησαν ἡμῖν οὐ πρὸς ἡμᾶς οὔσαι, δ ἀλλ' αὐτῶν τινα ἰδίαν φύσιν ἔχουσαι;

ΕΡΜ. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ὀνομαστέον [ἐστίν] ἢ πέφυκε τὰ πράγματα ὀνομάζειν τε καὶ ὀνομάζεσθαι καὶ ᾧ, ἀλλ' οὐχ ἢ ἂν 5 ἡμεῖς βουλευθῶμεν, εἴπερ τι τοῖς ἔμπροσθεν μέλλει ὁμολογούμενον εἶναι; καὶ οὕτω μὲν ἂν πλέον τι ποιοῦμεν καὶ ὀνομάζοιμεν, ἄλλως δὲ οὔ;

ΕΡΜ. Φαίνεται μοι.

ΣΩ. Φέρε δὴ, ὃ ἔδει τέμνειν, ἔδει τῷ, φαμέν, τέμνειν; 10

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ ὃ ἔδει κερκίζειν, ἔδει τῷ κερκίζειν; καὶ ὃ ἔδει ε τρυπᾶν, ἔδει τῷ τρυπᾶν;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Καὶ ὃ ἔδει δὴ ὀνομάζειν, ἔδει τῷ ὀνομάζειν;

ΕΡΜ. Ἔστι ταῦτα. 388

ΣΩ. Τί δὲ ἦν ἐκεῖνο ᾧ ἔδει τρυπᾶν;

ΕΡΜ. Τρύπανον.

ΣΩ. Τί δὲ ᾧ κερκίζειν;

ΕΡΜ. Κερκίς. 5

ΣΩ. Τί δὲ ᾧ ὀνομάζειν;

ΕΡΜ. Ὀνομα.

c 6 καὶ διονομάζοντες T: ὀνομάζοντες B
om. T d 5 ὀνομάζειν τε καὶ om. B

c 9 τίς om. B
d 10 ὃ om. B

d 4 ἐστίν

- ΣΩ. Εὐ λέγεις. ὄργανον ἄρα τί ἐστὶ καὶ τὸ ὄνομα.
 EPM. Πάνυ γε.
- 10 ΣΩ. Εἰ οὖν ἐγὼ ἐροίμην “Τί ἦν ὄργανον ἢ κερκίς;”
 οὐχ ᾧ κερκίζομεν;
 EPM. Ναί.
- b ΣΩ. Κερκίζοντες δὲ τί δρῶμεν; οὐ τὴν κρόκην καὶ τοὺς
 στήμονας συγκεχυμένους διακρίνομεν;
 EPM. Ναί.
- ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ περὶ τρυπάνου ἔξεις οὕτως εἰπεῖν καὶ
 5 περὶ τῶν ἄλλων;
 EPM. Πάνυ γε.
- ΣΩ. Ἐχεις δὴ καὶ περὶ ὀνόματος οὕτως εἰπεῖν; ὀργάνῳ
 ὄντι τῷ ὀνόματι ὀνομάζοντες τί ποιούμεν;
 EPM. Οὐκ ἔχω λέγειν.
- 10 ΣΩ. Ἄρ’ οὐ διδάσκομέν τι ἀλλήλους καὶ τὰ πράγματα
 διακρίνομεν ἢ ἔχει;
 EPM. Πάνυ γε.
- ΣΩ. Ὄνομα ἄρα διδασκαλικόν τί ἐστὶν ὄργανον καὶ
 c διακριτικὸν τῆς οὐσίας ὥσπερ κερκίς ὑφάσματος.
 EPM. Ναί.
- ΣΩ. Ὑφαντικὸν δέ γε ἢ κερκίς;
 EPM. Πῶς δ’ οὐ;
 5 ΣΩ. Ὑφαντικὸς μὲν ἄρα κερκίδι καλῶς χρήσεται, καλῶς
 δ’ ἐστὶν ὑφαντικῶς διδασκαλικὸς δὲ ὀνόματι, καλῶς δ’ ἐστὶ
 διδασκαλικῶς.
 EPM. Ναί.
- ΣΩ. Τῷ τίνος οὖν ἔργῳ ὁ ὑφάντης καλῶς χρήσεται ὅταν
 10 τῇ κερκίδι χρῆται;
 EPM. Τῷ τοῦ τέκτονος.
 ΣΩ. Πᾶς δὲ τέκτων ἢ ὁ τὴν τέχνην ἔχων;
 EPM. Ὁ τὴν τέχνην.

b 4 τοῦ ante τρυπάνου add. G b 8 ποιοῖμεν B b 10 οὐ Steph-
 anus: οὖν B T sed v punctis notatum in B c 5 χρήσεται] κεχρήσεται T
 c 6 ὀνόματι (καλῶς), καλῶς al.

ΣΩ. Τῷ τίνος δὲ ἔργῳ ὁ τρυπητῆς καλῶς χρήσεται ὅταν d
τῷ τρυπάνῳ χρήται;

ΕΡΜ. Τῷ τοῦ χαλκέως.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν πᾶς χαλκεὺς ἢ ὁ τὴν τέχνην ἔχων;

ΕΡΜ. Ὁ τὴν τέχνην.

5

ΣΩ. Εἶεν. τῷ δὲ τίνος ἔργῳ ὁ διδασκαλικὸς χρήσεται
ὅταν τῷ ὀνόματι χρήται;

ΕΡΜ. Οὐδὲ τοῦτ' ἔχω.

ΣΩ. Οὐδὲ τοῦτό γ' ἔχεις εἰπεῖν, τίς παραδίδωσιν ἡμῖν
τὰ ὀνόματα οἷς χρώμεθα;

10

ΕΡΜ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Ἄρ' οὐχὶ ὁ νόμος δοκεῖ σοι [εἶναι] ὁ παραδιδούς
αὐτά;

ΕΡΜ. Ἔοικεν.

ΣΩ. Νομοθέτου ἄρα ἔργῳ χρήσεται ὁ διδασκαλικὸς ὅταν e
ὀνόματι χρήται;

ΕΡΜ. Δοκεῖ μοι.

ΣΩ. Νομοθέτης δέ σοι δοκεῖ πᾶς εἶναι ἀνὴρ ἢ ὁ τὴν
τέχνην ἔχων;

5

ΕΡΜ. Ὁ τὴν τέχνην.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα παντὸς ἀνδρός, ὧ Ἑρμόγετες, ὄνομα θέσθαι
[ἔστιν] ἀλλὰ τινος ὀνοματούργου· οὗτος δ' ἔστιν, ὡς ἔοικεν, 389
ὁ νομοθέτης, ὃς δὴ τῶν δημιουργῶν σπανιώτατος ἐν ἀνθρώ-
ποις γίγνεται.

ΕΡΜ. Ἔοικεν.

ΣΩ. Ἴθι δῆ, ἐπίσκεψαι ποῖ βλέπων ὁ νομοθέτης τὰ 5
ὀνόματα τίθεται· ἐκ τῶν ἔμπροσθεν δὲ ἀνάσκειναι. ποῖ
βλέπων ὁ τέκτων τὴν κερκίδα ποιεῖ; ἄρ' οὐ πρὸς τοιοῦτόν
τι ὁ ἐπεφύκει κερκίζειν;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

d 1 ὅταν . . . χρήται om. T d 5 ὁ τὴν τέχνην om. B d 8 οὐδὲ]
οὐ Heindorf d 9 τοῦτό γ'] τοῦτ' T d 12 ὁ νόμος] ὀνόματος T:
ὁ νομοθέτης Schanz εἶναι om. T a 1 ἔστιν om. T a 2 ἐν
οἶν. T a 8 πεφύκει B: πέφυκε al. Stallbaum

b ΣΩ. Τί δέ; ἂν καταγῆ αὐτῷ ἢ κερκίς ποιούντι, πότερον πάλιν ποιήσει ἄλλην πρὸς τὴν κατεαγυῖαν βλέπων, ἢ πρὸς ἐκεῖνο τὸ εἶδος πρὸς ὅπερ καὶ ἦν κατέαξεν ἐποίει;

ΕΡΜ. Πρὸς ἐκεῖνο, ἔμοιγε δοκεῖ.

5 ΣΩ. Οὐκοῦν ἐκεῖνο δικαιοτάτ' ἂν αὐτὸ ὃ ἔστιν κερκίς καλέσαιμεν;

ΕΡΜ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπειδὴν δέη λεπτῷ ἱματίῳ ἢ παχεῖ ἢ λιγῷ ἢ ἑρεῶ ἢ ὀποιῶσιν τι κερκίδα ποιεῖν, πάσας μὲν δεῖ τὸ
10 τῆς κερκίδος ἔχειν εἶδος, οἷα δ' ἐκάστῳ καλλίστη ἐπεφύκει,
c ταύτην ἀποδιδόναί τὴν φύσιν εἰς τὸ ἔργον ἕκαστον;

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ περὶ τῶν ἄλλων δὴ ὀργάνων ὁ αὐτὸς τρόπος· τὸ φύσει ἐκάστῳ πεφυκὸς ὄργανον ἐξευρόντα δεῖ ἀποδοῦναι
5 εἰς ἐκεῖνο ἐξ οὗ ἂν ποιῆ [τὸ ἔργον], οὐχ οἷον ἂν αὐτὸς βουληθῆ, ἀλλ' οἷον ἐπεφύκει. τὸ φύσει γὰρ ἐκάστῳ, ὡς ἔοικε, τρύπανον πεφυκὸς εἰς τὸν σίδηρον δεῖ ἐπίστασθαι τιθέναί.

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Καὶ τὴν φύσει κερκίδα ἐκάστῳ πεφυκυῖαν εἰς ξύλον.

10 ΕΡΜ. Ἔστι ταῦτα.

d ΣΩ. Φύσει γὰρ ἦν ἐκάστῳ εἶδει ὑφάσματος, ὡς ἔοικεν, ἐκάστη κερκίς, καὶ τᾶλλα οὕτως.

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν, ὦ βέλτιστε, καὶ τὸ ἐκάστῳ φύσει πεφυκὸς
5 ὄνομα τὸν νομοθέτην ἐκείνον εἰς τοὺς φθόγγους καὶ τὰς συλλαβὰς δεῖ ἐπίστασθαι τιθέναί, καὶ βλέποντα πρὸς αὐτὸ ἐκεῖνο ὃ ἔστιν ὄνομα, πάντα τὰ ὀνόματα ποιεῖν τε καὶ τίθεσθαι, εἰ μέλλει κύριος εἶναι ὀνομάτων θέτης; εἰ δὲ μὴ εἰς τὰς αὐτὰς συλλαβὰς ἕκαστος ὁ νομοθέτης τίθησιν, οὐδὲν
e δεῖ τοῦτο ἀμφιγγνοεῖν· οὐδὲ γὰρ εἰς τὸν αὐτὸν σίδηρον

b 1 ἢ om. pr. T b 5-7 οὐκοῦν . . . δοκεῖ om. B b 9 δεῖ] δὴ T
b 10 πέφυκε Stallbaum c 4 τὸ om. G c 5 τὸ ἔργον om. T
c 6 πέφυκε Stallbaum c 7 δεῖ] δὴ T d 7 ὄνομα] ὀνόματα B
e 1 ἀμφιγγνοεῖν Peipers: ἀγνοεῖν BT οὐδὲ] οὐ T αὐτὸν om. T

ἅπας χαλκεὺς τίθησιν, τοῦ αὐτοῦ ἕνεκα ποιῶν τὸ αὐτὸ
 ὄργανον· ἀλλ' ὅμως, ἕως ἂν τὴν αὐτὴν ἰδέαν ἀποδιδῶ, ἕαντε
 ἐν ἄλλῳ σιδήρῳ, ὅμως ὀρθῶς ἔχει τὸ ὄργανον, ἕαντε ἐνθάδε 390
 ἕαντε ἐν βαρβάροις τις ποιῇ. ἡ γάρ;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν οὕτως ἀξιώσεις καὶ τὸν νομοθέτην τὸν τε
 ἐνθάδε καὶ τὸν ἐν τοῖς βαρβάροις, ἕως ἂν τὸ τοῦ ὀνόματος 5
 εἶδος ἀποδιδῶ τὸ προσήκον ἐκάστῳ ἐν ὁποιασοῦν συλλαβαῖς,
 οὐδὲν χεῖρω νομοθέτην εἶναι τὸν ἐνθάδε ἢ τὸν ὁποιοῦν ἄλλοθι;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τίς οὖν ὁ γνωσόμενος εἰ τὸ προσήκον εἶδος κερκίδος b
 ἐν ὁποιοῦν ξύλῳ κεῖται; ὁ ποιήσας, ὁ τέκτων, ἢ ὁ χρη-
 σόμενος [ὁ] ὑφάντης;

ΕΡΜ. Εἰκὸς μὲν μάλλον, ὦ Σώκρατες, τὸν χρησόμενον.

ΣΩ. Τίς οὖν ὁ τῷ τοῦ λυροποιοῦ ἔργῳ χρησόμενος; ἄρ' 5
 οὐχ οὗτος ὃς ἐπίσταιτο ἂν ἐργαζομένῳ κάλλιστα ἐπιστατεῖν
 καὶ εἰργασμένον γνοίη εἴτ' εὖ εἰργασται εἴτε μή;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τίς;

ΕΡΜ. Ὁ κιθαριστής. 10

ΣΩ. Τίς δὲ ὁ τῷ τοῦ ναυπηγοῦ;

ΕΡΜ. Κυβερνήτης. c

ΣΩ. Τίς δὲ τῷ τοῦ νομοθέτου ἔργῳ ἐπιστατήσείε τ' ἂν
 κάλλιστα καὶ εἰργασμένον κρίνειε καὶ ἐνθάδε καὶ ἐν τοῖς
 βαρβάροις; ἄρ' οὐχ ὅσπερ χρήσεται;

ΕΡΜ. Ναί. 5

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐχ ὁ ἐρωτῶν ἐπιστάμενος οὗτός ἐστιν;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ὁ δὲ αὐτὸς καὶ ἀποκρίνεσθαι;

ΕΡΜ. Ναί.

ε 3 ἂν om. B ἕαντε . . . a 1 ὅμως secl. Schanz a 1 ἐν
 (τῷ αὐτῷ ἕαντε ἐν) ἄλλῳ Ast a 5 τοῖς om. G b 3 δ om. B
 ὑφάντης secl. Naber b 6 ἐπίσταιτο ἂν ἐργαζομένῳ TW: ἐπίσταται
 τῷ ἀνεργαζομένῳ B

10 ΣΩ. Τὸν δὲ ἐρωτᾶν καὶ ἀποκρίνεσθαι ἐπιστάμενον ἄλλο
τι σὺ καλεῖς ἢ διαλεκτικόν;

ΕΡΜ. Οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο.

d ΣΩ. Τέκτονος μὲν ἄρα ἔργον ἐστὶν ποιῆσαι πηδάλιον ἐπι-
στατοῦντος κυβερνήτου, εἰ μέλλει καλὸν εἶναι τὸ πηδάλιον.

ΕΡΜ. Φαίνεται.

ΣΩ. Νομοθέτου δέ γε, ὡς ἔοικεν, ὄνομα, ἐπιστάτην ἔχου-
5 τος διαλεκτικὸν ἄνδρα, εἰ μέλλει καλῶς ὀνόματα θήσεσθαι.

ΕΡΜ. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Κινδυνεύει ἄρα, ὦ Ἑρμόγετες, εἶναι οὐ φαῦλον, ὡς
σὺ οἶει, ἢ τοῦ ὀνόματος θέσις, οὐδὲ φαύλων ἀνδρῶν οὐδὲ
τῶν ἐπιτυχόντων. καὶ Κρατύλος ἀληθῆ λέγει λέγων φύσει
e τὰ ὀνόματα εἶναι τοῖς πράγμασι, καὶ οὐ πάντα δημιουργὸν
ὀνομάτων εἶναι, ἀλλὰ μόνον ἐκείνον τὸν ἀποβλέποντα εἰς τὸ
τῇ φύσει ὄνομα ὃν ἐκάστῳ καὶ δυνάμενον αὐτοῦ τὸ εἶδος
τιθέναι εἰς τε τὰ γράμματα καὶ τὰς συλλαβάς.

5 ΕΡΜ. Οὐκ ἔχω, ὦ Σώκρατες, ὅπως χρῆ πρὸς ἃ λέγεις
391 ἐναντιοῦσθαι. ἴσως μέντοι οὐ ρᾶδιόν ἐστιν οὕτως ἐξαίφνης
πεισθῆναι, ἀλλὰ δοκῶ μοι ὧδε ἂν μᾶλλον πιθέσθαι σοι, εἴ
μοι δεῖξαις ἥτινα φῆς εἶναι τὴν φύσει ὀρθότητα ὀνόματος.

ΣΩ. Ἐγὼ μὲν, ὦ μακάριε Ἑρμόγετες, οὐδεμίαν λέγω,
5 ἀλλ' ἐπελάθου γε ὧν ὀλίγον πρότερον ἔλεγον, ὅτι οὐκ
εἰδείην ἀλλὰ σκεψοίμην μετὰ σοῦ. νῦν δὲ σκοπούμενοις
ἡμῖν, ἐμοί τε καὶ σοί, τοσοῦτον μὲν ἤδη φαίνεται παρὰ τὰ
πρότερα, φύσει τέ τινα ὀρθότητα ἔχον εἶναι τὸ ὄνομα καὶ οὐ
b παντὸς ἀνδρὸς ἐπίστασθαι [καλῶς] αὐτὸ πράγματι ὄψοῦν
θέσθαι ἢ οὐ;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ μετὰ τοῦτο χρῆ ζητεῖν, εἴπερ ἐπιθυμεῖς
5 εἰδέναί, ἥτις ποτ' αὐ ἐστιν αὐτοῦ ἢ ὀρθότης.

ο 3 τὸ] τὸ τε T α 2 ἀλλὰ . . . πιθέσθαι T G: om. B Schanz
πιθέσθαι σοι scripsi auctore Schanz: τίθεσθαι σε pr. T: πείθεσθαι σε pr.
G: πεισθῆναι σοι Cobet α 3 μοι] μὴ Schanz α 5 γε ὧν ὀλίγον
B: ὀλίγον γὰρ T b 1 καλῶς om. T b 5 αὐ B: ἂν T

ΕΡΜ. Ἄλλὰ μὴν ἐπιθυμῶ γε εἰδέναι.

ΣΩ. Σκόπει τοίνυν.

ΕΡΜ. Πῶς οὖν χρὴ σκοπεῖν;

ΣΩ. Ὅρθοτάτη μὲν τῆς σκέψεως, ᾧ ἑταῖρε, μετὰ τῶν ἐπισταμένων, χρήματα ἐκείνοις τελούντα καὶ χάριτας κατα- 10
τιθέμενον. εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ σοφισταί, οἷσπερ καὶ ὁ ἀδελφός σου Καλλίας πολλὰ τελέσας χρήματα σοφὸς δοκεῖ εἶναι. c
ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἐγκρατῆς εἶ τῶν πατρώων, λιπαρεῖν χρὴ τὸν ἀδελφὸν καὶ δεῖσθαι αὐτοῦ διδάξαι σε τὴν ὀρθότητα περὶ τῶν τοιούτων ἦν ἔμαθεν παρὰ Πρωταγόρου.

ΕΡΜ. Ἄτοπος μεντὰν εἶη μου, ᾧ Σώκρατες, ἡ δέησις, 5
εἰ τὴν μὲν Ἀλήθειαν τὴν Πρωταγόρου ὅλως οὐκ ἀποδέχομαι, τὰ δὲ τῇ τοιαύτῃ ἀληθείᾳ ῥηθέντα ἀγαπήνῃ ὥς του ἄξια.

ΣΩ. Ἄλλ' εἰ μὴ αὐτὸ σε ταῦτα ἀρέσκει, παρ' Ὀμήρου χρὴ μαθάνειν καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ποιητῶν. d

ΕΡΜ. Καὶ τί λέγει, ᾧ Σώκρατες, Ὀμηρος περὶ ὀνομάτων, καὶ ποῦ;

ΣΩ. Πολλαχοῦ· μέγιστα δὲ καὶ κάλλιστα ἐν οἷς διορίζει ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἅ τε οἱ ἄνθρωποι ὀνόματα καλοῦσι καὶ οἱ 5
θεοί. ἡ οὐκ οἶει αὐτὸν μέγα τι καὶ θαυμάσιον λέγειν ἐν τούτοις περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος; δῆλον γὰρ δὴ ὅτι οἷ γε θεοὶ αὐτὰ καλοῦσιν πρὸς ὀρθότητα ἅπερ ἔστι φύσει ὀνόματα ἡ σὺ οὐκ οἶει; e

ΕΡΜ. Εὖ οἶδα μὲν οὖν ἔγωγε, εἵπερ καλοῦσιν, ὅτι ὀρθῶς καλοῦσιν. ἀλλὰ ποῖα ταῦτα λέγεις;

ΣΩ. Οὐκ οἶσθα ὅτι περὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ ἐν τῇ Τροίᾳ, ὃς ἔμονομάχει τῷ Ἡφαίστῳ, “ὄν Ξάνθον,” φησί, “καλέουσι 5
θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον;”

ΕΡΜ. Ἔγωγε.

ΣΩ. Τί οὖν δῆ; οὐκ οἶει τοῦτο σεμνόν τι εἶναι γνῶναι, 392
ὅπη ποτὲ ὀρθῶς ἔχει ἐκείνου τὸν ποταμὸν Ξάνθον καλεῖν

c 5 ἄτοπος] fort. ἄτοπον (om. μοχ ἡ δέησις cum al.) εἶη] εἶην al.
Cobet (om. μοχ μου . . . ἡ δέησις)

μᾶλλον ἢ Σκάμανδρον; εἰ δὲ βούλει, περὶ τῆς ὀρνιθος ἦν λέγει ὅτι—

5 χαλκίδα κικλήσκουσι θεοί, ἄνδρες δὲ κύμινδι,

φαῦλον ἡγή τὸ μάθημα ὅσφ ὀρθότερόν ἐστι καλεῖσθαι χαλκὶς
κυμίνιδος τῷ αὐτῷ ὀρνέω; ἢ τὴν Βατίειάν τε καὶ Μυρίνην,
b καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ τούτου τοῦ ποιητοῦ καὶ ἄλλων; ἀλλὰ
ταῦτα μὲν ἴσως μείζω ἐστὶν ἢ κατ' ἐμὲ καὶ σὲ ἐξευρεῖν·
ὁ δὲ Σκαμάνδριός τε καὶ ὁ Ἄστυάναξ ἀνθρωπινώτερον δια-
σκέψασθαι, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ ῥᾶον, ἅ φησιν ὀνόματα εἶναι
5 τῷ τοῦ Ἐκτορος υἱεῖ, τίνα ποτὲ λέγει τὴν ὀρθότητα αὐτῶν.
οἴσθα γὰρ δήπου ταῦτα τὰ ἔπη ἐν οἷς ἐνεστιν ἃ ἐγὼ
λέγω.

ERM. Πάνυ γε.

ΣΩ. Πότερον οὖν οἶε Ὅμηρον ὀρθότερον ἡγεῖσθαι τῶν
10 ὀνομάτων κείσθαι τῷ παιδί, τὸν “Ἄστυάνακτα” ἢ τὸν
“Σκαμάνδριον”;

c ERM. Οὐκ ἔχω λέγειν.

ΣΩ. Ὡδε δὴ σκόπει. εἴ τις ἔροιτό σε πότερον οἶε
ὀρθότερον καλεῖν τὰ ὀνόματα τοὺς φρονιμωτέρους ἢ τοὺς
ἀφροεστέρους;

5 ERM. Δηλον δὴ ὅτι τοὺς φρονιμωτέρους, φαίην ἄν.

ΣΩ. Πότερον οὖν αἱ γυναῖκες ἐν ταῖς πόλεσιν φρου-
μάτεραί σοι δοκοῦσιν εἶναι ἢ οἱ ἄνδρες, ὡς τὸ ὄλον εἰπεῖν
γένος;

ERM. Οἱ ἄνδρες.

10 ΣΩ. Οὐκοῦν οἴσθα ὅτι Ὅμηρος τὸ παιδίον τὸ τοῦ Ἐκτορος
d ὑπὸ τῶν Τρώων φησὶν καλεῖσθαι Ἄστυάνακτα, Σκαμάνδριον
δὲ δηλον ὅτι ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ἐπειδὴ οἱ γε ἄνδρες αὐτὸν
Ἄστυάνακτα ἐκάλουν;

ERM. Ἐοικέ γε.

b 2 ἐμέ] ἐμέ τε B
d 2 γε] τε BT

b 3 σκάμανδρός BT
d 3 ἐκάλουν] ἐκαλούμην B

b 4 ῥᾶον] ῥᾶδιον T

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ Ὅμηρος τοὺς Τρῶας σοφωτέρους ἤγειτο 5
ἢ τὰς γυναῖκας αὐτῶν;

ΕΡΜ. Οἶμαι ἔγωγε.

ΣΩ. Τὸν “Ἀστυάνακτα” ἄρα ὀρθότερον ᾤετο κείσθαι τῷ
παιδί ἢ τὸν “Σκαμάνδριον”;

ΕΡΜ. Φαίνεται. 10

ΣΩ. Σκοπῶμεν δὴ διὰ τί ποτε. ἢ αὐτὸς ἡμῖν κάλλιστα
ὑφηγεῖται τὸ διότι; φησὶν γάρ—

οἶος γάρ σφιν ἔρυστο πόλιν καὶ τείχεα μακρά. e

διὰ ταῦτα δὴ, ὡς ἔοικεν, ὀρθῶς ἔχει καλεῖν τὸν τοῦ σωτήρος
ὕον Ἀστυάνακτα τούτου ὃ ἔσφριεν ὁ πατήρ αὐτοῦ, ὡς φησιν
Ὅμηρος.

ΕΡΜ. Φαίνεται μοι. 5

ΣΩ. Τί δὴ ποτε; οὐ γάρ πω οὐδ’ αὐτὸς ἔγωγε μανθάνω·
ὦ Ἑρμόγενης, σὺ δὲ μανθάνεις;

ΕΡΜ. Μὰ Δί’ οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Ἄλλ’ ἄρα, ὠγαθέ, καὶ τῷ Ἑκτορι αὐτὸς ἔθετο τὸ 393
ὄνομα Ὅμηρος;

ΕΡΜ. Τί δὴ;

ΣΩ. Ὅτι μοι δοκεῖ καὶ τοῦτο παραπλήσιόν τι εἶναι τῷ
Ἀστυάνακτι, καὶ ἔοικεν Ἑλληνικοῖς ταῦτα [τὰ ὀνόματα]. 5
ὁ γὰρ “ἄναξ” καὶ ὁ “ἔκτωρ” σχεδόν τι ταῦτὸν σημαίνει,
βασιλικά ἀμφότερα εἶναι τὰ ὀνόματα· οὐ γὰρ ἂν τις “ἄναξ”
ἦ, καὶ “ἔκτωρ” δήπου ἐστὶν τούτου· δηλοῦν γὰρ ὅτι κρατεῖ
τε αὐτοῦ καὶ κέκτηται καὶ ἔχει αὐτό. ἢ οὐδέν σοι δοκῶ b
λέγειν, ἀλλὰ λανθάνω καὶ ἑμαυτὸν οἰόμενός τινας ὥσπερ
ἴχνους ἐφάπτεσθαι τῆς Ὀμήρου δόξης περὶ ὀνομάτων
ὀρθότητος;

ΕΡΜ. Μὰ Δί’ οὐ σύ γε, ὡς ἐμοὶ δοκεῖς, ἀλλὰ ἴσως τοῦ 5
ἐφάπτη.

d 5 καὶ] αὐ καὶ G e 6-8 τί . . . ἔγωγε post d 10 φαίνεται transp.
Hermann e 7 σὺ δὲ] οὐδὲ B a 5 τὰ ὀνόματα seclusi : ὀνόματα T
a 7 βασιλικά . . . ὀνόματα secl. Stallbaum

ΣΩ. Δίκαιόν γέ τοι ἔστιν, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, τὸν λέοντος
 ἔκγονον λέοντα καλεῖν καὶ τὸν ἵππου ἔκγονον ἵππον. οὐ τι
 λέγω ἔαν ὥσπερ τέρας γένηται ἐξ ἵππου ἄλλο τι ἢ ἵππος,
 c ἄλλ' οὐ ἂν ἦ τοῦ γένους ἔκγονον τὴν φύσιν, τοῦτο λέγω
 ἔαν βοὸς ἔκγονον φύσει ἵππος παρὰ φύσιν τέκη μόσχον, οὐ
 πῶλον κλητέον ἀλλὰ μόσχον· οὐδ' ἂν ἐξ ἀνθρώπου οἶμαι
 μὴ τὸ ἀνθρώπου ἔκγονον γένηται, [ἀλλ' ὁ ἂν] τὸ ἔκγονον
 5 ἀνθρώπος κλητέος· καὶ τὰ δένδρα ὡσαύτως καὶ τᾶλλα ἅπαντα·
 ἢ οὐ συνδοκεῖ;

ΕΡΜ. Συνδοκεῖ.

ΣΩ. Καλῶς λέγεις· φύλαττε γάρ με μή πη παρακρούσωμαί
 σε. κατὰ γὰρ τὸν αὐτὸν λόγον κἂν ἐκ βασιλέως γίγνηται τι
 d ἔκγονον, βασιλεὺς κλητέος· εἰ δὲ ἐν ἐτέραις συλλαβαῖς ἢ ἐν
 ἐτέραις τὸ αὐτὸ σημαίνει, οὐδὲν πρᾶγμα· οὐδ' εἰ πρόσκειται
 τι γράμμα ἢ ἀφήρηται, οὐδὲν οὐδὲ τοῦτο, ἕως ἂν ἐγκρατὴς ἦ ἢ
 οὐσία τοῦ πράγματος δηλουμένη ἐν τῷ ὀνόματι.

5 ΕΡΜ. Πῶς τοῦτο λέγεις;

ΣΩ. Οὐδὲν ποικίλον, ἀλλ' ὥσπερ τῶν στοιχείων οἶσθα
 ὅτι ὀνόματα λέγομεν ἀλλ' οὐκ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα, πλὴν
 τεττάρων, τοῦ Ε καὶ τοῦ Υ καὶ τοῦ Ο καὶ τοῦ Ω· τοῖς δ'
 e ἄλλοις φωνήσεσί τε καὶ ἀφώνοις οἶσθα ὅτι περιτιθέντες ἄλλα
 γράμματα λέγομεν, ὀνόματα ποιῶντες· ἀλλ' ἕως ἂν αὐτοῦ
 δηλουμένην τὴν δύναμιν ἐντιθῶμεν, ὀρθῶς ἔχει ἐκείνο τὸ
 ὄνομα καλεῖν ὁ αὐτὸ ἡμῖν δηλώσει. οἶον τὸ “βῆτα”· ὀρᾶς
 5 ὅτι τοῦ ἦτα καὶ τοῦ ταῦ καὶ τοῦ ἄλφα προστεθέντων οὐδὲν
 ἐλύπησεν, ὥστε μὴ οὐχὶ τὴν ἐκείνου τοῦ στοιχείου φύσιν
 δηλῶσαι ὄλφ τῷ ὀνόματι οὐ ἐβούλετο ὁ νομοθέτης· οὕτως
 ἠπιστήθη καλῶς θέσθαι τοῖς γράμμασι τὰ ὀνόματα.

ΕΡΜ. Ἀληθῆ μοι δοκεῖς λέγειν.

394 ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ περὶ βασιλέως ὁ αὐτὸς λόγος; ἔσται

c 1 ἀλλ' οὐ ἂν B T: ἀλλ' ὁ ἂν al. c 2 μόσχον scil. Ast c 4 ἀλλ'
 ὁ ἔαν B: ἄλλο ἔαν T: scil. Peipers (cf. c 1) c 5 τᾶλλα T W:
 πολλά B ἅπαντα B T: πάντα W d 3 ἦ T: οὐδ' B: οὐδ' εἰ al.
 e 1 περιτιθέντες] προστιθέντες Naber e 4 καλεῖν δ T: κακείνο B

γάρ ποτε ἐκ βασιλέως βασιλεύς, καὶ ἐξ ἀγαθοῦ ἀγαθός, καὶ
 ἐκ καλοῦ καλός, καὶ τᾶλλα πάντα οὕτως, ἐξ ἐκάστου γένους
 ἕτερον τοιοῦτον ἐκγονοῦ, ἐὰν μὴ τέρας γίγνηται· κλητέον δὴ
 ταῦτὰ ὀνόματα. ποικίλλει δὲ ἕξεισι ταῖς συλλαβαῖς, ὥστε 5
 δόξαι ἂν τῷ ἰδιωτικῶς ἔχοντι ἕτερα εἶναι ἀλλήλων τὰ αὐτὰ
 ὄντα· ὥσπερ ἡμῖν τὰ τῶν ἰατρῶν φάρμακα χρώμασιν καὶ
 ὀσμαῖς πεποικιλμένα ἄλλα φαίνεται τὰ αὐτὰ ὄντα, τῷ δέ γε
 ἰατρῷ, ἅτε τὴν δύναμιν τῶν φαρμάκων σκοπούμεν, τὰ αὐτὰ **b**
 φαίνεται, καὶ οὐκ ἐκπλήττεται ὑπὸ τῶν προσόντων. οὕτω
 δὲ ἴσως καὶ ὁ ἐπιστάμενος περὶ ὀνομάτων τὴν δύναμιν αὐτῶν
 σκοπεῖ, καὶ οὐκ ἐκπλήττεται εἴ τι πρόσκειται γράμμα ἢ
 μετάκειται ἢ ἀφήρηται, ἢ καὶ ἐν ἄλλοις παντάπασιν γράμ- 5
 μασίῃ ἐστιν ἢ τοῦ ὀνόματος δύναμις. ὥσπερ ὁ νυνδὴ
 ἐλέγομεν, “Ἀστυάναξ” τε καὶ “Ἐκτωρ” οὐδὲν τῶν αὐτῶν
 γραμμάτων ἔχει πλὴν τοῦ ταῦ, ἀλλ’ ὅμως ταῦτόν σημαίνει. **c**
 καὶ “Ἀρχέπολις” γε τῶν μὲν γραμμάτων τί ἐπικοινωνεῖ;
 δημοῖ δὲ ὅμως τὸ αὐτό· καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἃ οὐδὲν ἄλλ’
 ἢ βασιλέα σημαίνει· καὶ ἄλλα γε αὐτὴ στρατηγόν, οἷον “Ἄγις”
 καὶ “Πολέμαρχος” καὶ “Εὐπόλεμος”. καὶ ἰατρικά γε ἕτερα, 5
 “Ἰατροκλῆς” καὶ “Ἀκεσίμβροτος”· καὶ ἕτερα ἂν ἴσως συχνὰ
 εὔροιμεν ταῖς μὲν συλλαβαῖς καὶ τοῖς γράμμασι διαφωνοῦντα,
 τῇ δὲ δυνάμει ταῦτόν φθεγγόμενα. φαίνεται οὕτως ἢ οὐ;

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν. **d**

ΣΩ. Τοῖς μὲν δὴ κατὰ φύσιν γιγνομένοις τὰ αὐτὰ
 ἀποδοτέον ὀνόματα.

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τί δὲ τοῖς παρὰ φύσιν, οἳ ἂν ἐν τέρατος εἶδει 5
 γένωνται; οἷον ὅταν ἐξ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ θεοσεβοῦς
 ἀσεβῆς γένηται, ἅρ’ οὐχ ὥσπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, κἂν
 ἵππος βοδὸς ἐκγονοῦ τέκη, οὐ τοῦ τεκόντος δῆπου ἔδει τὴν
 ἐπωνυμίαν ἔχειν, ἀλλὰ τοῦ γένους οὐ εἶη;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

10

e ΣΩ. Καὶ τῷ ἐκ τοῦ εὐσεβοῦς ἄρα γενομένῳ ἄσεβει τὸ τοῦ γένους ὄνομα ἀποδοτέον.

ERM. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Οὐ “Θεόφιλον,” ὡς ἔοικεν, οὐδὲ “Μησιθεον”
5 οὐδὲ τῶν τοιοῦτων οὐδέν· ἀλλ’ ὅτι τὰναντία τούτοις σημαίνει, ἔανπερ τῆς ὀρθότητος τυγχάνη τὰ ὀνόματα.

ERM. Παντός γε μᾶλλον, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ὡσπερ γε καὶ ὁ “Ὀρέστης,” ὦ Ἐρμόγευες, κιν-
δυνεύει ὀρθῶς ἔχειν, εἴτε τις τύχη ἔθετο αὐτῷ τὸ ὄνομα εἴτε
10 καὶ ποιητῆς τις, τὸ θηριῶδες τῆς φύσεως καὶ τὸ ἄγριον αὐτοῦ
καὶ τὸ ὀρεινὸν ἐνδεικνύμενος τῷ ὀνόματι.

395 ERM. Φαίνεται οὕτως, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἔοικεν δέ γε καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ κατὰ φύσιν τὸ ὄνομα εἶναι.

ERM. Φαίνεται.

5 ΣΩ. Κωδυνεύει γὰρ τοιοῦτός τις εἶναι ὁ “Ἀγαμέμνων,”
οἷος ἂ δόξαιεν αὐτῷ διαπονεῖσθαι καὶ καρτερεῖν τέλος ἐπιτι-
θεῖς τοῖς δόξασι δι’ ἀρετῆν. σημεῖον δὲ αὐτοῦ ἢ ἐν Τροίᾳ
μονῇ τοῦ πάθους τε καὶ καρτερίας. ὅτι οὖν ἀγαστὸς κατὰ
b τὴν ἐπιμονὴν οὗτος ὁ ἀνὴρ ἐνσημαίνει τὸ ὄνομα ὁ “Ἀγα-
μέμνων.” ἴσως δὲ καὶ ὁ “Ἄτρεὺς” ὀρθῶς ἔχει. ὃ τε
γὰρ τοῦ Χρυσίππου αὐτῷ φόνος καὶ ἂ πρὸς τὸν Θυέστην
ὡς ὠμὰ διεπράττετο, πάντα ταῦτα ζημιώδη καὶ ἀτηρὰ πρὸς
5 ἀρετῆν. ἢ οὖν τοῦ ὀνόματος ἐπωνυμία σμικρὸν παρακλίνει
καὶ ἐπικεκάλυπται, ὥστε μὴ πᾶσι δηλοῦν τὴν φύσιν τοῦ
ἀνδρός· τοῖς δ’ ἐπαίουσι περὶ ὀνομάτων ἱκανῶς δηλοῖ ὁ
βούλεται ὁ “Ἄτρεὺς.” καὶ γὰρ κατὰ τὸ ἀτειρὲς καὶ
c κατὰ τὸ ἄτρεστον καὶ κατὰ τὸ ἀτηρὸν πανταχῆ ὀρθῶς
αὐτῷ τὸ ὄνομα κείται. δοκεῖ δέ μοι καὶ τῷ Πέλοπι
τὸ ὄνομα ἐμμέτρως κείσθαι· σημαίνει γὰρ τοῦτο τὸ

e9 τύχη B a6 & Hermann: ἀν ΒΤ ἐπιτεῖς T a8 πάθους
scripsi: πλήθους ΒΤ καρτερία al. b4 ἀτηρὰ] ἀτειρὰ Β
b8 ἀτειρὲς Β: ἀτηρὲς T c1 ἄτρεστον] ἄτρεπτον G c2 αὐτῷ Β:
αὐτῷ W sed ὁ supra φ: αὐτὸ T δοκεῖ Β: δοκῶ T

ὄνομα τὸν τὰ ἐγγὺς ὀρώντα [ἄξιον εἶναι ταύτης τῆς ἐπωνυμίας].

5

ΕΡΜ. Πῶς δῆ;

ΣΩ. Οἶόν που καὶ κατ' ἐκείνου λέγεται τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῷ τοῦ Μυρτίλου φόνῳ οὐδὲν οἶου τε γενέσθαι προνοηθῆναι οὐδὲ προῖδεῖν τῶν πόρρω τῶν εἰς τὸ πᾶν γένος, ὅσης αὐτὸ δυστυχίας ἐνεπίμπλη, τὸ ἐγγὺς μόνον ὀρών καὶ τὸ παρα- d
χρήμα—τοῦτο δ' ἐστὶ “πέλας”—ἤνικα προεθυμείτο λαβεῖν παντὶ τρόπῳ τὸν τῆς Ἴπποδαμείας γάμον. τῷ δὲ Ταυτάλῳ καὶ πᾶς ἂν ἠγήσαιο τοῦνομα ὀρθῶς καὶ κατὰ φύσιν τεθῆναι εἰ ἀληθῆ τὰ περὶ αὐτὸν λεγόμενα.

5

ΕΡΜ. Τὰ ποῖα ταῦτα;

ΣΩ. Ἄ τέ που ἔτι ζῶντι δυστυχήματα ἐγένετο πολλὰ καὶ δεινὰ, ὧν καὶ τέλος ἢ πατρὶς αὐτοῦ ὄλη ἀνετράπετο, καὶ τελευτήσαντι ἐν Ἄιδου ἢ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τοῦ λίθου ταλαντεία θαυμαστῆ ὡς σύμφωνος τῷ ὀνόματι· καὶ ἀτεχνῶς e
ἔοικεν, ὥσπερ ἂν εἴ τις βουλόμενος ταλάντατον ὀνομάσαι ἀποκρυπτόμενος ὀνομάσειε καὶ εἴποι ἂντ' ἐκείνου “Τάνταλον,” τοιοῦτόν τι καὶ τούτῳ τὸ ὄνομα ἔοικεν ἐκπορίσαι ἢ τύχη τῆς φήμης. φαίνεται δὲ καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ λεγομένῳ τῷ Διὶ 5
παγκάλως τὸ ὄνομα κείσθαι· ἔστι δὲ οὐ ῥάδιον κατανοῆσαι. 396
ἀτεχνῶς γὰρ ἐστὶν οἶον λόγος τὸ τοῦ Διὸς ὄνομα, διελόντες δὲ αὐτὸ διχῆ οἱ μὲν τῷ ἐτέρῳ μέρει, οἱ δὲ τῷ ἐτέρῳ χρώμεθα—οἱ μὲν γὰρ “Ζῆνα,” οἱ δὲ “Δία” καλοῦσιν—συντιθέμενα δ' εἰς ἐν δηλοῖ τὴν φύσιν τοῦ θεοῦ, ὃ δὴ προσήκειν φημὲν 5
ὀνόματι οἷφ τε εἶναι ἀπεργάζεσθαι. οὐ γὰρ ἐστὶν ἡμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ὅστις ἐστὶν αἴτιος μᾶλλον τοῦ ζῆν ἢ ὁ ἄρχων τε καὶ βασιλεὺς τῶν πάντων. συμβαίνει οὖν ὀρθῶς ὀνομάζεσθαι οὗτος ὁ θεὸς εἶναι, δι' ὃν ζῆν αἰεὶ πᾶσι τοῖς b

c 4 ἄξιον . . . ἐπωνυμίας secl. Hermann c 8 οἶου] οἷφ ΒΤ
c 9 αὐτὸ] αὐτῷ ΒΤ d 5 αὐτὸν] αὐτῶν Γ e 1 ταλαντεία
Spalding: ταυταλεία ΒΤ θαυμαστῆ ὡς συμφώνως Γ: θαυμαστῶς
ὡς σύμφωνος Β e 4 τούτῳ] τούτο Τ a 3 δὲ ante αὐτὸ om. Τ
b 1 δι' ὃν] διδ Β

ζῶσιν ὑπάρχει· διείληπται δὲ δίχα, ὥσπερ λέγω, ἐν ὄν τὸ
 ὄνομα, τῷ “ Διὶ ” καὶ τῷ “ Ζηνί.” τοῦτον δὲ Κρόνου υἱὸν
 ὑβριστικὸν μὲν ἂν τις δόξειεν εἶναι ἀκούσαντι ἐξαίφνης,
 5 εὐλογον δὲ μεγάλης τινὸς διανοίας ἔκγονον εἶναι τὸν Δία·
 κρόνον γὰρ σημαίνει οὐ παῖδα, ἀλλὰ τὸ καθαρὸν αὐτοῦ καὶ
 ἀκήρατον τοῦ νοῦ. ἔστι δὲ οὗτος Οὐρανοῦ υἱός, ὡς λόγος·
 ἢ δὲ αὖ ἐς τὸ ἄνω ὄψις καλῶς ἔχει τοῦτο τὸ ὄνομα καλεῖσθαι,
 c “ οὐρανία,” ὀρῶσα τὰ ἄνω, ὅθεν δὴ καὶ φασιν, ὧ Ἑρμό-
 γενες, τὸν καθαρὸν νοῦν παραγίγνεσθαι οἱ μετεωρολόγοι,
 καὶ τῷ οὐρανῷ ὀρθῶς τὸ ὄνομα κείσθαι· εἰ δ’ ἐμμενήμη τὴν
 Ἡσιόδου γενεαλογίαν, τίνας ἔτι τοὺς ἀνωτέρω προγόνους
 5 λέγει τούτων, οὐκ ἂν ἐπανόμην διεξιὼν ὡς ὀρθῶς αὐτοῖς τὰ
 ὀνόματα κείται, ἕως ἀπεπειράθην τῆς σοφίας ταυτησὶ τί
 ποιήσει, εἰ ἄρα ἀπερεῖ ἢ οὐ, ἢ ἐμοὶ ἐξαίφνης νῦν οὕτως
 d προσπέπτωκεν ἄρτι οὐκ οἶδ’ ὀπόθεν.

ΕΡΜ. Καὶ μὲν δὴ, ὧ Σώκρατες, ἀτεχνῶς γέ μοι δοκεῖς
 ὥσπερ οἱ ἐνθουσιῶντες ἐξαίφνης χρησμάδειν.

ΣΩ. Καὶ αἰτιῶμαί γε, ὧ Ἑρμόγενες, μάλιστα αὐτὴν ἀπὸ
 5 Εὐθύφρονος τοῦ Προσπαλτίου προσπεπτωκέμαι μοι· ἔωθεν
 γὰρ πολλὰ αὐτῷ συνῆ καὶ παρείχον τὰ ὄντα. κινδυνεύει οὖν
 ἐνθουσιῶν οὐ μόνον τὰ ὄντα μου ἐμπλήσαι τῆς δαιμονίας
 σοφίας, ἀλλὰ καὶ τῆς ψυχῆς ἐπειλήφθαι. δοκεῖ οὖν μοι
 e χρῆναι οὕτως ἡμᾶς ποιῆσαι· τὸ μὲν τήμερον εἶναι χρή-
 σασθαι αὐτῇ καὶ τὰ λοιπὰ περὶ τῶν ὀνομάτων ἐπισκέψασθαι,
 αὔριον δέ, ἂν καὶ ὑμῖν συνδοκῇ, ἀποδιοπομπησόμεθά τε
 αὐτὴν καὶ καθαρούμεθα ἐξευρόντες ὅστις τὰ τοιαῦτα δεινὸς
 397 καθαίρειν, εἴτε τῶν ἱερέων τις εἴτε τῶν σοφιστῶν.

ΕΡΜ. Ἄλλ’ ἐγὼ μὲν συγχωρῶ· πάνυ γὰρ ἂν ἡδέως τὰ
 ἐπίλοιπα περὶ τῶν ὀνομάτων ἀκούσαιμι.

ΣΩ. Ἄλλὰ χρὴ οὕτω ποιεῖν. πόθεν οὖν βούλει ἀρξώ-
 5 μεθα διασκοπούντες, ἐπειδήπερ εἰς τύπον τινὰ ἐμβεβήκαμεν,

. c 2 μετεωρολόγω B c 3 οὐραν * φ T c 6 ταυτησὶ τί] ταύτης
 εἴ τι B a 2 ἂν om. T

ἵνα εἰδῶμεν εἰ ἄρα ἡμῖν ἐπιμαρτυρήσει αὐτὰ τὰ ὀνόματα μὴ
 πάνν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου οὕτως ἕκαστα κείσθαι, ἀλλ' ἔχειν
 τινὰ ὀρθότητα; τὰ μὲν οὖν τῶν ἡρώων καὶ ἀνθρώπων λεγόμενα
 ὀνόματα ἴσως ἂν ἡμᾶς ἐξαπατήσειεν· πολλὰ μὲν γὰρ
 αὐτῶν κείται κατὰ προγόνων ἐπωνυμίας, οὐδὲν προσήκον
 ἐνίοις, ὥσπερ κατ' ἀρχὰς ἐλέγομεν, πολλὰ δὲ ὥσπερ εὐχόμενοι
 τίθενται, οἷον “Εὐτυχίδην” καὶ “Σωσίαν” καὶ “Θεόφιλον”
 καὶ ἄλλα πολλά. τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα δοκεῖ μοι
 χρῆναι εἶν· εἰκὸς δὲ μάλιστα ἡμᾶς εὐρεῖν τὰ ὀρθῶς κείμενα
 περὶ τὰ αἰεὶ ὄντα καὶ πεφυκότα. ἐσπουδάσθαι γὰρ ἐνταῦθα
 μάλιστα πρέπει τὴν θέσιν τῶν ὀνομάτων· ἴσως δ' ἔνια αὐτῶν
 καὶ ὑπὸ θειοτέρας δυνάμεως ἢ τῆς τῶν ἀνθρώπων ἐτέθη.

ERM. Δοκεῖς μοι καλῶς λέγειν, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ δίκαιον ἀπὸ τῶν θεῶν ἀρχεσθαι, σκοπο-
 μένους πῆ ποτε αὐτὸ τοῦτο τὸ ὄνομα οἱ “θεοὶ” ὀρθῶς
 ἐκλήθησαν;

ERM. Εἰκὸς γε.

ΣΩ. Τοιόνδε τοίνυν ἔγωγε ὑποπτέω· φαίνονται μοι οἱ
 πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα τούτους μόνους
 [τοὺς θεοὺς] ἡγείσθαι οὕσπερ νῦν πολλοὶ τῶν βαρβάρων,
 ἡλιον καὶ σελήνην καὶ γῆν καὶ ἄστρα καὶ οὐρανόν· ἅτε οὖν
 αὐτὰ ὀρῶντες πάντα αἰεὶ ἰόντα δρόμῳ καὶ θέοντα, ἀπὸ ταύτης
 τῆς φύσεως τῆς τοῦ θεοῦ “θεοὺς” αὐτοὺς ἐπονομάσαι· ὕστε-
 ρον δὲ κατανοοῦντες τοὺς ἄλλους πάντας ἤδη τούτῳ τῷ ὀνό-
 ματι προσαγορεύειν. ἔοικέ τι ὃ λέγω τῷ ἀληθεῖ ἢ οὐδέν;

ERM. Πάνν μὲν οὖν ἔοικεν.

ΣΩ. Τί οὖν ἂν μετὰ τοῦτο σκοποῖμεν;

ERM. Δῆλον δὴ ὅτι [δαίμονάς τε καὶ ἥρωας καὶ ἀνθρώ-
 πους] δαίμονας.

b 3 ἐπωνυμίας] ὀμωνυμίας B b 5 εὐτυχίδην B b 7 χρῆναι]
 χαίρειν al. c 1 πρέπει] περὶ G d 1 τοὺς θεοὺς seclisi: θεοὺς
 Eusebius et (post ἡγείσθαι) Theodoretus d 4 γρ. καὶ ἐπικαλέσαι W
 d 6 τῷ ἀληθεῖ Γ: τῇ ἀληθείᾳ B d 9 ἢ δῆλον al. Heindorf Schanz
 Socrati tribuentes δαίμονάς τε . . . ἀνθρώπους seclisi

ΣΩ. Καὶ ὡς ἀληθῶς, ὦ Ἑρμόγενης, τί ἂν ποτε νοοῖ τὸ ὄνομα οἱ “δαίμονες”; σκέψαι ἂν τί σοι δόξω εἰπεῖν.

ΕΡΜ. Λέγε μόνου.

5 ΣΩ. Οἶσθα οὖν τίνας φησὶν Ἑσίοδος εἶναι τοὺς δαίμονας;

ΕΡΜ. Οὐκ ἐννοῶ.

ΣΩ. Οὐδὲ ὅτι χρυσοῦν γένος τὸ πρῶτόν φησιν γενέσθαι τῶν ἀνθρώπων;

10 ΕΡΜ. Οἶδα τοῦτό γε.

ΣΩ. Λέγει τοίνυν περὶ αὐτοῦ—

398 *Αὐτὰρ ἐπειδὴ τοῦτο γένος κατὰ μοῖρ' ἐκάλυψεν,
οἱ μὲν δαίμονες ἀγνοὶ ὑποχθόνιοι καλέονται,
ἐσθλοί, ἀλεξίκακοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων.*

ΕΡΜ. Τί οὖν δῆ;

ΣΩ. Ὅτι οἶμαι ἐγὼ λέγειν αὐτὸν τὸ χρυσοῦν γένος οὐκ
5 ἐκ χρυσοῦ πεφυκὸς ἀλλ' ἀγαθὸν τε καὶ καλόν. τεκμήριον
δέ μοι ἔστιν ὅτι καὶ ἡμᾶς φησιν σιδηροῦν εἶναι γένος.

ΕΡΜ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τῶν νῦν οἶε ἂν φάναι αὐτὸν εἶ τις
b ἀγαθὸς ἔστιν ἐκείνου τοῦ χρυσοῦ γένους εἶναι;

ΕΡΜ. Εἰκός γε.

ΣΩ. Οἱ δ' ἀγαθοὶ ἄλλο τι ἢ φρόνιμοι;

ΕΡΜ. Φρόνιμοι.

5 ΣΩ. Τοῦτο τοίνυν παντὸς μᾶλλον λέγει, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
τοὺς δαίμονας· ὅτι φρόνιμοι καὶ δαήμονες ἦσαν, “δαίμονας”
αὐτοὺς ὠνόμασεν· καὶ ἔν γε τῇ ἀρχαίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ φωνῇ
αὐτὸ συμβαίνει τὸ ὄνομα. λέγει οὖν καλῶς καὶ οὗτος καὶ
ἄλλοι ποιηταὶ πολλοὶ ὅσοι λέγουσιν ὡς, ἐπειδὴν τις ἀγαθὸς
10 ὦν τελευτήσῃ, μεγάλην μοῖραν καὶ τιμὴν ἔχει καὶ γίγνεται
c δαίμων· κατὰ τὴν τῆς φρονήσεως ἐπωνυμίαν. ταύτῃ οὖν
τίθεμαι καὶ ἐγὼ [τὸν δαήμονα] πάντ' ἄνδρα ὃς ἂν ἀγαθὸς ἦ,

b 1 γένους] γένος B
δαήμονα. secl. Hermann

b 8 συμβαίνει] σημαίνει G

c 2 τὸν

δαιμόνιον εἶναι καὶ ζῶντα καὶ τελευτήσαντα, καὶ ὀρθῶς
 “δαίμονα” καλεῖσθαι.

ΕΡΜ. Καὶ ἐγὼ μοι δοκῶ, ὦ Σώκρατες, τούτου πάνυ σοὶ 5
 σύμψηφος εἶναι. ὁ δὲ δὴ “ἥρωσ” τί ἂν εἴη;

ΣΩ. Τοῦτο δὲ οὐ πάνυ χαλεπὸν ἐννοῆσαι. σμικρὸν
 γὰρ παρήκται αὐτῶν τὸ ὄνομα, δηλοῦν τὴν ἐκ τοῦ ἔρωτος
 γένεσιν.

ΕΡΜ. Πῶς λέγεις; 10

ΣΩ. Οὐκ οἶσθα ὅτι ἡμίθεοι οἱ ἥρωες;

ΕΡΜ. Τί οὖν;

ΣΩ. Πάντες δῆπου γεγόνασιν ἐρασθέντος ἢ θεοῦ θνητῆς d
 ἢ θνητοῦ θεᾶς. ἐὰν οὖν σκοπῆς καὶ τοῦτο κατὰ τὴν Ἀττικὴν
 τὴν παλαιὰν φωνήν, μᾶλλον εἴση· δηλώσει γὰρ σοὶ ὅτι
 παρὰ τὸ τοῦ ἔρωτος ὄνομα, ὅθεν γεγόνασιν οἱ ἥρωες, σμικρὸν
 παρηγμένον ἐστὶν ἄνόματος ἢ χάριν. καὶ ἦτοι τοῦτο λέγει 5
 τοὺς ἥρωας, ἢ ὅτι σοφοὶ ἦσαν καὶ ῥήτορες [καὶ] δεινοὶ καὶ
 διαλεκτικοί, ἐρωτᾶν ἱκανοὶ οὖντες· τὸ γὰρ “εἶρειν” λέγειν
 ἐστίν. ὅπερ οὖν ἄρτι λέγομεν, ἐν τῇ Ἀττικῇ φωνῇ λεγό-
 μενοι οἱ ἥρωες ῥήτορές τινες καὶ ἐρωτητικοὶ συμβαίνουσιν, e
 ὥστε ῥητόρων καὶ σοφιστῶν γένος γίγνεται τὸ ἥρωικὸν
 φύλον. ἀλλὰ οὐ τοῦτο χαλεπὸν ἐστὶν ἐννοῆσαι, ἀλλὰ
 μᾶλλον τὸ τῶν ἀνθρώπων, διὰ τί ποτε “ἀνθρωποὶ” κα-
 λοῦνται· <ἦ> σὺ ἔχεις εἰπεῖν; 5

ΕΡΜ. Πόθεν, ὦγαθέ, ἔχω; οὐδ' εἴ τι οἶός τ' ἂν εἴην
 εὔρειν, οὐ συντείνω διὰ τὸ ἠγεῖσθαι σὲ μᾶλλον εὔρησειν ἢ
 ἔμαντόν.

ΣΩ. Τῇ τοῦ Εὐθύφρονος ἐπιπνοίᾳ πιστεύεις, ὡς ἕοικας. 399

ΕΡΜ. Δῆλα δῆ.

ΣΩ. Ὄρθῶς γε σὺ πιστεύων· ὡς καὶ νῦν γέ μοι

c 5 ἐγώ] ἔγωγε T d i ἐρασθέντος ἢ θεοῦ θνητῆς ἢ θνητοῦ θεᾶς]
 ἐρασθέντες ἢ θεοὶ θνητῆς ἢ θνητοὶ θεᾶς B T G d 5 ἀνόματος] στόματος
 Peipers d 6 καὶ ante δεινοὶ B: ras. ante δεινοὶ T d 7 ἐρωτᾶν
 <καὶ εἶρειν> H. Schmidt d 8 λέγομεν] ἐλέγομεν T e i ἐρωτη-
 τικοὶ] ἐρωτικοὶ T e 5 ἢ add. Heindorf

φαίνομαι κομψῶς ἐννενοηκέμαι, καὶ κινδυνεύσω, ἐὰν μὴ
 5 εὐλαβῶμαι, ἔτι τήμερον σοφώτερος τοῦ δέοντος γενέσθαι.
 σκόπει δὴ ὁ λέγω. πρῶτον μὲν γὰρ τὸ τοιούδε δεῖ ἐννοῆσαι
 περὶ ὀνομάτων, ὅτι πολλάκις ἐπεμβάλλομεν γράμματα, τὰ
 δ' ἐξαιροῦμεν, παρ' ὃ βουλόμεθα ὀνομάζοντες, καὶ τὰς
 ὀξύγητας μεταβάλλομεν. οἶον “ Δὶ φίλος ”—τοῦτο ἵνα
 b ἀντὶ ῥήματος ὄνομα ἡμῖν γένηται, τό τε ἕτερον αὐτόθεν ἰῶτα
 ἐξείλομεν καὶ ἀντὶ ὀξείας τῆς μέσης συλλαβῆς βαρεῖαν
 ἐφθεγξάμεθα. ἄλλων δὲ τοῦναντίον ἐμβάλλομεν γράμματα,
 τὰ δὲ βαρύτερα <ὀξύτερα> φθεγγόμεθα.

5 EPM. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Τούτων τοίνυν ἐν καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων ὄνομα
 πέποιθεν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. ἐκ γὰρ ῥήματος ὄνομα γέγονεν,
 ἐνὸς γράμματος τοῦ ἄλφα ἐξαιρεθέντος καὶ βαρυτέρας τῆς
 τελευτῆς γενομένης.

10 EPM. Πῶς λέγεις;

c ΣΩ. Ὡδε. σημαίνει τοῦτο τὸ ὄνομα ὁ “ ἀνθρωπος ” ὅτι
 τὰ μὲν ἄλλα θηρία ὦν ὄρα οὐδὲν ἐπισκοπεῖ οὐδὲ ἀναλογίζεται
 οὐδὲ ἀναθρεῖ, ὁ δὲ ἀνθρωπος ἅμα ἐώρακεν—τοῦτο δ' ἐστὶ
 [τὸ] “ ὄπωπε ”—καὶ ἀναθρεῖ καὶ λογίζεται τοῦτο ὁ ὄπωπεν.
 5 ἐντεῦθεν δὴ μόνον τῶν θηρίων ὀρθῶς ὁ ἀνθρωπος “ ἀνθρω-
 πος ” ὠνομάσθη, ἀναθρῶν ἂ ὄπωπε.

EPM. Τί οὖν τὸ μετὰ τοῦτο; ἔρωμαί σε ὃ ἠδέως ἀν
 πυθοίμην;

ΣΩ. Πάνυ γε.

d EPM. Ὡσπερ τοίνυν μοι δοκεῖ τούτοις ἐξῆς εἶναι τι
 χρῆμα. “ ψυχήν ” γάρ που καὶ “ σῶμα ” καλοῦμεν τοῦ
 ἀνθρώπου.

ΣΩ. Πῶς γὰρ οὔ;

5 EPM. Πειρώμεθα δὴ καὶ ταῦτα διελεῖν ὥσπερ τὰ
 ἔμπροσθεν.

b 4 ὀξύτερα add. Buttman b 6 τούτων] τοῦτο T b 8 γράμ-
 ματος om. G c 4 τὸ om. al. Eusebius c 5 δὴ] δὲ δὴ B d 2 σῶμα]
 σῶμά τι T

ΣΩ. Ψυχὴν λέγεις ἐπισκέψασθαι ὡς εἰκότως τούτου τοῦ ὀνόματος τυγχάνει, ἔπειτ' αὖ τὸ σῶμα;

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Ὡς μὲν τοίνυν ἐκ τοῦ παραχρῆμα λέγεις, οἶμαί τι 10
 τοιοῦτον νοεῖν τοὺς τὴν ψυχὴν ὀνομάσαντας, ὡς τοῦτο ἄρα,
 ὅταν παρῆ τῷ σώματι, αἰτιόν ἐστι τοῦ ζῆν αὐτῷ, τὴν τοῦ
 ἀναπνεῖν δύναμιν παρέχον καὶ ἀναψύχον, ἅμα δὲ ἐκλεί- e
 ποντος τοῦ ἀναψύχοντος τὸ σῶμα ἀπόλλυται τε καὶ τελευτᾷ·
 ὅθεν δὴ μοι δοκοῦσιν αὐτὸ “ψυχὴν” καλέσαι. εἰ δὲ βούλει
 —ἔχε ἡρέμα· δοκῶ γάρ μοι τι καθορᾶν πιθανώτερον τούτου
 τοῖς ἀμφὶ Εὐθύφρονα. τούτου μὲν γάρ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, 400
 καταφρονήσαιεν ἂν καὶ ἡγήσαιτο φορτικὸν εἶναι· τόδε δὲ
 σκόπει ἔαν ἄρα καὶ σοὶ ἀρέσῃ.

ΕΡΜ. Λέγε μόνον.

ΣΩ. Τὴν φύσιν παντὸς τοῦ σώματος, ὥστε καὶ ζῆν καὶ 5
 περιέμναι, τί σοι δοκεῖ ἔχειν τε καὶ ὀχεῖν ἄλλο ἢ ψυχὴ;

ΕΡΜ. Οὐδὲν ἄλλο.

ΣΩ. Τί δέ; καὶ τὴν τῶν ἄλλων ἀπάντων φύσιν οὐ
 πιστεύεις Ἀναξαγόρα νοῦν καὶ ψυχὴν εἶναι τὴν διακοσμοῦσαν
 καὶ ἔχουσαν; 10

ΕΡΜ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Καλῶς ἄρα ἂν τὸ ὄνομα τοῦτο ἔχοι τῇ δυνάμει b
 ταύτῃ ἢ φύσιν ὀχεῖ καὶ ἔχει “φυσέχην” ἐπονομάζειν.
 ἔξεστι δὲ καὶ “ψυχὴν” κομψευόμενον λέγειν.

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν, καὶ δοκεῖ γέ μοι τοῦτο ἐκείνου
 τεχνικώτερον εἶναι. 5

ΣΩ. Καὶ γὰρ ἔστιν· γελοῖον μέντοι φαίνεται ὡς ἀληθῶς
 ὀνομαζόμενον ὡς ἐτέθη.

ΕΡΜ. Ἀλλὰ δὴ τὸ μετὰ τοῦτο πῶς φῶμεν ἔχειν;

ΣΩ. Τὸ σῶμα λέγεις;

ΕΡΜ. Ναί. 10

ΣΩ. Πολλαχῇ μοι δοκεῖ τοῦτό γε· ἂν μὲν καὶ σμικρόν
 τις παρακλίνῃ, καὶ πάνυ. καὶ γὰρ σῆμά τιμές φασιν αὐτὸ c

εἶναι τῆς ψυχῆς, ὡς τεθαμμένης ἐν τῷ νῦν παρόντι· καὶ διότι αὐτὸ τούτῳ σημαίνει ἃ ἂν σημαίη ἡ ψυχὴ, καὶ ταύτη “σῆμα” ὀρθῶς καλεῖσθαι. δοκοῦσι μέντοι μοι μάλιστα
 5 θέσθαι οἱ ἀμφὶ Ὀρφέα τοῦτο τὸ ὄνομα, ὡς δίκην διδούσης τῆς ψυχῆς ὣν δὴ ἔνεκα δίδωσιν, τοῦτον δὲ περίβουλον ἔχειν, ἵνα σφύζηται, δεσμωτηρίου εἰκόνα· εἶναι οὖν τῆς ψυχῆς τοῦτο, ὥσπερ αὐτὸ ὀνομάζεται, ἕως ἂν ἐκτέλεση τὰ ὀφειλόμενα, [τὸ] “σῶμα,” καὶ οὐδὲν δεῖν παράγειν οὐδ’ ἐν γράμμα.

d EPM. Ταῦτα μὲν μοι δοκεῖ ἰκανῶς, ὦ Σώκρατες, εἰρήσθαι· περὶ δὲ τῶν θεῶν τῶν ὀνομάτων, οἷον καὶ περὶ τοῦ “Διὸς” νυνδὴ ἔλεγε, ἔχομεν ἄν που κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπισκέψασθαι κατὰ τίνα ποτὲ ὀρθότητα αὐτῶν τὰ ὀνόματα
 5 κείται;

ΣΩ. Ναὶ μὰ Δία ἡμεῖς γε, ὦ Ἐρμόγευες, εἴπερ γε νῦν ἔχομεν, ἕνα μὲν τὸν κάλλιστον τρόπον, ὅτι περὶ θεῶν οὐδὲν ἴσμεν, οὔτε περὶ αὐτῶν οὔτε περὶ τῶν ὀνομάτων, ἅττα ποτὲ ἑαυτοὺς καλοῦσιν· δῆλον γὰρ ὅτι ἐκεῖνοί γε τὰληθῆ καλοῦσι.

e δεῦτερος δ’ αὐτὸς τρόπος ὀρθότητος, ὥσπερ ἐν ταῖς εὐχαῖς νόμος ἐστὶν ἡμῖν εὐχεσθαι, οἷτινές τε καὶ ὀπόθεν χαίρουσιν ὀνομαζόμενοι, ταῦτα καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς καλεῖν, ὡς ἄλλο μηδὲν
 401 εἰδόμενα· καλῶς γὰρ δὴ ἔμοιγε δοκεῖ νενομίσθαι. εἰ οὖν βούλει, σκοπῶμεν ὥσπερ προειπόντες τοῖς θεοῖς ὅτι περὶ αὐτῶν οὐδὲν ἡμεῖς σκεψόμεθα—οὐ γὰρ ἀξιούμεν οἷοί τ’ ἂν εἶναι σκοπεῖν—ἀλλὰ περὶ τῶν ἀνθρώπων, ἣν ποτὲ τίνα δόξαν
 5 ἔχοντες ἐτίθεντο αὐτοῖς τὰ ὀνόματα· τοῦτο γὰρ ἀνεμέσθηον.

EPM. Ἄλλὰ μοι δοκεῖς, ὦ Σώκρατες, μετρίως λέγειν, καὶ οὕτω ποιῶμεν.

b ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν ἀφ’ Ἐστίας ἀρχώμεθα κατὰ τὸν νόμον;
 EPM. Δίκαιον γοῦν.

c 3 σημήνη T c 4 μοι om. Stobaeus c 6 δὲ] δὴ Heindorf
 c 8 τοῦτο, ὥσπερ αὐτὸ BT: τοῦτο αὐτὸ, ὥσπερ Stobaeus c 9 τὸ om. Stobaeus
 οὐδ’ ἐν scripsi: οὐδὲ B: οὐδὲ T d 7 ἔχομεν ed. Basileensis altera, Schanz a 1 εἰ βούλει οὖν T: βούλει οὖν Jordan
 a 4 ἣν ποτὲ τίνα BT: ἣντινά ποτε vulg.

ΣΩ. Τί οὖν ἂν τις φαίη διανοούμενον τὸν ὀνομάσαντα
Ἔστιαν ὀνομάσαι;

ΕΡΜ. Οὐ μὰ τὸν Δία οὐδὲ τοῦτο οἶμαι ῥάδιον εἶναι. 5

ΣΩ. Κινδυνεύουσι γοῦν, ὡγαθὲ Ἐρμόγευες, οἱ πρῶτοι τὰ
ὀνόματα τιθέμενοι οὐ φαῦλοι εἶναι ἀλλὰ μετεωρολόγοι καὶ
ἀδολέσχαι τινές.

ΕΡΜ. Τί δῆ;

ΣΩ. Καταφαίνεται μοι ἡ θέσις τῶν ὀνομάτων τοιούτων 10
τινῶν ἀνθρώπων, καὶ ἕαν τις τὰ ξενικὰ ὀνόματα ἀνασκοπῆ, c
οὐχ ἦττον ἀνευρίσκεται ὃ ἕκαστον βούλεται. οἷον καὶ ἐν
τούτῳ ὃ ἡμεῖς “οὐσίαν” καλοῦμεν, εἰσὶν οἱ “ἔσσιαν”
καλοῦσιν, οἱ δ’ αὖ “ὠσίαν.” πρῶτον μὲν οὖν κατὰ τὸ
ἕτερον ὄνομα τούτων ἢ τῶν πραγμάτων οὐσία “Ἔστία” 5
καλεῖσθαι ἔχει λόγον, καὶ ὅτι γε αὖ ἡμεῖς τὸ τῆς οὐσίας
μετέχον “ἔστιν” φαμέν, καὶ κατὰ τοῦτο ὀρθῶς ἂν καλοῖτο
“Ἔστία”. εὐόικαμεν γὰρ καὶ ἡμεῖς τὸ παλαιὸν “ἔσσιαν”
καλεῖν τὴν οὐσίαν. ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὰς θυσίας ἂν τις d
ἐννοήσας ἠγήσαιο οὕτω νοεῖν ταῦτα τοὺς τιθεμένους· τὸ
γὰρ πρὸ πάντων θεῶν τῇ Ἔστῃ πρώτῃ προθύειν εἰκὸς ἐκεί-
νους οἵτινες τὴν πάντων οὐσίαν “ἔσσιαν” ἐπωνόμασαν.
ὅσοι δ’ αὖ “ὠσίαν,” σχεδόν τι αὖ οὔτοι καθ’ Ἡράκλειτον 5
ἂν ἠγοῦντο τὰ ὄντα ἰέναι τε πάντα καὶ μένειν οὐδέν· τὸ
οὖν αἴτιον καὶ τὸ ἀρχηγὸν αὐτῶν εἶναι τὸ ὠθοῦν, ὅθεν
δὴ καλῶς ἔχει αὐτὸ “ὠσίαν” ὀνομάσθαι. καὶ ταῦτα
μὲν δὴ ταύτῃ ὡς παρὰ μηδὲν εἰδόντων εἰρήσθω· μετὰ δ’ e
Ἔστιαν δίκαιον Ἑραν καὶ Κρόνον ἐπισκέψασθαι. καίτοι
τό γε τοῦ Κρόνου ὄνομα ἤδη διήλθομεν. ἴσως μέντοι
οὐδὲν λέγω.

ΕΡΜ. Τί δῆ, ὦ Σώκρατες; 5

ΣΩ. Ὁγαθέ, ἐννευόηκά τι σμήνος σοφίας.

ΕΡΜ. Ποῖον δὲ τοῦτο;

b6 γοῖν om. G c1 ἀνθρώπων] ἀνθρώπων εἶναι B c3 ἔσιαν B
c7 ἔστιν scripsi: ἔστι Badham: ἔστιαν B: ἔστιαν T d2 προθύειν]
θύειν G d3 ἔσσιαν scripsi: ἔστιαν B: ἔστιαν T

402 ΣΩ. Γελοῖον μὲν πάνυ εἶπεῖν, οἶμαι μέντοι τιτὰ πιθανότητα ἔχον.

ΕΡΜ. Τίνα ταύτην;

ΣΩ. Τὸν Ἡράκλειτόν μοι δοκῶ καθορᾶν παλαί' ἄττα
5 σοφὰ λέγοντα, ἀτεχνῶς τὰ ἐπὶ Κρόνου καὶ Ῥέας, ἃ καὶ
Ὀμηρος ἔλεγεν.

ΕΡΜ. Πῶς τοῦτο λέγεις;

ΣΩ. Λέγει που Ἡράκλειτος ὅτι “ πάντα χωρεῖ καὶ οὐδὲν
μένει,” καὶ ποταμοῦ ῥοῇ ἀπεικάζων τὰ ὄντα λέγει ὡς “ δις
10 ἐς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἂν ἐμβαίης.”

ΕΡΜ. Ἔστι ταῦτα.

b ΣΩ. Τί οὖν; δοκεῖ σοι ἀλλοιότερον Ἡρακλείτου νοεῖν ὁ
τιθέμενος τοῖς τῶν ἄλλων θεῶν προγόνοις “ Ῥέαν ” τε καὶ
“ Κρόνον ”; ἄρα οἶε ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου αὐτὸν ἀμφοτέροις
ῥευμάτων ὀνόματα θέσθαι; ὥσπερ αὐτὸς Ὀμηρος “ Ὠκεανὸν τε
5 θεῶν γένεσίν ” φησιν “ καὶ μητέρα Τηθύν.” οἶμαι δὲ καὶ
Ἡσιόδου. λέγει δὲ που καὶ Ὀρφεὺς ὅτι

Ὠκεανὸς πρῶτος καλλιρροὸς ἤρξε γάμοιο,

c ὃς ῥα κασιγνήτην ὁμομήτορα Τηθύν ὄπυεν.

ταῦτ' οὖν σκόπει ὅτι καὶ ἀλλήλοις συμφωνεῖ καὶ πρὸς τὰ τοῦ
Ἡρακλείτου πάντα τείνει.

ΕΡΜ. Φαίγη τί μοι λέγεις, ὦ Σώκρατες· τὸ μέντοι τῆς
5 Τηθύος οὐκ ἐννοῶ ὄνομα τί βούλεται.

ΣΩ. Ἄλλὰ μὴν τοῦτό γε ὀλίγου αὐτὸ λέγει ὅτι πηγῆς
ὄνομα ἐπικεκρυμμένον ἐστίν. τὸ γὰρ διαττώμενον καὶ
d τὸ ἠθούμενον πηγῆς ἀπείκασμά ἐστιν· ἐκ δὲ τούτων ἀμ-
φοτέρων τῶν ὀνομάτων ἡ “ Τηθύς ” τὸ ὄνομα σύγκειται.

ΕΡΜ. Τοῦτο μὲν, ὦ Σώκρατες, κομψόν.

ΣΩ. Τί δ' οὐ μέλλεις; ἀλλὰ τί τὸ μετὰ τοῦτο; τὸν μὲν
5 Δία εἴπομεν.

a 1 μὲν om. T a 4 παλαί] πάλαι B: παλαι T b 4 ῥευμάτων
om. T b 5 φησιν B: φησὶ B' W: om. T b 7 καλλιρροῦς B:
καλλιρροῦς T c 1 ὄπυεν T: ὄπυεν B c 2 ἄλλοις B c 4 φαίνει
τι T: φαίνεται B d 4 μέλλει] μέλλω B T

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Τους ἀδελφούς δὴ αὐτοῦ λέγωμεν, τόν τε Ποσειδῶ καὶ τὸν Πλούτωνα καὶ τὸ ἕτερον ὄνομα ὃ ὀνομάζουσιν αὐτόν.

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

10

ΣΩ. Τὸ μὲν τοίνυν τοῦ Ποσειδῶνός μοι φαίνεται ὠνομάσθαι [τοῦ πρώτου ὀνομάσαντος], ὅτι αὐτὸν βαδίζοντα ἐπέσχευ ἢ τῆς θαλάττης φύσις καὶ οὐκέτι εἴσασεν προελθεῖν, ἀλλ' ὥσπερ δεσμός τῶν ποδῶν αὐτῷ ἐγένετο. τὸν οὖν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως ταύτης θεὸν ὠνόμασεν “Ποσειδῶνα,” ὡς “ποσιδεσμον” ὄντα· τὸ δὲ εἰ ἔγκειται ἴσως εὐπρεπείας ἕνεκα. τάχα δὲ οὐκ ἂν τοῦτο λέγοι, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ σίγμα δύο λάβδα τὸ πρῶτον ἐλέγετο, ὡς πολλὰ εἰδότης τοῦ θεοῦ. ἴσως δὲ ἀπὸ τοῦ σείειν “ὁ σείων” ὠνόμασται· πρόσκειται δὲ τὸ πεί καὶ τὸ δέλτα. τὸ δὲ Πλούτωνος, τοῦτο μὲν κατὰ τὴν τοῦ πλούτου δόσιν, ὅτι ἐκ τῆς γῆς κάτωθεν ἀνίεται ὁ πλοῦτος, ἐπωνομάσθη· ὁ δὲ “Ἄιδης,” οἱ πολλοὶ μὲν μοι δοκοῦσιν ὑπολαμβάνειν τὸ αἰδὲς προσειρηῆσθαι τῷ ὀνόματι τούτῳ, καὶ φοβούμενοι τὸ ὄνομα “Πλούτωνα” καλοῦσιν αὐτόν.

e

5

403

5

ΕΡΜ. Σοὶ δὲ πῶς φαίνεται, ὦ Σώκρατες;

b

ΣΩ. Πολλαχῇ ἔμοιγε δοκοῦσιν ἄνθρωποι διημαρτηκῆναι περὶ τούτου τοῦ θεοῦ τῆς δυνάμεως καὶ φοβεῖσθαι αὐτὸν οὐκ ἄξιον (ὄν). ὅτι τε γάρ, ἐπειδὴν ἅπαξ τις ἡμῶν ἀποθάνῃ, αἰεὶ ἐκεῖ ἔστιν, φοβούνται, καὶ ὅτι ἡ ψυχὴ γυμνὴ τοῦ σώματος παρ' ἐκείνον ἀπέρχεται, καὶ τοῦτο πεφόβηται· τὰ δ' ἐμοὶ δοκεῖ πάντα ἐς ταυτόν τι συντείνειν, καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ θεοῦ καὶ τὸ ὄνομα.

5

ΕΡΜ. Πῶς δῆ;

ΣΩ. Ἐγὼ σοὶ ἐρῶ ἃ γέ μοι φαίνεται. εἰπέ γάρ

c

ε 1 τοῦ . . . ὀνομάσαντος secl. Schanz: ὑπὸ τοῦ . . . ὀνομάσαντος al.
 a 6 αἰδὲς scripsi (cf. 404 b 2): αἰδὲς B T b 2 ἄνθρωποι B T: οἱ
 ἄνθρωποι G b 4 ἔν add. Baiter b 5-6 φοβεῖται . . . πεφόβηται T

μοι, δεσμὸς ζῶν ὄψουν ὥστε μένειν ὅπου οὖν, πότερος
 ἰσχυρότερός ἐστιν, ἀνάγκη ἢ ἐπιθυμία;

ERM. Πολὺ διαφέρει, ὦ Σώκρατες, ἢ ἐπιθυμία.

5 ΣΩ. Οἶει οὖν τὸν Ἄιδην οὐκ ἂν πολλοὺς ἐκφεύγειν, εἰ
 μὴ τῷ ἰσχυροτάτῳ δεσμῷ ἔδει τοὺς ἐκείσε ἰόντας;

ERM. Δῆλα δῆ.

ΣΩ. Ἐπιθυμία ἄρα τιμὴ αὐτούς, ὡς ἕοικε, δεῖ, εἴπερ τῷ
 μεγίστῳ δεσμῷ δεῖ, καὶ οὐκ ἀνάγκη.

10 ERM. Φαίνεται.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπιθυμίαι αὐτῶν πολλαί εἰσιν;

ERM. Ναί.

d ΣΩ. Τῇ μεγίστῃ ἄρα ἐπιθυμίᾳ τῶν ἐπιθυμιῶν δεῖ αὐτούς,
 εἴπερ μέλλει τῷ μεγίστῳ δεσμῷ κατέχειν.

ERM. Ναί.

ΣΩ. Ἔστιν οὖν τις μείζων ἐπιθυμία ἢ ὅταν τίς τῷ συνῶν
 5 οἴηται δι' ἐκείνον ἕσσεσθαι ἀμείνων ἀνὴρ;

ERM. Μὰ Δι' οὐδ' ὅπως οἴουσι, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Διὰ ταῦτα ἄρα φῶμεν, ὦ Ἐρμόγενης, οὐδένα δεῦρο
 ἐθελῆσαι ἀπελθεῖν τῶν ἐκείθεν, οὐδὲ αὐτὰς τὰς Σειρήνας,
 e ἀλλὰ κατακεκληῆσθαι ἐκείνας τε καὶ τοὺς ἄλλους πάντας·
 οὕτω καλοὺς τινάς, ὡς ἕοικεν, ἐπίσταται λόγους λέγειν
 ὁ Ἄιδης, καὶ ἔστιν, ὡς γ' ἐκ τοῦ λόγου τούτου, ὁ θεὸς
 [οὗτος] τέλειος σοφιστῆς τε καὶ μέγας εὐεργέτης τῶν παρ'
 5 αὐτῷ, ὅς γε καὶ τοῖς ἐνθάδε τοσαῦτα ἀγαθὰ ἀνίστην· οὕτω
 πολλὰ αὐτῷ τὰ περιόντα ἐκεῖ ἐστιν, καὶ τὸν “Πλούτωνα”
 ἀπὸ τούτου ἔσχε τὸ ὄνομα. καὶ τὸ αὐτῷ μὴ ἐθέλειν συνεῖναι
 τοῖς ἀνθρώποις ἔχουσι τὰ σώματα, ἀλλὰ τότε συγγίγνεσθαι,
 404 ἐπειδὴν ἢ ψυχὴ καθαρὰ ἢ πάντων τῶν περὶ τὸ σῶμα κακῶν
 καὶ ἐπιθυμιῶν, οὐ φιλοσόφον δοκεῖ σοι εἶναι καὶ εὖ ἐντεθυμη-
 μένου ὅτι οὕτω μὲν ἂν κατέχοι αὐτοὺς δήσας τῇ περὶ ἀρετὴν
 ἐπιθυμίᾳ, ἔχοντας δὲ τὴν τοῦ σώματος πτοίησιν καὶ μαίναν

d 2 εἴπερ] εἴπερ γε G d 5 ἕσσεσθαι] ἔσται T e 2 λέγειν
 λόγους G θ 4 οὗτος om. T α 2 φιλοσόφου . . . ἐντεθυμημένου
 Heusde : φιλόσοφον . . . ἐντεθυμημένον BT σοι δοκεῖ T

οὐδ' ἂν ὁ Κρόνος δύναιτο ὁ πατήρ συγκατέχειν αὐτῷ ἐν τοῖς 5
δεσμοῖς δῆσας τοῖς αὐτοῦ λεγομένοις;

ΕΡΜ. Κινδυνεύεις τί λέγεις, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Καὶ τό γε ὄνομα ὁ “Ἄιδης,” ὦ Ἐρμόγενες, πολλοῦ b
δεῖ ἀπὸ τοῦ αἰδοῦς ἐπωνομάσθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἀπὸ
τοῦ πάντα τὰ καλὰ εἰδέναι, ἀπὸ τούτου ὑπὸ τοῦ νομοθέτου
“Ἄιδης” ἐκλήθη.

ΕΡΜ. Εἶεν· τί δὲ Δήμητρά τε καὶ Ἥραν καὶ Ἀπόλλω 5
καὶ Ἀθηναίαν καὶ Ἥφαιστον καὶ Ἄρη καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς,
πῶς λέγομεν;

ΣΩ. Δημήτηρ μὲν φαίνεται κατὰ τὴν δόσιν τῆς ἐδωδῆς
διδοῦσα ὡς μήτηρ “Δημήτηρ” κεκλήσθαι, Ἥρα δὲ ἔρατῆ
τις, ὥσπερ οὖν καὶ λέγεται ὁ Ζεὺς αὐτῆς ἔρασθεις ἔχειν. c
ἴσως δὲ μετεωρολογῶν ὁ νομοθέτης τὸν ἀέρα “Ἥραν”
ὠνόμασεν ἐπικρυσπτόμενος, θεὸς τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τελευτῆν
γνοίης δ' ἂν, εἰ πολλάκις λέγοις τὸ τῆς Ἥρας ὄνομα.
“Φερρέφαττα” δέ· πολλοὶ μὲν καὶ τοῦτο φοβοῦνται τὸ 5
ὄνομα καὶ τὸν “Ἀπόλλω,” ὑπὸ ἀπειρίας, ὡς ἔοικεν, ὀνο-
μάτων ὀρθότητος. καὶ γὰρ μεταβάλλοντες σκοποῦνται τὴν
“Φερσεφόνην,” καὶ δεινὸν αὐτοῖς φαίνεται· τὸ δὲ μηνύει
σοφὴν εἶναι τὴν θεόν. ἅτε γὰρ φερομένων τῶν πραγμάτων d
τὸ ἐφαπτόμενον καὶ ἐπαφῶν καὶ δυνάμενον ἐπακολουθεῖν
σοφία ἂν εἴη. “Φερέπαφα” οὖν διὰ τὴν σοφίαν καὶ τὴν
ἐπαφὴν τοῦ φερομένου ἢ θεοῦ ἂν ὀρθῶς καλοῖτο, ἢ
τοιούτων τι—δι' ὅπερ καὶ σύνεστιν αὐτῇ ὁ Ἄιδης σοφὸς 5
ὢν, διότι τοιαύτη ἐστίν—νῦν δὲ αὐτῆς ἐκκλίνουσι τὸ ὄνομα
εὐστομίαν περὶ πλείονος ποιούμενοι τῆς ἀληθείας, ὥστε
“Φερρέφατταν” αὐτὴν καλεῖν. ταῦτόν δὲ καὶ περὶ τὸν
Ἀπόλλω, ὅπερ λέγω, πολλοὶ πεφόβηται περὶ τὸ ὄνομα τοῦ e
θεοῦ, ὡς τι δεινὸν μηνύοντος· ἢ οὐκ ἦσθησαι;

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν, καὶ ἀληθῆ λέγεις.

b 2 αἰδοῦς re vera B T (cf. Phaed. 79 a 4) : αἰδοῦς vulg. b 3 (ἀει)
εἰδέναι Hermann b 9 Δημήτηρ om. B c 1 ἔρασθεις ἔχειν
liber Bessarionis : ὁ ἔρασθεις ἔχει B T d 1 θεόν] θεάν T

ΣΩ. Τὸ δέ γ' ἐστίν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, κάλλιστα κείμενον
5 πρὸς τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ.

ΕΡΜ. Πῶς δὴ;

ΣΩ. Ἐγὼ περάσομαι φράσαι ὃ γέ μοι φαίνεται· οὐ γὰρ
405 ἔστιν ὅτι ἂν μᾶλλον ὄνομα ἤρμοσεν ἐν ὃν τέτταρσι δυνάμεισι
ταῖς τοῦ θεοῦ, ὥστε πασῶν ἐφάπτεσθαι καὶ δηλοῦν τρόπον
τινὰ μουσικὴν τε καὶ μαντικὴν καὶ ἰατρικὴν καὶ τοξικὴν.

ΕΡΜ. Λέγε δὴ· ἄτοπον γάρ τί μοι λέγεις τὸ ὄνομα
5 εἶναι.

ΣΩ. Εὐάρμοστον μὲν οὖν, ἅτε μουσικοῦ ὄντος τοῦ θεοῦ.
πρῶτον μὲν γὰρ ἡ κάθαρσις καὶ οἱ καθαρμοὶ καὶ κατὰ τὴν
ἰατρικὴν καὶ κατὰ τὴν μαντικὴν καὶ αἱ τοῖς ἰατροῖς
b φαρμάκοις καὶ αἱ τρεῖς μαντικοῖς περιθειώσεις τε καὶ τὰ
λουτρὰ τὰ ἐν τοῖς τοιούτοις καὶ αἱ περιρράνσεις, πάντα ἔν-
τι ταῦτα δύναιτ' ἄν, καθαρὸν παρέχειν τὸν ἄνθρωπον καὶ
κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν· ἡ οὖν;

5 ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὁ καθαίρων θεὸς καὶ ὁ ἀπολούων τε καὶ
ἀπολύων τῶν τοιούτων κακῶν οὗτος ἂν εἶη;

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Κατὰ μὲν τοίνυν τὰς ἀπολύσεις τε καὶ ἀπολούσεις,
c ὡς ἰατρὸς ὢν τῶν τοιούτων, “Ἀπολούων” ἂν ὀρθῶς καλοῖτο·
κατὰ δὲ τὴν μαντικὴν καὶ τὸ ἀληθές τε καὶ τὸ ἀπλοῦν—
ταῦτόν γάρ ἐστιν—ὥσπερ οὖν οἱ Θετταλοὶ καλοῦσιν αὐτόν,
ὀρθότατ' ἂν καλοῖτο· “Ἀπλον” γάρ φασι πάντες Θετταλοὶ
5 τοῦτον τὸν θεόν. διὰ δὲ τὸ αἰεὶ βολῶν ἐγκρατὴς εἶναι τοξικῆ
“Ἀειβάλλων” ἐστίν. κατὰ δὲ τὴν μουσικὴν δεῖ ὑπολαβεῖν
[ὥσπερ τὸν ἀκόλουθόν τε καὶ τὴν ἄκοιτιν] ὅτι τὸ ἄλφα σημαίνει
πολλαχού τὸ ὁμοῦ, καὶ ἐνταῦθα τὴν ὁμοῦ πόλησιν καὶ
περὶ τὸν οὐρανόν, οὗς δὴ “πόλους” καλοῦσιν, καὶ [τὴν] περὶ

α ι ἤρμοσεν ἐν ὃν TW: ἤρμοσμένον B et in marg. W b ι περι-
θειώσεις Γ: περιθεῖ ὡς εἰς B b 2 ταῦτα ἔν τι B b 7 δ ante ἀπολύων Γ
c ι ἀπολύων ἢ ἀπολούων Heindorf c 4 Ἄπλον Boeckh: ἀπλῶν B:
ἀπλόν Γ c 7 ὥσπερ . . . ἄκοιτιν secl. Ast c 9 τὴν del. t

τὴν ἐν τῇ ᾠδῇ ἁρμονίαν, ἣ δὴ συμφωνία καλεῖται, ὅτι ταῦτα d
 πάντα, ὡς φασιν οἱ κομψοὶ περὶ μουσικὴν καὶ ἀστρονομίαν,
 ἁρμονία τινὶ πολεῖ ἅμα πάντα· ἐπιστατεῖ δὲ οὗτος ὁ θεὸς
 τῇ ἁρμονίᾳ ὁμοπολῶν αὐτὰ πάντα καὶ κατὰ θεοὺς καὶ κατ'
 ἀνθρώπους· ὥσπερ οὖν τὸν ὁμοκέλευθον καὶ ὁμόκοιτιν 5
 “ἀκόλουθον” καὶ “ἄκοιτιν” ἐκαλέσαμεν, μεταβαλόντες
 ἀντὶ τοῦ “ὄμο-” “ἀ-,” οὕτω καὶ “Ἀπόλλωνα” ἐκαλέσαμεν
 ὅς ἦν “Ὀμοπολῶν,” ἕτερον λάβδα ἐμβαλόντες, ὅτι ὁμῶ- e
 νυμον ἐγίγνετο τῷ χαλεπῷ ὀνόματι. ὅπερ καὶ νῦν ὑπο-
 πτεύοντές τινες διὰ τὸ μὴ ὀρθῶς σκοπεῖσθαι τὴν δύναμιν
 τοῦ ὀνόματος φοβοῦνται αὐτὸ ὡς σημαῖνον φθοράν τινα· τὸ
 δὲ [πολύ], ὥσπερ ἄρτι ἐλέγετο, πασῶν ἐφαπτόμενον κείται 406
 τῶν τοῦ θεοῦ δυνάμεων, ἀπλοῦ, ἀεὶ βάλλοντος, ἀπο-
 λούοντος, ὁμοπολοῦντος. τὰς δὲ “Μούσας” τε καὶ
 ὄλως τὴν μουσικὴν ἀπὸ τοῦ μῶσθαι, ὡς ἕοικεν, καὶ τῆς
 ζητήσεώς τε καὶ φιλοσοφίας τὸ ὄνομα τοῦτο ἐπωνόμασεν. 5
 Λητῶ δὲ ἀπὸ τῆς πραότητος τῆς θεοῦ, κατὰ τὸ ἐθελήμονα
 εἶναι ὧν ἂν τις δέηται. ἴσως δὲ ὡς οἱ ξένοι καλοῦσιν—
 πολλοὶ γὰρ “Ληθῶ” καλοῦσιν—ἕοικεν οὖν πρὸς τὸ μὴ
 τραχὺ τοῦ ἤθους ἀλλ’ ἡμερόν τε καὶ λειῶν “Ληθῶ”
 κεκληῖσθαι ὑπὸ τῶν τοῦτο καλούντων. “Ἄρτεμις” δὲ (διὰ) b
 τὸ ἀρτεμὲς φαίνεται καὶ τὸ κόσμιον, διὰ τὴν τῆς παρθενίας
 ἐπιθυμίαν· ἴσως δὲ ἀρετῆς ἱστορα τὴν θεὸν ἐκάλεσεν ὁ
 καλέσας, τάχα δ’ ἂν καὶ ὡς τὸν ἄροτον μισησάσης τὸν
 ἀνδρὸς ἐν γυναικί· ἣ διὰ τούτων τι ἣ διὰ πάντα ταῦτα τὸ 5
 ὄνομα τοῦτο ὁ τιθέμενος ἔθετο τῇ θεῷ.

ΕΡΜ. Τί δὲ ὁ “Διόνυσός” τε καὶ ἡ “Ἀφροδίτη”;

ΣΩ. Μεγάλα, ὦ παῖ Ἰππονίκου, ἐρωτᾷς. ἀλλὰ ἔστι
 γὰρ καὶ σπουδαίως εἰρημένος ὁ τρόπος τῶν ὀνομάτων τούτοις

d 3 πολεῖ] πολεῖται Ast d 4 αὐτὰ] ταῦτα Ast d 7 ἀντὶ
 τοῦ ὄμο ἄλφα Hermann: ἀντὶ τοῦ ἄλφα B: ἀντὶ τοῦ ὀ ἄ T e 1 ἐμ-
 βαλόντες G: ἐμβάλλοντες B T a 1 πολὺ om. al.: που Hermann
 a 3 ὁμοπολοῦντος om. B a 6 θελήμονα T: ἐλεήμονα Orion (ut
 videtur) a 9 Λειθῶ Heindorf b 1 διὰ add. Stephanus b 2 τὸ
 om. G

c τοῖς θεοῖς καὶ παιδικῶς. τὸν μὲν οὖν σπουδαῖον ἄλλους
 τινὰς ἐρώτα, τὸν δὲ παιδικὸν οὐδὲν κωλύει διελθεῖν· φιλο-
 παῖσμονες γὰρ καὶ οἱ θεοί. ὃ τε γὰρ Διόνυσος εἶη ἂν
 ὁ διδοὺς τὸν οἶνον “ Διδοῖνυσος ” ἐν παιδιᾷ καλούμενος,
 5 οἶνος δ', ὅτι οἶεσθαι νοῦν ἔχειν ποιεῖ τῶν πινόντων τοὺς
 πολλοὺς οὐκ ἔχοντας, “ οἰόνους ” δικαιοτάτ' ἂν καλούμενος.
 περὶ δὲ Ἀφροδίτης οὐκ ἄξιον Ἡσιόδῳ ἀντιλέγειν, ἀλλὰ
 d συγχωρεῖν ὅτι διὰ τὴν <ἐκ> τοῦ ἀφροῦ γένεσιν “ Ἀφροδίτη ”
 ἐκλήθη.

ΕΡΜ. Ἄλλα μὴν οὐδ' Ἀθηναῖς Ἀθηναῖός γ' ὦν, ὦ Σώ-
 κρατες, ἐπιλήση, οὐδ' Ἠφαίστου τε καὶ Ἄρεως.

5 ΣΩ. Οὐδὲ εἰκός γε.

ΕΡΜ. Οὐ γάρ.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ μὲν ἕτερον ὄνομα αὐτῆς οὐ χαλεπὸν
 εἰπεῖν δι' ὃ κείται.

ΕΡΜ. Τὸ ποῖον;

10 ΣΩ. “ Παλλάδα ” που αὐτὴν καλοῦμεν.

ΕΡΜ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Τοῦτο μὲν τοίνυν ἀπὸ τῆς ἐν τοῖς ὅπλοις ὀρχήσεως
 e ἡγούμενοι τεθῆναι ὀρθῶς ἂν, ὡς ἐγῶμαι, ἡγοίμεθα· τὸ γάρ
 που ἢ αὐτὸν ἢ τι ἄλλο μετεωρίζειν ἢ ἀπὸ τῆς γῆς ἢ ἐν ταῖς
 407 χερσὶν “ πάλλειν ” τε καὶ “ πάλλεσθαι ” καὶ ὀρχεῖν καὶ
 ὀρχεῖσθαι καλοῦμεν.

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. “ Παλλάδα ” μὲν τοίνυν ταύτη.

5 ΕΡΜ. Καὶ ὀρθῶς γε. ἀλλὰ δὴ τὸ ἕτερον πῶς λέγεις;

ΣΩ. Τὸ τῆς Ἀθηναῖς;

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Τοῦτο ἐμβριθέστερον, ὦ φίλε. εἰκότασι δὴ καὶ οἱ
 παλαιοὶ τὴν Ἀθηναῖαν νομίζουσιν ὥσπερ οἱ νῦν περὶ Ὀμηρον
 b δεινοί. καὶ γὰρ τούτων οἱ πολλοὶ ἐξηγούμενοι τὸν ποιητὴν

c 6 καλούμενος] καλοῖτο Hermann
 a 9 δμήρου T

d 1 ἐκ add. Hermann

φασι τὴν Ἀθηνᾶν αὐτὸν νοῦν τε καὶ διάνοιαν πεποιηκέναι, καὶ ὁ τὰ ὀνόματα ποιῶν ἔοικε τοιοῦτόν τι περὶ αὐτῆς διανοεῖσθαι, ἔτι δὲ μειζρόνως λέγων θεοῦ νόησιν ὡσπερὲι λέγει ὅτι “ ἁ θεονόα ” ἐστὶν αὕτη, τῷ ἄλφα ξενικῶς ἀντὶ τοῦ ἦτα 5
χρησάμενος καὶ τὸ ἰῶτα καὶ τὸ σίγμα ἀφελών. ἴσως δὲ οὐδὲ ταύτη, ἀλλ’ ὡς τὰ θεῖα νοούσης αὐτῆς διαφερόντως τῶν ἄλλων “ Θεονόη ” ἐκάλεσεν. οὐδὲν δὲ ἀπέχει καὶ τὴν ἐν τῷ ἦθει νόησιν ὡς οὔσαν τὴν θεὸν ταύτην “ Ἡθονόη ” μὲν βούλεσθαι προσειπεῖν· παραγαγὼν δὲ ἢ αὐτὸς ἢ τινες ὕστερον c
ἐπὶ τὸ κάλλιον ὡς ᾤοντο, “ Ἀθηνάαν ” ἐκάλεσαν.

ΕΡΜ. Τί δὲ δὴ τὸν Ἡφαιστον, πῆ λέγεις;

ΣΩ. Ἡ τὸν γενναῖον τὸν “ φάεος ἱστορα ” ἐρωτᾷς;

ΕΡΜ. Ἔοικα.

ΣΩ. Οὐκοῦν οὗτος μὲν παντὶ δῆλος “ Φαῖστος ” ὢν, τὸ ἦτα προσελκυσάμενος;

ΕΡΜ. Κινδυνεύει, ἐὰν μὴ πῆ σοι, ὡς ἔοικεν, ἔτι ἄλλη δόξη.

ΣΩ. Ἀλλ’ ἵνα μὴ δόξη, τὸν Ἄρη ἐρώτα.

ΕΡΜ. Ἐρωτῶ.

ΣΩ. Οὐκοῦν, εἰ μὲν βούλει, κατὰ τὸ ἄρρεν τε καὶ κατὰ d
τὸ ἀνδρεῖον “ Ἄρης ” ἂν εἴη· εἰ δ’ αὖ κατὰ τὸ σκληρόν τε καὶ ἀμετάστροφον, ὃ δὴ “ ἄρρατον ” καλεῖται, καὶ ταύτη ἂν πανταχῆ πολεμικῶ θεῶ πρέποι “ Ἄρη ” καλεῖσθαι.

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὔν.

ΣΩ. Ἐκ μὲν οὔν τῶν θεῶν πρὸς θεῶν ἀπαλλαγώμεν, ὡς ἐγὼ δέδοικα περὶ αὐτῶν διαλέγεσθαι· περὶ δὲ ἄλλων (ᾧν) τινων βούλει πρόβαλλέ μοι, “ ὄφρα ἴδῃαι οἶοι ” Εὐθύφρονος “ ἴπποι.”

ΕΡΜ. Ἀλλὰ ποιήσω ταῦτα, ἔτι γε ἐν ἐρόμενός σε περὶ e
Ἐρμου, ἐπειδὴ με καὶ οὗ φησιν Κρατύλος Ἐρμογένη εἶναι. πειρώμεθα οὔν τὸν “ Ἐρμῆν ” σκέψασθαι τί καὶ νοεῖ τὸ ὄνομα, ἵνα καὶ εἰδῶμεν εἰ τί ὄδε λέγει.

b 3 ὁ om. G b 5 ἁ θεονόα Buttman: ἡ θεονόη B: ηθονόη T τῷ] τὸ T
b 7 οὐδὲ] οὐ T c 2 ἀθηνάαν T: ἀθηνᾶν B d 4 πρέπει T d 6 οὔν
om. T d 7 ᾧν τινων] τινῶν B: εἴ τινων T e 4 ἵνα καὶ] ἵνα T

5 ΣΩ. Ἄλλὰ μὴν τοῦτό γε ἔοικε περὶ λόγον τι εἶναι ὁ
 “Ἑρμῆς,” καὶ τὸ ἑρμηνεῖα εἶναι καὶ τὸ ἄγγελον καὶ τὸ
 408 κλοπικόν τε καὶ τὸ ἀπατηλὸν ἐν λόγοις καὶ τὸ ἀγοραστικόν,
 περὶ λόγου δύνάμιν ἔστιν πᾶσα αὕτη ἢ πραγματεία· ὅπερ
 οὖν καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν ἐλέγομεν, τὸ “εἶρειν” λόγου χρεῖα
 ἐστί, τὸ δέ, οἶον καὶ Ὅμηρος πολλαχοῦ λέγει, “ἐμήσατό”
 5 φησιν, τοῦτο δὲ μηχανήσασθαι ἔστιν. ἐξ ἀμφοτέρων οὖν
 τούτων τὸν τὸ λέγειν τε καὶ τὸν λόγον μῆσάμενον—τὸ δὲ
 λέγειν δὴ ἔστιν εἶρειν—τοῦτον τὸν θεὸν ὡσπερὲν ἐπιτάττει
 b ἡμῖν ὁ νομοθέτης· “ὦ ἄνθρωποι, ὅς τὸ εἶρειν ἐμήσατο,
 δικαίως ἂν καλοῖτο ὑπὸ ὑμῶν Εἰρέμης”· νῦν δὲ ἡμεῖς,
 ὡς οἴομεθα, καλλωπίζοντες τὸ ὄνομα “Ἑρμῆν” καλοῦμεν.
 [καὶ ἢ γε Ἴρις ἀπὸ τοῦ εἶρειν ἔοικεν κεκλημένη, ὅτι
 5 ἄγγελος ἦν.]

ERM. Νῆ τὸν Δία, εὖ ἄρα μοι δοκεῖ Κρατύλος λέγειν τὸ
 ἐμὲ μὴ εἶναι Ἑρμογένη· οὐκ οὖν ἐμῆχανός γέ εἰμι λόγου.

ΣΩ. Καὶ τό γε τὸν Πᾶνα τοῦ Ἑρμοῦ εἶναι ὑὸν διφυῆ
 ἔχει τὸ εἰκός, ὦ ἑταῖρε.

c ERM. Πῶς δῆ;

ΣΩ. Οἴσθα ὅτι ὁ λόγος τὸ πᾶν σημαίνει καὶ κυκλεῖ καὶ
 πολεῖ ἀεὶ, καὶ ἔστι διπλοῦς, ἀληθῆς τε καὶ ψευδής.

ERM. Πάνυ γε.

5 ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ μὲν ἀληθὲς αὐτοῦ λείον καὶ θεῖον καὶ
 ἄνω οἰκοῦν ἐν τοῖς θεοῖς, τὸ δὲ ψεῦδος κάτω ἐν τοῖς πολλοῖς
 τῶν ἀνθρώπων καὶ τραχὺ καὶ τραγικόν· ἐνταῦθα γὰρ πλείστοι
 οἱ μῦθοί τε καὶ τὰ ψεύδη ἔστιν, περὶ τὸν τραγικὸν βίον.

ERM. Πάνυ γε.

10 ΣΩ. Ὅρθως ἄρ' (ἂν) ὁ πᾶν μνηύων καὶ ἀεὶ πολῶν
 d “Πᾶν αἰπόλος” εἶη, διφυῆς Ἑρμοῦ ὕος, τὰ μὲν ἄνωθεν
 λείος, τὰ δὲ κάτωθεν τραχὺς καὶ τραγοειδής. καὶ ἔστιν
 ἦτοι λόγος ἢ λόγου ἀδελφὸς ὁ Πᾶν, εἶπερ Ἑρμοῦ ὕος

a 6 δὲ om. T τὸ . . . a 7 εἶρειν secl. Cornarius b 4 καὶ
 . . . b 5 ἦν secl. Heindorf b 6 τὸ] τὸν Schanz b 8 ὕον]
 οἶον B: δν T c 10 ἂν add. Stallbaum

ἔστιν· ἀδελφῷ δὲ εἰκέναι ἀδελφὸν οὐδὲν θαυμαστόν. ἀλλ' ὅπερ ἐγὼ ἔλεγον, ὦ μακάριε, ἀπαλλαγῶμεν ἐκ τῶν θεῶν. 5

ΕΡΜ. Τῶν γε τοιούτων, ὦ Σώκρατες, εἰ βούλει. περὶ τῶν τοιῶνδε δὲ τί σε κωλύει διελθεῖν, οἶον ἡλίου τε καὶ σελήνης καὶ ἄστρων καὶ γῆς καὶ αἰθέρος καὶ ἀέρος καὶ πυρὸς καὶ ὕδατος καὶ ὠρῶν καὶ ἐνιαυτοῦ; e

ΣΩ. Συχνὰ μὲν μοι προστάτεις, ὅμως δέ, εἴπερ σοι κεχαρισμένον ἔσται, ἐθέλω.

ΕΡΜ. Καὶ μὴν χαριῆ.

ΣΩ. Τί δὴ οὖν πρῶτον βούλει; ἢ ὥσπερ εἶπες τὸν ἡλίον διέλθωμεν; 5

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. *Εοικε τοίνυν κατάδηλον γενόμενον ἂν μᾶλλον εἰ τῷ Δωρικῷ τις ὀνόματι χρῶτο—“ἄλιον” γὰρ καλοῦσιν οἱ Δωριῆς—“ἄλιος” οὖν εἶη μὲν ἂν κατὰ τὸ ἀλίξειν εἰς ταῦτόν τοὺς ἀνθρώπους ἐπειδὰν ἀνατείλῃ, εἶη δ' ἂν καὶ τῷ περὶ τὴν γῆν ἀεὶ εἰλεῖν ἰών, εἰκοίκοι δ' ἂν καὶ ὅτι ποικίλλει ἰών τὰ γιγνόμενα ἐκ τῆς γῆς· τὸ δὲ ποικίλλειν καὶ αἰολεῖν ταυτόν. 5

ΕΡΜ. Τί δὲ ἢ “σελήνη”;

ΣΩ. Τοῦτο δὲ τὸ ὄνομα φαίνεται τὸν Ἀναξαγόραν πιέζειν.

ΕΡΜ. Τί δή;

ΣΩ. *Εοικε δηλοῦντι παλαιότερον ὃ ἐκεῖνος νεωστὶ ἔλεγεν, ὅτι ἡ σελήνη ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἔχει τὸ φῶς. b

ΕΡΜ. Πῶς δή;

ΣΩ. Τὸ μὲν που “σέλας” καὶ τὸ “φῶς” ταυτόν.

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Νέον δέ που καὶ ἔνον ἀεὶ ἐστι περὶ τὴν σελήνην 5 τοῦτο τὸ φῶς, εἴπερ ἀληθῆ οἱ Ἀναξογόρειοι λέγουσιν· κύκλω γάρ που ἀεὶ αὐτὴν περιῶν νέον ἀεὶ ἐπιβάλλει, ἔνον δὲ ὑπάρχει τὸ τοῦ προτέρου μηνός.

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

d 7 τῶν τοιῶνδε δὲ] τῶν τοιῶνδε B: τῶν τοιούτων δὲ T: δὲ τῶν τοιούτων G
κωλύει σε T a 2 ἂν om. B a 4 εἰλεῖν T εἰκοίκοι G
a 9 δηλοῦντι Heusde: δηλοῦν τι BT b 5 ἔνον T

10 ΣΩ. “Σελαναίαν” δέ γε καλοῦσιν αὐτὴν πολλοί.

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. “Ὅτι δὲ σέλας νέον καὶ ἔνον ἔχει ἀεὶ, “Σελαενο-
c νεοάεια” μὲν δικαιοτάτ’ ἂν [τῶν] ὀνομάτων καλοῖτο, συγκε-
κροτημένον δὲ “Σελαναία” κέκληται.

ΕΡΜ. Διθυραμβῶδές γε τοῦτο τοῦνομα, ὦ Σώκρατες.
ἀλλὰ τὸν μῆνα καὶ τὰ ἄστρα πῶς λέγεις;

5 ΣΩ. Ὁ μὲν “μεῖς” ἀπὸ τοῦ μείουσθαι εἶη ἂν “μείης”
ὀρθῶς κεκλημένος, τὰ δ’ “ἄστρα” ἔοικε τῆς ἀστραπῆς
ἐπωνυμίαν ἔχειν. ἡ δὲ “ἀστραπή,” ὅτι τὰ ὦπα ἀνα-
στρέφει, “ἀναστρωπή” ἂν εἶη, νῦν δὲ “ἀστραπή” καλ-
λωπισθεῖσα κέκληται.

10 ΕΡΜ. Τί δὲ τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ;

d ΣΩ. Τὸ “πῦρ” ἀπορῶ· καὶ κινδυνεύει ἴτοι ἡ τοῦ Εὐθύ-
φρονός με μοῦσα ἐπιλελοιπένας, ἡ τοῦτό τι παγχάλεπον εἶναι.
σκέψαι οὖν ἦν εἰσάγω μηχανὴν ἐπὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ἃ ἂν
ἀπορῶ.

5 ΕΡΜ. Τίνα δὴ;

ΣΩ. Ἐγὼ σοι ἐρῶ. ἀπόκριναι γάρ μοι· ἔχοις ἂν εἰπεῖν
πῦρ κατὰ τίνα τρόπον καλεῖται;

ΕΡΜ. Μὰ Δί’ οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Σκέψαι δὴ ὃ ἐγὼ ὑπόπτειν περὶ αὐτοῦ. ἐννοῶ γὰρ
e ὅτι πολλὰ οἱ Ἕλληνες ὀνόματα ἄλλως τε καὶ οἱ ὑπὸ τοῖς
βαρβάρους οἰκοῦντες παρὰ τῶν βαρβάρων εἰλήφασιν.

ΕΡΜ. Τί οὖν δὴ;

ΣΩ. Εἴ τις ζητοῖ ταῦτα κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν φωνὴν ὡς
5 εἰκότως κεῖται, ἀλλὰ μὴ κατ’ ἐκείνην ἐξ ἧς τὸ ὄνομα τυγχάνει
ὄν, οἶσθα ὅτι ἀποροῖ ἂν.

ΕΡΜ. Εἰκότως γε.

410 ΣΩ. Ὅρα τοίνυν καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα τὸ “πῦρ” μὴ τι
βαρβαρικὸν ἦ. τοῦτο γὰρ οὔτε ῥάδιον προσάψαι ἐστὶν

b 12 καὶ] τε καὶ T σελαενονεοάεια T σελλαενονεοάεια T c 1 τῶν seclusi c 10 τε καὶ T... e 7. εἰκότως B
σελαενονεοάεια Heindorf: σελαενονεοάεια B: καλοῖτο τῶν ὀνομάτων pr. T

Ἑλληνικῇ φωνῇ, φανεροί τ' εἰσὶν οὕτως αὐτὸ καλοῦντες
Φρύγες σμικρόν τι παρακλίνοντες· καὶ τό γε “ὔδωρ” καὶ
τὰς “κύνας” καὶ ἄλλα πολλά.

5

ERM. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Οὐ τοίνυν δεῖ ταῦτα προσβιάζεσθαι, ἐπεὶ ἔχει γ' ἄν
τις εἰπεῖν περὶ αὐτῶν. τὸ μὲν οὖν πῦρ καὶ τὸ ὔδωρ ταύτη
ἀπωθοῦμαι· ὁ δὲ δὴ ἀήρ ἄρά γε, ᾧ Ἐρμόγευες, ὅτι αἶρει **b**
τὰ ἀπὸ τῆς γῆς, “ἀήρ” κέκληται; ἢ ὅτι ἀεὶ ρεῖ; ἢ ὅτι
πνεῦμα ἐξ αὐτοῦ γίγνεται ῥέοντος; οἱ γὰρ ποιηταὶ που τὰ
πνεύματα “ἀήτας” καλοῦσιν· ἴσως οὖν λέγει, ὥσπερ ἂν εἰ
εἴποι πνευματόρρου, “ἀητόρρου” [ὅθεν δὴ βούλεται αὐτὸν **5**
οὕτως εἰπεῖν, ὅτι ἐστὶν ἀήρ]. τὸν δὲ αἰθέρα τῆδέ πη ὑπο-
λαμβάνω, ὅτι ἀεὶ θεὶ περὶ τὸν ἀέρα ῥέων “ἀειθεῆρ” δικαίως
ἂν καλοῖτο. γῆ δὲ μᾶλλον σημαίνει ὁ βούλεται ἐάν τις
“γαίαν” ὀνομάσῃ· γαῖα γὰρ γεννητήριρα ἂν εἴη ὀρθῶς **c**
κεκλημένη, ὥς φησιν Ὀμηρος· τὸ γὰρ “γεγάσιν” γεγεν-
νῆσθαι λέγει. εἶεν· τί οὖν ἡμῶν ἦν τὸ μετὰ τοῦτο;

ERM. ὦραι, ᾧ Σώκρατες, καὶ ἐνιαυτὸς καὶ ἔτος.

ΣΩ. Αἱ μὲν δὴ ὦραι Ἀττικιστὶ ὡς τὸ παλαιὸν ῥητέον, **5**
εἴπερ βούλει τὸ εἰκὸς εἰδέναί· ΗΟΡΑΙ γὰρ εἰσι διὰ τὸ
ὀρίζειν χειμῶνάς τε καὶ θέρη καὶ πνεύματα καὶ τοὺς καρποὺς
τοὺς ἐκ τῆς γῆς· ὀρίζουσαι δὲ δικαίως ἂν “ὦραι” καλοῖντο.
ἐνιαυτὸς δὲ καὶ ἔτος κινδυνεύει ἓν τι εἶναι. τὸ γὰρ τὰ **d**
φυόμενα καὶ τὰ γιγνόμενα ἐν μέρει ἕκαστον προάγον εἰς
φῶς καὶ αὐτὸ ἐν αὐτῷ ἐξετάζον, τοῦτο, ὥσπερ ἐν τοῖς
πρόσθεν τὸ τοῦ Διὸς ὄνομα δίχα διηρημένον οἱ μὲν Ζῆνα,
οἱ δὲ Δία ἐκάλου, οὕτω καὶ ἐνταῦθα οἱ μὲν “ἐνιαυτόν,” **5**
ὅτι ἐν ἑαυτῷ, οἱ δὲ “ἔτος,” ὅτι ἐτάζει· ὁ δὲ ὅλος λόγος
ἐστὶν τὸ “ἐν ἑαυτῷ ἐτάζον” τοῦτο προσαγορεύεσθαι ἐν ὄν
δίχα, ὥστε δύο ὀνόματα γεγυῖναι, “ἐνιαυτόν” τε καὶ
“ἔτος,” ἐξ ἐνὸς λόγου.

e

b 1 δὴ G: om. B T

b 5 ὅθεν . . . b 6 ἀήρ secl. Heindorf

b 7 ῥέων secl. Schanz

c 2 γεγενῆσθαι T: an γεγέννηται?

c 8 ὦραι T

d 4 ἔμπροσθεν G

d 7 τοῦτο (δὲ) Stallbaum

ERM. Ἄλλὰ δῆτα, ὦ Σώκρατες, πολὺ ἐπιδίδως.

ΣΩ. Πόρρω ἤδη οἶμαι φαίνομαι σοφίας ἐλαύνειν.

ERM. Πάνυ μὲν οὖν.

5 ΣΩ. Τάχα μᾶλλον φήσεις.

411 ERM. Ἄλλὰ μετὰ τοῦτο τὸ εἶδος ἔγωγε ἠδέως ἂν
θεασαίμην ταῦτα τὰ καλὰ ὀνόματα τίνι ποτὲ ὀρθότητι
κεῖται, τὰ περὶ τὴν ἀρετὴν, οἷον “φρόνησις” τε καὶ
“σύνεσις” καὶ “δικαιοσύνη” καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα πάντα.

5 ΣΩ. Ἐγείρεις μὲν, ὦ ἑταῖρε, οὐ φαῦλον γένος ὀνομάτων
ὅμως δὲ ἐπειδήπερ τὴν λεοντῆν ἐνδέδουκα, οὐκ ἀποδεικναιότου
ἄλλ’ ἐπισκεπτότου, ὡς ζοικε, φρόνησι καὶ σύνεσι καὶ
γνώμην καὶ ἐπιστήμην καὶ τᾶλλα δὴ ἅ φῆς πάντα ταῦτα τὰ

b καλὰ ὀνόματα.

ERM. Πάνυ μὲν οὖν οὐ δεῖ ἡμᾶς προαποστήναι.

ΣΩ. Καὶ μὴν, νῆ τὸν κύνα, δοκῶ γέ μοι οὐ κακῶς
μαντεύεσθαι, ὃ καὶ νυνδὴ ἐνενόησα, ὅτι οἱ πάνυ παλαιοὶ
5 ἄνθρωποι οἱ τιθέμενοι τὰ ὀνόματα παντὸς μᾶλλον, ὥσπερ
καὶ τῶν νῦν οἱ πολλοὶ τῶν σοφῶν ὑπὸ τοῦ πυκνὰ περι-
στρέφεσθαι ζητοῦντες ὅπη ἔχει τὰ ὄντα εἰλιγγιώσι, κάπειτα
αὐτοῖς φαίνεται περιφέρεσθαι τὰ πράγματα καὶ πάντως
c φέρεσθαι. αἰτιῶνται δὴ οὐ τὸ ἔνδον τὸ παρὰ σφίσι πάθος
αἴτιον εἶναι ταύτης τῆς δόξης, ἀλλὰ αὐτὰ τὰ πράγματα
οὕτω πεφυκέναι, οὐδὲν αὐτῶν μόνιμον εἶναι οὐδὲ βέβαιον,
ἀλλὰ ρεῖν καὶ φέρεσθαι καὶ μεστὰ εἶναι πάσης φορᾶς καὶ
5 γενέσεως ἀεὶ. λέγω δὴ ἐννοήσας πρὸς πάντα τὰ νυνδὴ
ὀνόματα.

ERM. Πῶς δὴ τοῦτο, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Οὐ κατενόησας ἴσως τὰ ἄρτι λεγόμενα ὅτι παντά-
πασιν ὡς φερομένοις τε καὶ ρέουσι καὶ γιγνομένοις τοῖς
10 πράγμασι τὰ ὀνόματα ἐπίκειται.

ERM. Οὐ πάνυ ἐνεθυμήθην.

ε3 ἤδη οἶμαι φαίνομαι B: ἤδη φαίνομαι W: δὲ οἶμαι T ε5 φήσεις B:
ἐφήσεις T b γ ὄντα ἀεὶ εἰλιγγιώσι T c5 δὴ T: δὲ B

ΣΩ. Καὶ μὴν πρῶτον μὲν τοῦτο ὁ πρῶτον εἶπομεν d
παντάπασις ὡς ἐπὶ τοιούτων ἐστίν.

ΕΡΜ. Τὸ ποῖον;

ΣΩ. Ἡ “φρόνησις”. φορᾶς γάρ ἐστι καὶ ῥοῦ νόησις.
εἴη δ’ ἂν καὶ ὄνησιν ὑπολαβεῖν φορᾶς· ἀλλ’ οὖν περὶ γε 5
τὸ φέρεσθαί ἐστιν. εἰ δὲ βούλει, ἡ “γνώμη” παντάπασις
δηλοῖ γουῆς σκέψιν καὶ νόμησιν· τὸ γὰρ “νωμᾶν”
καὶ τὸ “σκοπεῖν” ταῦτόν. εἰ δὲ βούλει, αὐτὸ ἡ “νόησις”
τοῦ νέου ἐστὶν ἕσις, τὸ δὲ νέα εἶναι τὰ ὄντα σημαίνει
γιγνόμενα αἰεὶ εἶναι· τούτου οὖν ἐφίεσθαι τὴν ψυχὴν μηνύει e
τὸ ὄνομα ὁ θέμενος τὴν “νεόεσιν.” οὐ γὰρ “νόησις” τὸ
ἀρχαῖον ἐκαλεῖτο, ἀλλ’ ἀντὶ τοῦ ἦτα εἰ ἕδει λέγειν δύο,
“νοέεσιν.” “σωφροσύνη” δὲ σωτηρία οὐ νυνδιῆ ἐσκέμ-
μεθα, φρονήσεως. καὶ μὴν ἢ γε ἐπιστήμη μηνύει ὡς 412
φερομένοις τοῖς πράγμασις ἐπομένης τῆς ψυχῆς τῆς ἄξιας
λόγου, καὶ οὔτε ἀπολειπομένης οὔτε προθεούσης· διὸ δὴ
ἐμβάλλοντας δεῖ τὸ εἶ “ἐπιεστήμην” αὐτὴν ὀνομάζειν.
“σύνεσις” δ’ αὖ οὕτω μὲν δόξειεν ἂν ὡσπερ συλλογισ- 5
μὸς εἶναι, ὅταν δὲ συνιέναι λέγη, ταῦτόν παντάπασις τῷ
ἐπίστασθαι συμβαίνει λεγόμενον· συμπορεύεσθαι γὰρ λέγει
τὴν ψυχὴν τοῖς πράγμασις τὸ “συνιέναι.” ἀλλὰ μὴν ἢ γε b
“σοφία” φορᾶς ἐφάπτεσθαι σημαίνει. σκοτωδέστερον δὲ
τοῦτο καὶ ξενικώτερον· ἀλλὰ δεῖ ἐκ τῶν ποιητῶν ἀναμιμνή-
σκεσθαι ὅτι πολλαχοῦ λέγουσιν περὶ ὅτου ἂν τύχωσι τῶν
ἀρχομένων ταχὺ προϊέναι “ἐσύθη” φασίν. Λακωνικῶ δὲ 5
ἀνδρὶ τῶν εὐδοκίμων καὶ ὄνομα ἦν “Σοῦς”· τὴν γὰρ ταχεῖαν
ὄρμην οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῦτο καλοῦσιν. ταύτης οὖν τῆς
φορᾶς ἐπαφὴν σημαίνει ἡ σοφία, ὡς φερομένων τῶν ὄντων.
καὶ μὴν τό γε “ἀγαθόν,” τοῦτο τῆς φύσεως πάσης τῷ c
ἀγαστῷ βούλεται τὸ ὄνομα ἐπικεῖσθαι. ἐπειδὴ γὰρ πορεύ-
εται τὰ ὄντα, ἐνὶ μὲν ἄρ’ αὐτοῖς τάχος, ἐνὶ δὲ βραδυτῆς.

ε 4 νοέεσιν G: νεέεσιν BT a 4 ἐκβάλλοντες al. δεῖ om. G
ἐπιεστήμην Heindorf: ἐπιστήμην BT: πιστήμην G a 6 λέγηται
Heindorf b 5 Λακωνικῶ . . . b 7 καλοῦσιν secl. Heindorf

ἔστιν οὖν οὐ πᾶν τὸ ταχὺ ἀλλὰ τὸ αὐτοῦ ἀγαστόν. τοῦ
5 θοοῦ δὴ τῷ ἀγαστῷ αὕτη ἢ ἐπωνυμία ἐστίν, “τάγαθόν.”

“Δικαιοσύνη” δέ, ὅτι μὲν ἐπὶ τῇ τοῦ δικαίου συνέσει
τοῦτο κεῖται τὸ ὄνομα, ῥᾶδιον συμβαλεῖν· αὐτὸ δὲ τὸ “δίκαιον”
χαλεπόν. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἕοικε μέχρι μὲν του ὁμολογεῖσθαι
d παρὰ πολλῶν, ἔπειτα δὲ ἀμφισβητεῖσθαι. ὅσοι γὰρ ἠγούνται
τὸ πᾶν εἶναι ἐν πορείᾳ, τὸ μὲν πολὺ αὐτοῦ ὑπολαμβάνουσιν
τοιούτῳ τι εἶναι οἶον οὐδὲν ἄλλο ἢ χωρεῖν, διὰ δὲ τούτου
παντὸς εἶναι τι διεξιόν, δι’ οὗ πάντα τὰ γινόμενα γίνεσθαι·
5 εἶναι δὲ τάχιστον τοῦτο καὶ λεπτότατον. οὐ γὰρ ἂν δύνα-
σθαι ἄλλως διὰ τοῦ ὄντος λέναι παντός, εἰ μὴ λεπτότατόν
τε ἦν ὥστε αὐτὸ μηδὲν στέγειν, καὶ τάχιστον ὥστε χρῆσθαι
ὥσπερ ἐστῶσι τοῖς ἄλλοις. ἐπεὶ δ’ οὖν ἐπιτροπεύει τὰ
e ἄλλα πάντα διαῖόν, τοῦτο τὸ ὄνομα ἐκλήθη ὀρθῶς “δίκαιον,”
εὐστομίας ἕνεκα τὴν τοῦ κάππα δύναμιν προσλαβόν. μέχρι
μὲν οὖν ἐνταῦθα, ὃ νυνδὴ ἐλέγομεν, παρὰ πολλῶν ὁμολο-
413 γεῖται τοῦτο εἶναι τὸ δίκαιον· ἐγὼ δέ, ὧ Ἐρμόγετες, ἅτε
λιπαρῆς ὢν περὶ αὐτοῦ, ταῦτα μὲν πάντα διαπέψυμαι ἐν
ἀπορρήτοις, ὅτι τοῦτό ἐστι τὸ δίκαιον καὶ τὸ αἴτιον—δι’ ὃ
γὰρ γίνεται, τοῦτ’ ἐστι τὸ αἴτιον—καὶ “Δία” καλεῖν ἔφη
5 τις τοῦτο ὀρθῶς ἔχειν διὰ ταῦτα. ἐπειδὴν δ’ ἠρέμα αὐτοὺς
ἐπαπερωτῶ ἀκούσας ταῦτα μηδὲν ἤττον· “Τί οὖν ποτ’ ἐστιν,
ὧ ἄριστε, δίκαιον, εἰ τοῦτο οὕτως ἔχει;” δοκῶ τε ἤδη
μακρότερα τοῦ προσήκουτος ἐρωτᾶν καὶ ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα
b ἄλλεσθαι. ἱκανῶς γάρ μέ φασι πεπύσθαι [ἀκηκοέναι] καὶ
ἐπιχειροῦσιν, βουλόμενοι ἀποπιμπλάναι με, ἄλλος ἄλλα ἤδη
λέγειν, καὶ οὐκέτι συμφωνοῦσιν. ὁ μὲν γὰρ τίς φησιν τοῦτο
εἶναι δίκαιον, τὸν ἥλιον· τοῦτον γὰρ μόνον διαῖόντα καὶ
5 κάοντα ἐπιτροπεύειν τὰ ὄντα. ἐπειδὴν οὖν τῷ λέγω αὐτὸ

c 4 τοῦ θοοῦ Baiter (coll. 422a): τοῦτο οὐ B T d 2 ἐν πορείᾳ
liber Bessarionis: εὐπορία B: εὐπορία T d 6 ὄντος B T (cf. 417c):
λόντος al. d 7 μηδὲ B d 8 ἐστῶς T a 4 γίνεταί
(τι) Stallbaum Δία Hermann: ἰδία B T a 7 τὸ δίκαιον G
a 8 ἐσκαμμένα B b 1 ἀκηκοέναι del. Schanz: καὶ ἀκηκοέναι vulg.

ἄσμενος ὡς καλόν τι ἀκηκῶς, καταγελά μου οὗτος ἀκούσας
 καὶ ἐρωτᾷ εἰ οὐδὲν δίκαιον οἶμαι εἶναι ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐπει-
 δὰν ὁ ἥλιος δύῃ. λιπαροῦντος οὖν ἐμοῦ ὅτι αὐτὸν ἐκείνος λέγει c
 αὐτό, τὸ πῦρ φησιν· τούτο δὲ οὐ ῥάδιόν ἐστιν εἰδέναι. ὁ δὲ
 οὐκ αὐτὸ τὸ πῦρ φησιν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ θερμὸν τὸ ἐν τῷ πυρὶ ἐνόν.
 ὁ δὲ τούτων μὲν πάντων καταγελαῖν φησιν, εἶναι δὲ τὸ δίκαιον
 ὁ λέγει Ἀναξαγόρας, νοῦν εἶναι τούτου· αὐτοκράτορα γὰρ 5
 αὐτὸν ὄντα καὶ οὐδενὶ μεμειγμένον πάντα φησὶν αὐτὸν κοσ-
 μεῖν τὰ πράγματα διὰ πάντων ἰόντα. ἐνταῦθα δὲ ἐγώ, ὦ φίλε,
 πολὺ ἐν πλείονι ἀπορία εἰμι ἢ πρὶν ἐπιχειρῆσαι μαθάνειν
 περὶ τοῦ δικαίου ὅτι ποτ' ἐστιν. ἀλλ' οὖν οὐπὲρ ἕνεκα ἐσκο- d
 ποῦμεν, τό γε ὄνομα τούτου φαίνεται αὐτῷ διὰ ταῦτα κείσθαι.

ΕΡΜ. Φαίνῃ μοι, ὦ Σώκρατες, ταῦτα μὲν ἀκηκοῖναι του
 καὶ οὐκ αὐτοσχεδιάζειν.

ΣΩ. Τί δὲ τᾶλλα;

5

ΕΡΜ. Οὐ πάνυ.

ΣΩ. Ἄκουε δὴ· ἴσως γὰρ ἂν σε καὶ τὰ ἐπίλοιπα ἑξαπατή-
 σαιμι ὡς οὐκ ἀκηκῶς λέγω. μετὰ γὰρ δικαιοσύνην τί ἡμῖν
 λείπεται; ἀνδρείαν οἶμαι οὐπω διήλθομεν. ἀδικία μὲν γὰρ
 δῆλον ὅτι ἐστὶν ὄντος ἐμπόδισμα τοῦ διαϊόντος, ἀνδρεία δὲ e
 σημαίνει ὡς ἐν μάχῃ ἐπονομαζομένης τῆς ἀνδρείας—μάχην
 δ' εἶναι ἐν τῷ ὄντι, εἴπερ ῥεῖ, οὐκ ἄλλο τι ἢ τὴν ἐναντίαν
 ῥοήν—ἐὰν οὖν τις ἐξέλη τὸ δέλτα τοῦ ὀνόματος τῆς ἀνδρείας,
 αὐτὸ μὴνύει τὸ ἔργον τὸ ὄνομα ἢ “ἀνρεία.” δῆλον οὖν ὅτι 5
 οὐ πάση ῥοῇ ἢ ἐναντία ῥοῇ ἀνδρεία ἐστίν, ἀλλὰ τῇ παρὰ
 τὸ δίκαιον ῥεούσῃ· οὐ γὰρ ἂν ἐπηρείτο ἢ ἀνδρεία. καὶ τὸ 414
 “ἄρρεν” καὶ ὁ “ἀνήρ” ἐπὶ παραπλησίῳ τινὶ τούτῳ ἐστί,
 τῇ ἄνω ῥοῇ. “γυνή” δὲ γονή μοι φαίνεται βούλεσθαι
 εἶναι. τὸ δὲ “θῆλυ” ἀπὸ τῆς θηλῆς τι φαίνεται ἐπωνο-
 μάσθαι· ἢ δὲ “θηλὴ” ἄρα γε, ὦ Ἐρμόγετες, ὅτι τεθηλέναι 5
 ποιεῖ ὡσπερ τὰ ἀρδόμενα;

b 6 οὗτος ὁ ἀκούσας T
 liber Bessarionis

c 1 δύνῃ B
 e 5 ἀνρεία T : ἀνδρεία B

e 1 ὄντος BT : ὄντως

ΕΡΜ. Ἔοικέν γε, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Καὶ μὴν αὐτό γε τὸ “θάλλειν” τὴν αὔξην μοι δοκεῖ ἀπεικάζειν τὴν τῶν νέων, ὅτι ταχεῖα καὶ ἐξαιφνιδία γίγνεται.

- b οἶόνπερ οὖν μεμίμηται τῷ ὀνόματι, συναρμόσας ἀπὸ τοῦ θεῖν καὶ ἄλλεσθαι τὸ ὄνομα. ἀλλ’ οὐ γὰρ ἐπισκοπεῖς με ὥσπερ ἐκτὸς δρόμου φερόμενον ἐπειδὴν λείου ἐπιλάβωμαι· ἐπίλοιπα δὲ ἡμῖν ἔτι συχνὰ τῶν δοκούντων σπουδαίων εἶναι.
- 5 . ΕΡΜ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Ὡν γ’ ἔστιν ἓν καὶ “τέχνην” ἰδεῖν ὅτι ποτὲ βούλεται εἶναι.

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν.

- ΣΩ. Οὐκοῦν τοῦτό γε ἕξιεν νοῦ σημαίνει, τὸ μὲν ταῦ
c ἀφελόντι, ἐμβαλόντι δὲ οὗ μεταξὺ τοῦ χεῖ καὶ τοῦ νῦ καὶ (τοῦ νῦ καὶ) τοῦ ἦτα;

ΕΡΜ. Καὶ μάλα γε γλίσχρως, ὦ Σώκρατες.

- ΣΩ. Ὡ μακάριε, οὐκ οἶσθ’ ὅτι τὰ πρῶτα ὀνόματα τεθέντα
5 κατακέχωσται ἤδη ὑπὸ τῶν βουλομένων τραγωδεῖν αὐτά, περιτιθέντων γράμματα καὶ ἐξαιρούντων εὐστομίας ἔνεκα καὶ πανταχῇ στρεφόντων, καὶ ὑπὸ καλλωπισμοῦ καὶ ὑπὸ χρόνου. ἐπεὶ ἐν τῷ “κατόπτρῳ” οὐ δοκεῖ [σοι] ἄτοπον εἶναι τὸ ἐμβεβλήσθαι τὸ ῥῶ; ἀλλὰ τοιαῦτα οἶμαι ποιοῦσιν οἱ τῆς μὲν
d ἀληθείας οὐδὲν φροντίζοντες, τὸ δὲ στόμα πλάττοντες, ὥστ’ ἐπεμβάλλοντες πολλὰ ἐπὶ τὰ πρῶτα ὀνόματα τελευτῶντες ποιοῦσιν μηδ’ ἂν ἓνα ἀνθρώπων συνεῖναι ὅτι ποτὲ βούλεται τὸ ὄνομα· ὥσπερ καὶ τὴν Σφίγγα ἀντὶ “φικὸς” “σφίγγα”
5 καλοῦσιν, καὶ ἄλλα πολλά.

ΕΡΜ. Ταῦτα μὲν ἔστιν οὕτως, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Εἰ δ’ αὖ τις ἐάσει καὶ ἐντιθέναι καὶ ἐξαιρεῖν ἄτ’ ἂν βούληται τις εἰς τὰ ὀνόματα, πολλὴ εὐπορία ἔσται καὶ πᾶν ἂν παντὶ τις ὄνομα πράγματι προσαρμόσειεν.

b 4 ἐπίλοιπα . . . συχνὰ scripsi: λοιπὰ . . . συχνὰ ἐπὶ BT (ἐπὶ om. al.: ἔστι vulg.) c 1 τοῦ νῦ καὶ add. Stephanus c 8 ἐπεὶ] ἐπεὶ καὶ G σοι om. B d 3 ἀνθρώπων B d 4 τὸ ὄνομα secl. Schanz φικὸς al. cum Hesiodo: σφιγγὸς B: φηγὸς T

ΕΡΜ. Ἀληθῆ λέγεις.

e

ΣΩ. Ἀληθῆ μέντοι. ἀλλὰ τὸ μέτριον οἶμαι δεῖ φυλάττειν καὶ τὸ εἰκὸς σὲ τὸν σοφὸν ἐπιστάτην.

ΕΡΜ. Βουλοίμην ἄν.

ΣΩ. Καὶ ἐγὼ σοι συμβούλομαι, ὦ Ἑρμόγευες. ἀλλὰ μὴ 5
λίαν, ὦ δαιμόνιε, ἀκριβολογοῦ, 415

“ μὴ μ’ ἀπογυιώσης μένεος.”

ἔρχομαι γὰρ ἐπὶ τὴν κορυφὴν ὧν εἴρηκα, ἐπειδὴν μετὰ
τέχνην μηχανὴν ἐπισκεψώμεθα. “ μηχανὴν ” γάρ μοι δοκεῖ
τοῦ ἄνειν ἐπὶ πολὺ σημεῖον εἶναι· τὸ γὰρ “ μῆκός ” πως 5
τὸ πολὺ σημαίνει· ἐξ ἀμφοῖν οὖν τούτοις σύγκειται,
“ μήκους ” τε καὶ τοῦ “ ἄνειν, ” τὸ ὄνομα ἢ “ μηχανή.”
ἀλλ’, ὅπερ νυνδὴ εἶπον, ἐπὶ τὴν κορυφὴν δεῖ τῶν εἰρημένων
ἐλθεῖν· “ ἀρετὴ ” γὰρ καὶ “ κακία ” ὅτι βούλεται τὰ ὀνόματα
ζητητέα. τὸ μὲν οὖν ἕτερον οὕτω καθορῶ, τὸ δ’ ἕτερον b
δοκεῖ μοι κατάδηλον εἶναι. συμφωνεῖ γὰρ τοῖς ἔμπροσθεν
πᾶσι. ἄτε γὰρ ἰόντων τῶν πραγμάτων, πᾶν τὸ κακῶς
ἰὸν “ κακία ” ἂν εἴη· τοῦτο δὲ ὅταν ἐν ψυχῇ ᾖ, τὸ κακῶς
λέναι ἐπὶ τὰ πράγματα, μάλιστα τὴν τοῦ ὄλου ἐπωνυμίαν 5
ἔχει τῆς κακίας. τὸ δὲ κακῶς λέναι ὅτι ποτ’ ἔστιν, δοκεῖ
μοι δηλοῦν καὶ ἐν τῇ “ δειλία, ” ὃ οὕτω διήλθομεν ἀλλ’
ὑπερέβημεν, δέον αὐτὸ μετὰ τὴν ἀνδρείαν σκέψασθαι· c
δοκοῦμεν δέ μοι καὶ ἄλλα πολλὰ ὑπερβεβηκέναι. ἢ δ’ οὖν
δειλία τῆς ψυχῆς σημαίνει δεσμὸν εἶναι ἰσχυρόν· τὸ γὰρ
“ λίαν ” ἰσχύς τίς ἐστιν. δεσμὸς οὖν ὁ λίαν καὶ ὁ μέγιστος
τῆς ψυχῆς ἢ δειλία ἂν εἴη· ὥσπερ γε καὶ ἡ ἀπορία κακόν, 5
καὶ πᾶν, ὡς ἔοικεν, ὅτι ἂν ἐμποδῶν ἢ τῷ ἰέναι καὶ πορεύεσθαι.
τοῦτ’ οὖν φαίνεται τὸ κακῶς λέναι δηλοῦν, τὸ ἰσχομένως τε
καὶ ἐμποδιζομένως πορεύεσθαι, ὃ δὴ ψυχὴ ὅταν ἔχη, κακία
μεστὴ γίγνεται. εἰ δ’ ἐπὶ τοιούτοις ἢ “ κακία ” ἐστὶν

α5 πως] πρὸς ΒΤ α8 νυνδὴ] δὴ νῦν ΒΤ c5 κακῶν Β c6 ᾗ]
εἴη Β ἰέναι b: εἶναι ΒΤ c7 ἰσχομαι ὥσπερ Β c8 ἐκποδιζομένως
ΒΤ, sed μ supra κ Τ δὴ] δ’ ἢ Β κακία ΤΓ: κακία Β: κακίας vulg.

- 10 τούνομα, τούναντίον τούτου ἢ “ἀρετὴ” ἂν εἴη, σημαίνον πρῶ-
 d τον μὲν εὐτορίαν, ἔπειτα δὲ λελυμένην τὴν ῥοὴν τῆς ἀγαθῆς
 ψυχῆς εἶναι ἀεὶ, ὥστε τὸ ἀσχέτως καὶ τὸ ἀκωλύτως
 ἀεὶ ῥέον ἐπωνυμίαν εἴληφεν, ὡς ἔοικε, τοῦτο τούνομα, (ὁ)
 ὀρθῶς μὲν ἔχει “ἀειρείτην” καλεῖν, [ἴσως δὲ αἰρετὴν λέγει,
 5 ὡς οὐσης ταύτης τῆς ἕξεως αἰρετωτάτης,] συγκεκρότηται δὲ
 καὶ καλεῖται “ἀρετή.” καὶ ἴσως με αὐτὴ φήσεις πλάττειν
 ἐγὼ δὲ φημι, εἴπερ ὁ ἔμπροσθεν εἶπον ὀρθῶς ἔχει, ἢ “κακία,”
 e καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα τὴν “ἀρετὴν” ὀρθῶς ἔχειν.
 416 EPM. Τὸ δὲ δὴ “κακόν,” δι’ οὗ πολλὰ τῶν ἔμπροσθεν
 εἴρηκας, τί ἂν νοοῖ τούνομα;

ΣΩ. Ἄτοπόν τι νῆ Δία ἔμοιγε δοκεῖ καὶ χαλεπὸν συμ-
 βαλεῖν. ἐπάγω οὖν καὶ τούτῳ ἐκείνην τὴν μηχανήν.

- 5 EPM. Ποίαν ταύτην;

ΣΩ. Τὴν τοῦ βαρβαρικόν τι καὶ τοῦτο φάναι εἶναι.

EPM. Καὶ ἔοικας γε ὀρθῶς λέγοντι. ἀλλ’ εἰ δοκεῖ, ταῦτα
 μὲν ἐῶμεν, τὸ δὲ “καλόν” καὶ [τὸ] “αἰσχρὸν” πειρώμεθα
 ἰδεῖν πῆ εὐλόγως ἔχει.

- 10 ΣΩ. Τὸ μὲν τοίνυν “αἰσχρὸν” καὶ δὴ κατάδηλόν μοι
 b φαίνεται ὁ νοεῖ· καὶ τοῦτο γὰρ τοῖς ἔμπροσθεν ὁμολογεῖται.
 τὸ γὰρ ἐμποδίζον καὶ ἴσχον τῆς ῥοῆς τὰ ὄντα λουδορεῖν μοι
 φαίνεται διὰ παντός ὁ τὰ ὀνόματα τιθεῖς, καὶ νῦν τῷ ἀεὶ
 ἴσχοντι τὸν ῥοῦν τοῦτο τὸ ὄνομα ἔθετο (τὸ) “ἀεισχο-
 5 ροῦν.” νῦν δὲ συγκροτήσαντες “αἰσχρὸν” καλοῦσιν.

EPM. Τί δὲ τὸ “καλόν”;

ΣΩ. Τοῦτο χαλεπώτερον κατανοῆσαι. καίτοι λέγει γε
 αὐτό· ἀρμονία μόνου καὶ μήκει τοῦ οὗ παρῆκται.

EPM. Πῶς δὴ;

- 10 ΣΩ. Τῆς διανοίας τις ἔοικεν ἐπωνυμία εἶναι τοῦτο τὸ
 ὄνομα.

d 3 ἀεὶ] δεῖ T δ add. Heindorf d 4 ἴσως... d 5 αἰρετωτάτης
 seclusi d 5 ἕξεως] λέξεως T a 8. καλ] τε καὶ T τὸ om. G
 b 4 τὸ add. Heindorf b 7 λέγει γε B T: λέγουσί γε G: λέγω,
 εἴ γε Schanz b 8 post αὐτό distinxi τοῦ οὗ B: τὸ ὀ T G

ΕΡΜ. Πῶς λέγεις;

ΣΩ. Φέρε, τί οἶε σὺ εἶναι τὸ αἷτιον κληθῆναι ἐκάστῳ τῶν ὄντων; ἄρ' οὐκ ἐκεῖνο τὸ τὰ ὀνόματα θέμενον;

ΕΡΜ. Πάντως που.

ΣΩ. Οὐκοῦν διάνοια ἂν εἴη τοῦτο ἥτοι θεῶν ἢ ἀνθρώπων ἢ ἀμφοτέρω;

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ καλέσαν τὰ πράγματα καὶ τὸ καλοῦν ταῦτόν ἐστιν τοῦτο, διάνοια;

ΕΡΜ. Φαίνεται.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ὅσα μὲν ἂν νοῦς τε καὶ διάνοια ἐργάσθῃται, ταῦτά ἐστι τὰ ἐπαιετὰ, ἃ δὲ μὴ, ψεκτά;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τὸ οὖν λατρικὸν λατρικὰ ἐργάζεται καὶ τὸ τεκτονικὸν τεκτονικά; ἢ πῶς λέγεις;

ΕΡΜ. Οὕτως ἔγωγε.

ΣΩ. Καὶ τὸ καλοῦν ἄρα καλά;

ΕΡΜ. Δεῖ γέ τοι.

ΣΩ. Ἔστι δέ γε τοῦτο, ὡς φαμεν, διάνοια;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ὅρθως ἄρα φρονήσεως αὕτη ἢ ἐπωνυμία ἐστὶν τὸ “καλὸν” τῆς τὰ τοιαῦτα ἀπεργαζομένης, ἃ δὲ καλὰ φάσκοντες εἶναι ἀσπαζόμεθα.

ΕΡΜ. Φαίνεται.

ΣΩ. Τί οὖν ἐτι ἡμῖν λοιπὸν τῶν τοιούτων;

ΕΡΜ. Ταῦτα τὰ περὶ τὸ ἀγαθόν τε καὶ καλόν, συμφέροντά τε καὶ λυσιτελοῦντα καὶ ὠφέλιμα καὶ κερδαλέα καὶ τὰναντία τούτων.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ μὲν “συμφέρον” ἤδη που κἂν σὺ εὔροις ἐκ τῶν πρότερον ἐπισκοπῶν τῆς γὰρ ἐπιστήμης ἀδελφόν

c 5 ἀμφοτέρων T c 7 καλοῦν Badham: καλὸν B T c 11 &
 Heindorf: τὰ B T d 4 καλοῦν scripsi: καλὸν B T d 9 τὰ
 om. T e 1 ἡμῖν ἐτι T a 3 κἂν] καὶ B a 4 πρότερον B
 σκοπῶν T

- 5 τι φαίνεται. οὐδὲν γὰρ ἄλλο δηλοῖ ἢ τὴν ἕμα φορὰν τῆς ψυχῆς μετὰ τῶν πραγμάτων, καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ τοιούτου πραττόμενα “συμφέροντά” τε καὶ “σύμφορα” κεκλησθαι ἀπὸ τοῦ συμπεριφέρεσθαι ἔοικε, τὸ δέ γε “κερδαλέον” ἀπὸ τοῦ
- b κέρδους. “κέρδος” δὲ νῦ ἀντὶ τοῦ δέλτα ἀποδιδόντι ἐς τὸ ὄνομα δηλοῖ ὃ βούλεται· τὸ γὰρ ἀγαθὸν κατ’ ἄλλον τρόπον ὀνομάζει. ὅτι γὰρ κεράννυται ἐς πάντα διεξιόν, ταύτην αὐτοῦ τὴν δύναμιν ἐπονομάζων ἔθετο τοῦνομα· δέλτα <δ’>
- 5 ἐνθεῖς ἀντὶ τοῦ νῦ “κέρδος” ἐφθέγγετο.

ERM. “Λυσιτελοῦν” δὲ τί δή;

- ΣΩ. Ἐοικεν, ὦ Ἐρμόγευες, οὐχὶ καθάπερ οἱ κάπηλοι αὐτῷ χρῶνται, ἔαν τὸ ἀνάλωμα ἀπολύῃ, οὐ ταύτη λέγεω
- c μοι δοκεῖ τὸ “λυσιτελοῦν,” ἀλλ’ ὅτι τάχιστον ὄν τοῦ ὄντος ἴστασθαι οὐκ ἔῃ τὰ πράγματα, οὐδὲ τέλος λαβοῦσαν τὴν φορὰν τοῦ φέρεσθαι στήναί τε καὶ παύσασθαι, ἀλλ’ αἰεὶ λύει αὐτῆς ἂν τι ἐπιχειρῆ τέλος ἐγγίγνεσθαι, καὶ παρέχει
- 5 ἄπαιστον καὶ ἀθάνατον αὐτήν, ταύτη μοι δοκεῖ ἐπιφημίσαι τὸ ἀγαθὸν λυσιτελοῦν· τὸ γὰρ τῆς φορᾶς λύου τὸ τέλος “λυσιτελοῦν” καλέσαι. “ὠφέλιμον” δὲ ξενικὸν τοῦνομα, φῖ καὶ Ὀμηρος πολλαχοῦ κέχρηται, τῷ “ὀφέλλειν”. ἔστι δὲ τοῦτο τοῦ αὔξειν καὶ †ποιεῖν ἐπωνυμία.

- d ERM. Τὰ δὲ δὴ τούτων ἐναντία πῶς ἔχει ἡμῖν;

ΣΩ. Ὅσα μὲν ἀπόφησιν αὐτῶν, ὡς γέ μοι δοκεῖ, οὐδὲν δεῖ ταῦτα διεξιέναι.

ERM. Ποῖα ταῦτα;

- 5 ΣΩ. “Ἀσύμφορον” καὶ “ἀνωφελές” καὶ “ἀλυσιτελές” καὶ “ἀκερδές.”

ERM. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Ἀλλὰ “βλαβερόν” γε καὶ “ζημιώδες.”

ERM. Ναί.

- 10 ΣΩ. Καὶ τὸ μὲν γε “βλαβερόν” τὸ βλάπτου τὸν

a 8 ἔοικε TW: om. B b 4 δ' add. Bekker c 7 καλέσαι secl. Schanz
c 8 ὠφέλειν T c 9 ποιεῖν] πλέον ποιεῖν Orelli: πια-
νειν vel πλονα ποιεῖν Heindorf

ῥοῦν εἶναι λέγει· τὸ δὲ “βλάπτου” αὐ σημαίνει βουλό- e
 μενον ἄπτειν· τὸ δὲ “ἄπτειν” καὶ δεῖν ταυτόν ἐστι, τοῦτο
 δὲ πανταχοῦ ψέγει. τὸ βουλόμενον οὖν ἄπτειν ῥοῦν
 ὀρθότατα μὲν ἂν εἶη “βουλαπτεροῦν,” καλλωπισθὲν δὲ
 καλεῖσθαι μοι φαίνεται “βλαβερόν.” 5

ΕΡΜ. Ποικίλα γέ σοι, ὦ Σώκρατες, ἐκβαίνει τὰ ὀνόματα.
 καὶ γὰρ νῦν μοι ἔδοξας ὥσπερ τοῦ τῆς Ἀθηναίας νόμου
 προαύλιον στομαυλῆσαι, τοῦτο τὸ ὄνομα προειπὼν τὸ
 “βουλαπτεροῦν.” 418

ΣΩ. Οὐκ ἐγὼ, ὦ Ἑρμόγευες, αἴτιος, ἀλλ’ οἱ θέμενοι
 τὸ ὄνομα.

ΕΡΜ. Ἀληθῆ λέγεις· ἀλλὰ δὴ τὸ “ζημιῶδες” τί ἂν εἶη;

ΣΩ. Τί δ’ ἂν εἶη ποτὲ “ζημιῶδες”; θέασαι, ὦ Ἑρμό- 5
 γευες, ὡς ἐγὼ ἀληθῆ λέγω λέγων ὅτι προστιθέντες γράμματα
 καὶ ἐξαιροῦντες σφόδρα ἀλλοιοῦσι τὰς τῶν ὀνομάτων διανοίας,
 οὕτως ὥστε σμικρὰ πάνν παραστρέφοντες ἐνίοτε τὰναντία
 ποιεῖν σημαίνειν. οἶον καὶ ἐν τῷ “δέοντι”. ἐνενόησα γὰρ b
 αὐτὸ καὶ ἀνεμνήσθην ἄρτι ἀπὸ τοῦδε ὃ ἐμελλόν σοι ἐρεῖν ὅτι
 ἢ μὲν νέα φωνὴ ἡμῖν ἢ καλὴ αὐτῇ καὶ τοῦναντίον περι-
 ἔτρεψε μηνύειν τὸ “δέον” καὶ τὸ “ζημιῶδες,” ἀφανίζουσα
 ὅτι νοεῖ, ἢ δὲ παλαιὰ ἀμφότερον δηλοῖ ὃ βούλεται τοῦνομα. 5

ΕΡΜ. Πῶς λέγεις;

ΣΩ. Ἐγὼ σοι ἐρῶ. οἶσθα ὅτι οἱ παλαιοὶ οἱ ἡμέτεροι
 τῷ ἰῶτα καὶ τῷ δέλτα εὖ μάλα ἐχρῶντο, καὶ οὐχ ἥκιστα
 αἱ γυναικες, αἵπερ μάλιστα τὴν ἀρχαίαν φωνὴν σφύζουσι. c
 νῦν δὲ ἀντὶ μὲν τοῦ ἰῶτα ἢ εἰ ἢ ἦτα μεταστρέφουσιν, ἀντὶ
 δὲ τοῦ δέλτα ζῆτα, ὡς δὴ μεγαλοπρεπέστερα ὄντα.

ΕΡΜ. Πῶς δὴ;

ΣΩ. Οἶον οἱ μὲν ἀρχαιότατοι “ἡμέραν” τὴν ἡμέραν 5
 ἐκάλουν, οἱ δὲ “ἐμέραν,” οἱ δὲ νῦν “ἡμέραν.”

ΕΡΜ. Ἔστι ταῦτα.

ε 7 Ἀθηνας T a 2 ἔγωγε B b 3 αὐτῇ scripsi : αὐτῇ B :
 αὐτῇ T c 5 ἡμέραν] ἐμέραν ? Iannaris c 6 ἐμέραν] ὕστερον
 ἐμέραν Heindorf e Proclo

ΣΩ. Οἶσθα οὖν ὅτι μόνον τούτων δηλοῖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τὴν διάνοιαν τοῦ θεμένου; ὅτι γὰρ ἀσμένοις τοῖς
 d ἀνθρώποις καὶ ἰμείρουσιν ἐκ τοῦ σκότους τὸ φῶς ἐγίγνετο, ταύτη ὠνόμασαν “ἡμέραν.”

ΕΡΜ. Φαίνεται.

ΣΩ. Νῦν δέ γε τετραγῶδημένον οὐδ’ ἂν κατανοήσαις ὅτι
 5 βούλεται ἢ “ἡμέρα.” καίτοι τινὲς οἴονται, ὡς δὴ ἢ ἡμέρα ἢ
 ἡμερα ποιεῖ, διὰ ταῦτα ὠνομάσθαι αὐτὴν οὕτως.

ΕΡΜ. Δοκεῖ μοι.

ΣΩ. Καὶ τό γε “ζυγόν” οἶσθα ὅτι “δυογόν” οἱ παλαιοὶ
 ἐκάλουν.

10 ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Καὶ τὸ μέν γε “ζυγόν” οὐδὲν δηλοῖ, τὸ δὲ τοῖν
 e δυοῖν ἔνεκα τῆς δέσεως ἐς τὴν ἀγωγὴν ἐπωνόμασται
 “δυογόν” δικαίως· νῦν δὲ “ζυγόν.” καὶ ἄλλα πάμπολλα
 οὕτως ἔχει.

ΕΡΜ. Φαίνεται.

5 ΣΩ. Κατὰ ταῦτα τοίνυν πρῶτον μὲν τὸ “δέον” οὕτω
 λεγόμενον τούναντίον σημαίνει πᾶσι τοῖς περὶ τὸ ἀγαθὸν
 ὀνόμασιν· ἀγαθοῦ γὰρ ἰδέα οὔσα τὸ δέον φαίνεται δεσμὸς
 εἶναι καὶ κώλυμα φορᾶς, ὥσπερ ἀδελφὸν ὄν τοῦ βλαβεροῦ.

ΕΡΜ. Καὶ μάλα, ὦ Σώκρατες, οὕτω φαίνεται.

10 ΣΩ. Ἄλλ’ οὐκ ἔαν τῷ ἀρχαίῳ ὀνόματι χρῆ, ὃ πολὺ
 419 μᾶλλον εἰκὸς ἔστιν ὀρθῶς κείσθαι ἢ τὸ νῦν, ἀλλ’ ὁμολογήσει
 τοῖς πρόσθεν ἀγαθοῖς, ἔαν ἀντὶ τοῦ εἶ τὸ ἰῶτα ἀποδιδῶς,
 ὥσπερ τὸ παλαιόν· διῖδον γὰρ αὐτὸ σημαίνει, ἀλλ’ οὐ δέον,
 τὰγαθόν, ὅπερ δὴ ἐπαινεῖ. καὶ οὕτω οὐκ ἐναντιοῦται αὐτὸς
 5 -αὐτῷ ὃ τὰ ὀνόματα τιθέμενος, ἀλλὰ “δέον” καὶ “ὠφέλιμον”
 καὶ “λυσιτελοῦν” καὶ “κερδαλέον” καὶ “ἀγαθόν” καὶ
 “συμφέρον” καὶ “εὐπορον” τὸ αὐτὸ φαίνεται, ἑτέροις

c 8 τούτων] τοῦτο B d 2 ἡμέραν ῥγ. B T d 8 δυαγόν
 Schneider ex Et. Mag. e 8 ὄν om. B e 10 ἐάν . . . χρῆ] ἐν
 . . . χρῆ T a 3 διῖδν Heindorf: διδν T: διῖδν B αὐ om. T
 a 4 δὴ B: ἀεὶ T W

ὀνόμασι σημαῖνόν τὸ διακοσμῶν καὶ ἰὸν πανταχοῦ ἐγκεκω-
 μασμένον, τὸ δὲ ἴσχον καὶ δοῦν ψεγόμενον. καὶ δὴ καὶ **b**
 τὸ “ζημιῶδες,” ἔαν κατὰ τὴν ἀρχαίαν φωνὴν ἀποδοῖς ἀντὶ
 τοῦ ζῆτα δέλτα, φανεῖται σοι κείσθαι τὸ ὄνομα ἐπὶ τῷ
 δοῦντι τὸ ἰόν, ἐπονομασθὲν “δημιῶδες.”

ERM. Τί δὲ δὴ “ἡδονή” καὶ “λύπη” καὶ “ἐπιθυμία” **5**
 καὶ τὰ τοιαῦτα, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Οὐ πάνυ χαλεπά μοι φαίνεται, ὦ Ἐρμόγευες. ἢ
 τε γὰρ “ἡδονή,” ἢ πρὸς τὴν ὄνησιν ἔοικε τείνουσα πρᾶξις
 τοῦτο ἔχειν τὸ ὄνομα—τὸ δέλτα δὲ ἔγκειται, ὥστε “ἡδονή”
 ἀντὶ “ἡονῆς” καλεῖται—ἢ τε “λύπη” ἀπὸ τῆς διαλύσεως **c**
 τοῦ σώματος ἔοικεν ἐπωνομάσθαι ἣν ἐν τούτῳ τῷ πάθει
 ἴσχει τὸ σῶμα. καὶ ἢ γε “ἀνία” τὸ ἐμποδίζον τοῦ ἰέναι.
 ἢ δὲ “ἀλγηδῶν” ξενικόν τι φαίνεται μοι ἀπὸ τοῦ ἀλγεινοῦ
 ὀνομασμένον. “ὀδύνη” δὲ ἀπὸ τῆς ἐνδύσεως τῆς λύπης **5**
 κεκλημένη ἔοικεν. “ἀχθηδῶν” δὲ καὶ παντὶ δῆλον ἀπει-
 κασμένον τὸ ὄνομα τῷ τῆς φορᾶς βάρει. “χαρὰ” δὲ τῇ
 διαχύσει καὶ εὐπορίᾳ τῆς ῥοῆς τῆς ψυχῆς ἔοικε κεκλημένη.
 “τέρψις” δὲ ἀπὸ τοῦ τερπνοῦ· τὸ δὲ “τερπνόν” ἀπὸ τῆς **d**
 διὰ τῆς ψυχῆς ἔρψεως πνοῇ ἀπεικασθὲν κέκληται, ἐν δίκῃ
 μὲν ἂν “ἔρπνου” καλούμενον, ὑπὸ χρόνου δὲ “τερπνόν”
 παρηγμένον. “εὐφροσύνη” δὲ οὐδὲν προσδεῖται τοῦ διότι
 ῥηθῆναι· παντὶ γὰρ δῆλον ὅτι ἀπὸ τοῦ εὖ τοῖς πράγμασι **5**
 τὴν ψυχὴν συμφέρεσθαι τοῦτο ἔλαβε τὸ ὄνομα, “εὐφερο-
 σύνην” τό γε δίκαιον· ὅμως δὲ αὐτὸ καλοῦμεν “εὐφροσύνην.”
 οὐδ’ “ἐπιθυμία” χαλεπὸν· τῇ γὰρ ἐπὶ τὸν θυμὸν ἰούση
 δυνάμει δῆλον ὅτι τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα. “θυμὸς” δὲ ἀπὸ **e**
 τῆς θύσεως καὶ ζέσεως τῆς ψυχῆς ἔχει ἂν τοῦτο τὸ ὄνομα.
 ἀλλὰ μὴν “ἡμερός” γε τῷ μάλιστα ἔλκοντι τὴν ψυχὴν ῥῶ

a 8 ἰὸν Bekker: ἰν BT b 3 φαίνεται B c 1 ἡονῆς]
 ἡόνησις T: ὄνησις G c 2 ἐπωνομασθῆναι (sic) B ἣν... c 3 σῶμα
 secl. Baier ἣν] ἢ Stallbaum c 6 κεκλημένη Heindorf: κεκλημένη
 BT (et mox c 8) d 2 ἔρψεως] τέρψεως T d 6 εὐφεροσύνην
 Bekker: εὐφροσύνην B: ἐφερωσύνη T

- 420 ἐπωνομάσθη· ὅτι γὰρ ἰέμενος ῥεῖ καὶ ἐφιέμενος τῶν
πραγμάτων, καὶ οὕτω δὴ ἐπισπᾶ σφόδρα τὴν ψυχὴν διὰ τὴν
ἔσιν τῆς ῥοῆς, ἀπὸ ταύτης οὖν πάσης τῆς δυνάμεως
“ἴμερος” ἐκλήθη. καὶ μὴν “πόθος” αὐτὸ καλεῖται σημαίνων
5 οὐ τοῦ παρόντος εἶναι [ἰμέρου τε καὶ ῥεύματος] ἀλλὰ τοῦ
ἄλλοθί που ὄντος καὶ ἀπόντος, ὅθεν “πόθος” ἐπώνο-
μασται ὡς τότε, ὅταν παρῆ οὐ τις ἐφίετο, “ἴμερος”
ἐκαλεῖτο· ἀπογενομένου δὲ ὁ αὐτὸς οὗτος “πόθος” ἐκλήθη.
“ἔρως” δέ, ὅτι εἰς ῥεῖ ἔξωθεν καὶ οὐκ οἰκεία ἐστὶν ἡ ῥοή
b αὕτη τῷ ἔχοντι ἀλλ’ ἐπίσακτος διὰ τῶν ὁμμάτων, διὰ
ταῦτα ἀπὸ τοῦ ἐσρεῖν “ἔσρος” τό γε παλαιὸν ἐκαλεῖτο—
τῷ γὰρ οὐ ἀντὶ τοῦ ὦ ἐχρώμεθα—νῦν δ’ “ἔρως” κέκληται
διὰ τὴν τοῦ ὦ ἀντὶ τοῦ οὐ μεταλλαγὴν. ἀλλὰ τί ἔτι σὺ
5 λέγεις ὅτι σκοπῶμεν;

ERM. “Δόξα” καὶ τὰ τοιαῦτα πῆ σοι φαίνεται;

- ΣΩ. “Δόξα” δὴ ἤτοι τῇ διώξει ἐπώνομασται, ἣν ἡ
ψυχὴ διώκουσα τὸ εἰδέναι ὅπῃ ἔχει τὰ πράγματα πορεύεται,
ἣ τῇ ἀπὸ τοῦ τόξου βολῇ. ἔοικε δὲ τούτῳ μᾶλλον. ἡ
c γοῦν “οἴησις” τούτῳ συμφωνεῖ. “οἴσιν” γὰρ τῆς ψυχῆς
ἐπὶ πάντων πρᾶγμα, οἷόν ἐστιν ἕκαστον τῶν ὄντων, δηλοῦσθαι
προσείκειν, ὥσπερ γε καὶ ἡ “βουλή” πως τὴν βολήν, καὶ
τὸ “βούλεσθαι” τὸ ἐφίεσθαι σημαίνει καὶ <τὸ> “βουλεύ-
5 εσθαι”. πάντα ταῦτα δόξῃ ἐπόμην’ ἅττα φαίνεται τῆς
βολῆς ἀπεικασματα, ὥσπερ αὐτὸ καὶ τοῦναντίον ἡ “ἀβουλία”
ἀτυχεῖα δοκεῖ εἶναι, ὡς οὐ βαλόντος οὐδὲ τυχόντος οὐ τ’
ἔβαλλε καὶ δ’ ἐβούλετο καὶ περὶ οὐ ἐβουλεύετο καὶ οὐ ἐφίετο.
d ERM. Ταῦτα ἤδη μοι δοκεῖς, ὦ Σώκρατες, πυκνότερα
ἐπάγειν.

a 5 ἰμέρου . . . ῥεύματος secl. Ast a 9 ἐσρεῖ B b 4 σὺ
(vel ad) Heindorf: οὐ B T b 7 δὴ ἤτοι] δὲ ἤτοι B T: δὴ τοι Schanz
b 8 τὸ B: τοῦ T b 9 τούτῳ T: τοῦτο B c 1 οἴσιν γὰρ t in marg.:
οἴσειν· ἴσως γὰρ B: εἰσιν γὰρ T: οἴσιν· ἴσως γὰρ W c 2 πάν T: τὸ B
c 3 πως Hermann: πρὸς B T c 4 τὸ add. Heindorf c 6 βολῆς T:
βουλῆς B c 7 βαλόντος B t: βάλλαντος T W τυχόντος B T: τυγ-
χάνοντος W οὐ τ’] οὐτ’ B: οὐ T c 8 ἔβαλλε] ἐβάλλετο B T δ B: οὐ T

ΣΩ. Τέλος γὰρ ἤδη θεῶ. “ἀνάγκην” δ’ οὖν ἔτι βού-
 λομαι διαπερᾶναι, ὅτι τούτοις ἐξῆς ἔστι, καὶ τὸ “ἐκούσιον.”
 τὸ μὲν οὖν “ἐκούσιον,” τὸ εἶκον καὶ μὴ ἀντιτυποῦν ἀλλ’, 5
 ὥσπερ λέγω, εἶκον τῷ ἰόντι δεδηλωμένον ἂν εἶη τούτῳ
 τῷ ὀνόματι, τῷ κατὰ τὴν βούλησιν γιγνομένῳ· τὸ δὲ “ἀν-
 αγακῆιον” καὶ ἀντίτυπον, παρὰ τὴν βούλησιν ὄν, τὸ περὶ τὴν
 ἁμαρτίαν ἂν εἶη καὶ ἁμαθίαν, ἀπείκασται δὲ τῇ κατὰ τὰ
 ἄγκη πορεία, ὅτι δύσπορα καὶ τραχέα καὶ λάσια ὄντα ἴσχει e
 τοῦ ἰέναι. ἐντεῦθεν οὖν ἴσως ἐκλήθη “ἀναγακῆιον,” τῇ διὰ
 τοῦ ἄγκους ἀπείκασθὲν πορεία. ἕως δὲ πάρεστιν ἡ ῥώμη, μὴ
 ἀνιῶμεν αὐτήν· ἀλλὰ καὶ σὺ μὴ ἀνίει, ἀλλὰ ἐρώτα.

ΕΡΜ. Ἐρωτῶ δὴ τὰ μέγιστα καὶ τὰ κάλλιστα, τῆν τε 421
 “ἀλήθειαν” καὶ τὸ “ψεῦδος” καὶ τὸ “ὄν” καὶ αὐτὸ
 τοῦτο περὶ ὧν νῦν ὁ λόγος ἡμῖν ἔστιν, “ὄνομα,” δι’ ὅτι τὸ
 ὄνομα ἔχει.

ΣΩ. Μαίεσθαι οὖν καλεῖς τι; 5

ΕΡΜ. Ἐγωγε, τό γε ζητεῖν.

ΣΩ. Ἔοικε τοίνυν ἐκ λόγου ὀνόματι συγκεκροτημένῳ,
 λέγοντος ὅτι τοῦτ’ ἔστιν ὄν, οὗ τυγχάνει ζήτημα <ὄν>, [τὸ]
 “ὄνομα.” μάλλον δὲ ἂν αὐτὸ γνοίης ἐν ᾧ λέγομεν τὸ “ὄνο-
 μαστόν”. ἐνταῦθα γὰρ σαφῶς λέγει τοῦτο εἶναι ὄν οὗ 10
 μᾶσμα ἔστιν. ἢ δ’ “ἀλήθεια,” καὶ τοῦτο τοῖς ἄλλοις ἔοικε b
 [συγκεκροτησθαι]· ἢ γὰρ θεία τοῦ ὄντος φορὰ ἔοικε προσ-
 ειρησθαι τούτῳ τῷ ῥήματι, τῇ “ἀληθείᾳ,” ὡς θεία οὔσα ἄλη.
 τὸ <δὲ> “ψεῦδος” τοῦναντίον τῇ φορᾷ· πάλιν γὰρ αὐ τοῖς
 ρούμενον ἦκει τὸ ἰσχύμενον καὶ τὸ ἀναγκαζόμενον ἡσυχάζειν, 5
 ἀπείκασται δὲ τοῖς καθεύδουσι· τὸ ψεῖ δὲ προσγενόμενον
 ἐπικρύπτει τὴν βούλησιν τοῦ ὀνόματος. τὸ δὲ “ὄν” καὶ ἡ
 “οὐσία” ὁμολογεῖ τῷ ἀληθεί, τὸ ἰῶτα ἀπολαβόν· ἰὸν γὰρ

d 3 θεῶ T : θεω B : θεῶ vulg. : θέω Adam d 8 ἀντιτυποῦν B
 d 9 τὰ ἄγκη b : ἀνάγκην BT a 2 καὶ τὸ ὄν TW : om. B a 3 ὧν
 BT : ὅ vel οὗ al. a 6 γε om. T a 8 ὄν addidi, τὸ seclusi
 a 10 ὄν οὗ μᾶσμα ἔστιν Heusde (μᾶσμα Buttman) : ὀνόμασμα ἔστιν BT
 b 2 συγκεκροτησθαι secl. Hermann b 4 δὲ om. BT

c σημαίνει, καὶ τὸ “οὐκ ὄν” αὐτῷ, ὡς τινες καὶ ὀνομάζουσιν αὐτό, “οὐκ ἰόν.”

ERM. Ταῦτα μὲν μοι δοκεῖς, ὦ Σώκρατες, ἀνδρείως πάνυ διακεκροτηκέναι· εἰ δέ τις σε ἔροιτο τοῦτο τὸ “ἰόν” καὶ
5 τὸ “ρέον” καὶ τὸ “δοῦν,” τίνα ἔχει ὀρθότητα ταῦτα τὰ ὀνόματα—

ΣΩ. “Τί ἂν αὐτῷ ἀποκριναιόμεθα;” λέγεις; ἢ γάρ;

ERM. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Ἐν μὲν τοίνυν ἄρτι πον ἐπορισάμεθα ὥστε δοκεῖν
10 τὶ λέγειν ἀποκρινόμενοι.

ERM. Τὸ ποῖον τοῦτο;

ΣΩ. Φάναι, ὃ ἂν μὴ γιγνώσκωμεν, βαρβαρικόν τι τοῦτ'
d εἶναι. εἴη μὲν οὖν ἴσως ἂν τι τῇ ἀληθείᾳ καὶ τοιοῦτον αὐτῶν, εἴη δὲ κἂν ὑπὸ παλαιότητος τὰ πρῶτα τῶν ὀνομάτων ἀνεύρετα εἶναι· διὰ γὰρ τὸ πανταχῇ στρέφεσθαι τὰ ὀνόματα, οὐδὲν θαυμαστὸν [ἂν] εἰ ἢ παλαιὰ φωνὴ πρὸς τὴν νυνὶ
5 βαρβαρικῆς μηδὲν διαφέρει.

ERM. Καὶ οὐδὲν γε ἀπὸ τρόπου λέγεις.

ΣΩ. Λέγω γὰρ οὖν εἰκότα. οὐ μέντοι μοι δοκεῖ προ-
φάσεις ἀγῶν δέχεσθαι, ἀλλὰ προθυμητέον ταῦτα διασκέ-
ψασθαι. ἐνθυμηθῶμεν δέ, εἴ τις αἰεί, δι' ὧν ἂν λέγηται τὸ
e ὄνομα, ἐκεῖνα ἀνερήσεται τὰ ῥήματα, καὶ αὐθις αὐτὸ δι' ὧν ἂν τὰ ῥήματα λεχθῆ, ἐκεῖνα πεύσεται, καὶ τοῦτο μὴ παύσεται ποιωῶν, ἄρ' οὐκ ἀνάγκη τελευτῶντα ἀπειπεῖν τὸν ἀποκρινόμενον;

5 ERM. Ἐμοιγε δοκεῖ.

422 ΣΩ. Πότε οὖν ἀπειπῶν ὁ ἀπαγορεύων δικαίως παύοιτο ἂν; ἄρ' οὐκ ἐπειδὴν ἐπ' ἐκείνοισι γένηται τοῖς ὀνόμασιν, ἃ ὥσπερ εἰ στοιχεῖα τῶν ἄλλων ἐστὶ καὶ λόγων καὶ ὀνομάτων;

c 2 οὐκ ἰόν BT (et sic Boeoti): οὐκ ὄν Bekker c 4 σε TG:
om. B c 12 τι om. T d 1 οὖν om. T d 3 ἀνεύρετα]
ἀνερεύνητα al. d 4 ἂν seclusi εἰ ἢ] εἴη BT d 5 δια-
φέρειν BT d 6 λέγεις TW: φέρεις B d 8 ταῦτα] αὐτὰ T
e 1 ἀνερήσεται Bekker: ἐρήσεται B: ἂν ἐρήσεται T e 3 τὸν] τὸ B

ταῦτα γάρ που οὐκέτι δίκαιον φανῆναι ἐξ ἄλλωι ὀνομάτων
 συγκείμενα, ἂν οὕτως ἔχη. οἷον νυνδὴ τὸ “ἀγαθὸν” 5
 ἔφαμεν ἐκ τοῦ ἀγαστοῦ καὶ ἐκ τοῦ θοοῦ συγκείσθαι, τὸ
 δὲ “θοὸν” ἴσως φαίμεν ἂν ἐξ ἐτέρων, ἐκείνα δὲ ἐξ ἄλλων
 ἀλλ’ ἐάν ποτέ γε λάβωμεν ὃ οὐκέτι ἔκ τινων ἐτέρων b
 σύγκειται ὀνομάτων, δικαίως ἂν φαίμεν ἐπὶ στοιχείῳ τε
 ἤδη εἶναι καὶ οὐκέτι τοῦτο ἡμᾶς δεῖν εἰς ἄλλα ὀνόματα
 ἀναφέρειν.

ΕΡΜ. Ἐμοιγε δοκεῖς ὀρθῶς λέγειν. 5

ΣΩ. Ἄρ’ οὖν καὶ νῦν ἃ γ’ ἐρωτᾶς τὰ ὀνόματα στοιχεῖα
 ὄντα τυγχάνει, καὶ δεῖ αὐτῶν ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ ἤδη τὴν
 ὀρθότητα ἐπισκέψασθαι ἥτις ἐστίν;

ΕΡΜ. Εἰκός γε.

ΣΩ. Εἰκὸς δῆτα, ὦ Ἐρμόγευες· πάντα γοῦν φαίνεται τὰ 10
 ἔμπροσθεν εἰς ταῦτα ἀνεληλυθέναι. εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, c
 ὥς μοι δοκεῖ ἔχειν, δεῦρο αὖ συνεπίσκεψαι μετ’ ἐμοῦ μή
 τι παραληρήσω λέγων οἷαν δεῖ τὴν τῶν πρώτων ὀνομάτων
 ὀρθότητα εἶναι.

ΕΡΜ. Λέγε μόνον, ὥς ὅσον γε δυνάμει παρ’ ἐμοί ἐστιν 5
 συνεπισκέψομαι.

ΣΩ. Ὅτι μὲν τοίνυν μία γέ τις ἡ ὀρθότης παντὸς
 ὀνόματος καὶ πρώτου καὶ ὑστάτου, καὶ οὐδὲν διαφέρει τῷ
 ὄνομα εἶναι οὐδὲν αὐτῶν, οἶμαι καὶ σοὶ συνδοκεῖ.

ΕΡΜ. Πάνν γε. 10

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ὧν γε νυν<δὴ> διεληλύθαμεν τῶν d
 ὀνομάτων ἡ ὀρθότης τοιαύτη τις ἐβούλετο εἶναι, οἷα δηλοῦν
 οἷον ἕκαστόν ἐστι τῶν ὄντων.

ΕΡΜ. Πῶς γὰρ οὗ;

ΣΩ. Τοῦτο μὲν ἄρα οὐδὲν ἦττον καὶ τὰ πρῶτα δεῖ ἔχειν 5.
 καὶ τὰ ὕστερα, εἴπερ ὀνόματα ἔσται.

ΕΡΜ. Πάνν γε.

a 5 ἂν scripsi (ἂ ἂν Heindorf): ἂν BT b 1 γε om. T b 6 ἄ
 γ’ ἐρωτᾶς fort. scribendum Schanz: ἀγρόταις B: ἂ ἐρωτᾶς (sed γρ.
 ἀγρόταις) T d 1 δὴ add. Heindorf

ΣΩ. Ἄλλὰ τὰ μὲν ὕστερα, ὡς ἕοικε, διὰ τῶν προτέρων οἶά τε ἦν τοῦτο ἀπεργάζεσθαι.

10 EPM. Φαίνεται.

ΣΩ. Εἶεν· τὰ δὲ δὴ πρῶτα, οἷς οὐπω ἕτερα ὑπόκειται, τίνι τρόπῳ κατὰ τὸ δυνατὸν ὅτι μάλιστα φανερὰ ἡμῖν
e ποιήσει τὰ ὄντα, εἴπερ μέλλει ὀνόματα εἶναι; ἀποκρίναι δέ μοι τόδε· εἰ φωνὴν μὴ εἶχομεν μηδὲ γλώτταν, ἐβουλόμεθα δὲ δηλοῦν ἀλλήλοις τὰ πράγματα, ἅρ' οὐκ ἂν, ὥσπερ νῦν οἱ ἐνεοί, ἐπεχειροῦμεν ἂν σημαίνειν ταῖς χερσὶ καὶ κεφαλῇ
5 καὶ τῷ ἄλλῳ σώματι;

EPM. Πῶς γὰρ ἂν ἄλλως, ὦ Σώκρατες;

423 ΣΩ. Εἰ μὲν γ' οἶμαι τὸ ἄνω καὶ τὸ κοῦφον ἐβουλόμεθα δηλοῦν, ἤρομεν ἂν πρὸς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρα, μιμούμενοι αὐτὴν τὴν φύσιν τοῦ πράγματος· εἰ δὲ τὰ κάτω καὶ τὰ βαρέα, πρὸς τὴν γῆν. καὶ εἰ ἵππον θέοντα ἢ τι ἄλλο τῶν
5 ζώων ἐβουλόμεθα δηλοῦν, οἴσθα ὅτι ὡς ὁμοίωται' ἂν τὰ ἡμέτερα αὐτῶν σώματα καὶ σχήματα ἐποιούμεν ἐκεῖνοις.

EPM. Ἀνάγκη μοι δοκεῖ ὡς λέγεις ἔχειν.

ΣΩ. Οὕτω γὰρ ἂν οἶμαι δήλωμά του [σώματος] ἐγίγνετο,
b μιμησαμένου, ὡς ἕοικε, τοῦ σώματος ἐκεῖνο ὃ ἐβούλετο δηλώσει.

EPM. Ναί.

ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ φωνῇ τε καὶ γλώττῃ καὶ στόματι βουλό-
5 μεθα δηλοῦν, ἅρ' οὐ τότε ἐκάστου δήλωμα ἡμῶν ἔσται τὸ ἀπὸ τούτων γιγνόμενον, ὅταν μίμημα γένηται διὰ τούτων περὶ ὅτιον;

EPM. Ἀνάγκη μοι δοκεῖ.

ΣΩ. Ὅνομ' ἅρ' ἐστίν, ὡς ἕοικε, μίμημα φωνῇ ἐκείνου
10 ὃ μιμεῖται, καὶ ὀνομάζει ὃ μιμούμενος τῇ φωνῇ ὃ ἂν μιμηται.

EPM. Δοκεῖ μοι.

ε6 ἄλλως secl. Schanz a3 τὰ ante κάτω G: om. BT
a8 του Heindorf: τοῦ BT σώματος secl. Schanz b1 μι-
μησαμένου B b9 φωνῆς ἐκεῖνο T b10 ὃ ἂν] ὅταν Heindorf

ΣΩ. Μὰ Δί' ἀλλ' οὐκ ἐμοί πω δοκεῖ καλῶς λέγεσθαι, c
ὦ ἑταῖρε.

ΕΡΜ. Τί δῆ;

ΣΩ. Τοὺς τὰ πρόβατα μιμουμένους τούτους καὶ τοὺς
ἀλεκτρύνας καὶ τὰ ἄλλα ζῶα ἀναγκαζοίμεθ' ἂν ὁμολογεῖν 5
ὀνομάζειν ταῦτα ἄπερ μιμοῦνται.

ΕΡΜ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Καλῶς οὖν ἔχειν δοκεῖ σοι;

ΕΡΜ. Οὐκ ἐμοιγε. ἀλλὰ τίς ἂν, ὦ Σώκρατες, μίμησις 10
εἶη τὸ ὄνομα;

ΣΩ. Πρῶτον μὲν, ὡς ἐμοί δοκεῖ, οὐκ ἔαν καθάπερ τῇ
μουσικῇ μιμούμεθα τὰ πράγματα οὕτω μιμώμεθα, καίτοι d
φωνῇ γε καὶ τότε μιμούμεθα. ἔπειτα οὐκ ἔαν ἄπερ ἡ μου-
σική μιμεῖται καὶ ἡμεῖς μιμώμεθα, οὗ μοι δοκοῦμεν ὀνομάσειν.
λέγω δέ τοι τοῦτο· ἔστι τοῖς πράγμασι φωνὴ καὶ σχῆμα
ἐκάστω, καὶ χρῶμά γε πολλοῖς; 5

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἔοικε τοίνυν οὐκ ἔαν τις ταῦτα μιμῆται, οὐδὲ περὶ
ταύτας τὰς μιμήσεις ἡ τέχνη ἡ ὀνομαστική εἶναι. αὐταὶ
μὲν γάρ εἰσιν ἡ μὲν μουσική, ἡ δὲ γραφική· ἡ γάρ;

ΕΡΜ. Ναί. 10

ΣΩ. Τί δὲ δῆ τόδε; οὐ καὶ οὐσία δοκεῖ σοι εἶναι ἐκάστω, e
ὥσπερ καὶ χρῶμα καὶ ἂ νυδὴ ἐλέγομεν; πρῶτον αὐτῷ τῷ
χρῶματι καὶ τῇ φωνῇ οὐκ ἔστιν οὐσία τις ἐκατέρω αὐτῶν
καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ὅσα ἠξίωται αὐτῆς τῆς προσρήσεως,
τοῦ εἶναι; 5

ΕΡΜ. Ἔμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Τί οὖν; εἴ τις αὐτὸ τοῦτο μιμεῖσθαι δύναίτο ἐκάστου,
τὴν οὐσίαν, γράμμασί τε καὶ συλλαβαῖς, ἄρ' οὐκ ἂν δηλοῖ
ἕκαστον ὃ ἔστιν; ἡ οὐ;

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν. 424

c 1 ἀλλ' οὐκ γρ. T: οὐκ ἀλλ' B: οὐκ ἀλλ' T πω] οὐπω T d 1 μι-
μούμεθα' μιμώμεθα B d 3 μιμῆται BT d 4 δέ τοι G: δέ τι BT:
δ' ἔτι Baier d 8 ἡ ante ὀνομαστική om. B e 1 τόδε] τότε B

ΣΩ. Καὶ τί ἂν φαίης τὸν τοῦτο δυνάμενον, ὥσπερ τοὺς προτέρους τὸν μὲν μουσικὸν ἐφησθα, τὸν δὲ [τινα] γραφικόν. τοῦτον δὲ τίνα;

5 EPM. Τοῦτο ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ὅπερ πάλα ζητοῦμεν, οὗτος ἂν εἶναι ὁ ὀνομαστικός.

ΣΩ. Εἰ ἄρα τοῦτο ἀληθές, ἤδη ἔοικεν ἐπισκεπτέον περὶ ἐκείνων τῶν ὀνομάτων ὧν σὺ ἤρου, περὶ “ρόης” τε καὶ τοῦ “ἴεναί” καὶ “σχέσεως,” εἰ τοῖς γράμμασι καὶ ταῖς συλλαβαῖς
b τοῦ ὄντος ἐπιλαμβάνεται αὐτῶν ὥστε ἀπομμεῖσθαι τὴν οὐσίαν, εἴτε καὶ οὐ;

EPM. Πάνν μὲν οὖν.

ΣΩ. Φέρε δὴ ἴδωμεν πότερον ἄρα ταῦτα μόνον ἐστὶ τῶν
5 πρῶτων ὀνομάτων ἢ καὶ ἄλλα πολλά.

EPM. Οἶμαι ἔγωγε καὶ ἄλλα.

ΣΩ. Εἰκὸς γάρ. ἀλλὰ τίς ἂν εἶη ὁ τρόπος τῆς διαιρέσεως ὅθεν ἄρχεται μιμεῖσθαι ὁ μιμούμενος; ἄρα οὐκ ἐπέπερ συλλαβαῖς τε καὶ γράμμασιν ἢ μίμησις τυγχάνει οὔσα τῆς
10 οὐσίας, ὀρθότατόν ἐστι διελέσθαι τὰ στοιχεῖα πρῶτον, ὥσπερ
c οἱ ἐπιχειροῦντες τοῖς ῥυθμοῖς τῶν στοιχείων πρῶτον τὰς δυνάμεις διείλοντο, ἔπειτα τῶν συλλαβῶν, καὶ οὕτως ἤδη ἔρχονται ἐπὶ τοὺς ῥυθμοὺς σκεψόμενοι, πρότερον δ' οὐ;

EPM. Ναί.

5 ΣΩ. Ἄρ' οὖν καὶ ἡμᾶς οὕτω δεῖ πρῶτον μὲν τὰ φωνήεντα διελέσθαι, ἔπειτα τῶν ἐτέρων κατὰ εἶδη τὰ τε ἄφωνα καὶ ἄφθογγα—οὕτως γάρ που λέγουσιν οἱ δεινοὶ περὶ τούτων— καὶ τὰ αὐτῶν φωνήεντα μὲν οὐ, οὐ μέντοι γε ἄφθογγα; καὶ αὐτῶν τῶν φωνηέντων ὅσα διάφορα εἶδη ἔχει ἀλλήλων; καὶ
d ἐπειδὴν ταῦτα διελώμεθα [τὰ ὄντα] εὖ πάντα αὐτοῖς δεῖ ὀνόματα ἐπιθεῖναι, εἰ ἔστιν εἰς ἃ ἀναφέρεται πάντα ὥσπερ τὰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν ἔστιν ἰδεῖν αὐτὰ τε καὶ εἰ ἐν αὐτοῖς ἔνεστιν

a 3 τινα om. B a 6 ἐζητοῦμεν BT a 7 ὡς ἔοικεν T
b 1 ὥστε om. B: ὥστε . . . οὐσίαν secl. Schanz c 8 οὐ om. T
c 9 αὐτῶν τῶν] αὐτῶν B: αὐτῶν al. Schanz d 1 ταῦτα] πάντα B
τὰ ὄντα secl. Beck αὐτοῖς Badham: αὐθις BT

εἶδη κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὥσπερ ἐν τοῖς στοιχείοις· ταῦτα πάντα καλῶς διαθεασαμένους ἐπίστασθαι ἐπιφέρειν ἕκαστον 5
κατὰ τὴν ὁμοιότητα, ἕαντε ἐν ἐνὶ δέῃ ἐπιφέρειν, ἕαντε συγκεραυνύντα πολλὰ [ἐνί], ὥσπερ οἱ ζωγράφοι βουλόμενοι ἀφομοιοῦν ἐνίοτε μὲν ὄστρεον μόνον ἐπήνεγκαν, ἐνίοτε δὲ ὄτιοῦν ἄλλο τῶν φαρμάκων, ἔστι δὲ ὅτε πολλὰ συγκερά- e
σαντες, οἷον ὅταν ἀνδρείκελον σκευάζωσι ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων—ὡς ἂν οἶμαι δοκῆ ἐκάστη ἢ εἰκὼν δεῖσθαι ἐκάστου φαρμάκου—οὕτω δὴ καὶ ἡμεῖς τὰ στοιχεῖα ἐπὶ τὰ πράγματα ἐποίσομεν, καὶ ἐν ἐπὶ ἐν, οὗ ἂν δοκῆ δεῖν, καὶ σύμπολλα, 5
ποιούντες ὁ δὴ συλλαβὰς καλοῦσιν, καὶ συλλαβὰς αὖ συντιθέντες, ἐξ ὧν τὰ τε ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα συντίθενται· καὶ 425
πάλιν ἐκ τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων μέγα ἤδη τι καὶ καλὸν καὶ ὄλον συστήσομεν, ὥσπερ ἐκεῖ τὸ ζῶον τῇ γραφικῇ, ἐνταῦθα τὸν λόγον τῇ ὀνομαστικῇ ἢ ῥητορικῇ ἢ ἥτις ἐστὶν ἢ τέχνη. μᾶλλον δὲ οὐχ ἡμεῖς, ἀλλὰ λέγων ἐξηνέχθη. 5
συνέθεσαν μὲν γὰρ οὕτως ἢ περ σύγκειται οἱ παλαιοί· ἡμᾶς δὲ δεῖ, εἴπερ τεχνικῶς ἐπιστησόμεθα σκοπεῖσθαι αὐτὰ πάντα, οὕτω διελομένους, εἴτε κατὰ τρόπον τὰ τε πρῶτα ὀνόματα b.
κεῖται καὶ τὰ ὕστερα εἴτε μὴ, οὕτω θεᾶσθαι· ἄλλως δὲ συνείρειν μὴ φαῦλον ἢ καὶ οὐ καθ' ὁδόν, ὧ φίλε Ἑρμόγευες.

ERM. Ἴσως νῆ Δί', ὧ Σώκρατες.

ΣΩ. Τί οὖν; σὺ πιστεύεις σαυτῷ οἶός τ' ἂν εἶναι ταῦτα 5
οὕτω διελέσθαι; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐ.

ERM. Πολλοῦ ἄρα δέω ἔγωγε.

ΣΩ. Ἐάσομεν οὖν, ἢ βούλει οὕτως ὅπως ἂν δυνάμεθα, καὶ ἂν σμικρόν τι αὐτῶν οἶοί τ' ὦμεν κατιδεῖν, ἐπιχειρῶμεν, προειπόντες, ὥσπερ ὀλίγον πρότερον τοῖς θεοῖς, ὅτι οὐδὲν c
εἰδότες τῆς ἀληθείας τὰ τῶν ἀνθρώπων δόγματα περὶ αὐτῶν εἰκάζομεν, οὕτω δὲ καὶ νῦν αὖ εἰπόντες [ἡμῖν] αὐτοῖς ἴωμεν,

d 5 ἕκαστον] καθ' ἕκαστον T d 7 ἐνὶ om. T e 5 δεῖν]
ἰδεῖν B σύμπολλα] σύμβολα T e 6 δ] & Heindorf a 1 συντί-
θεται al. a 6 ἢ περ] εἴπερ BT b 2 καὶ supra εἴτε add. T
c 3 ἡμῖν seclusi

ὅτι εἰ μὲν τι χρῆν [ἔδει] αὐτὰ διελέσθαι εἴτε ἄλλον ὄντινούν
 5 εἴτε ἡμᾶς, οὕτως ἔδει αὐτὰ διαιρεῖσθαι, νῦν δὲ τὸ λεγόμενον
 κατὰ δύναμιν δεήσει ἡμᾶς περὶ αὐτῶν πραγματεύεσθαι; δοκεῖ
 ταῦτα, ἢ πῶς λέγεις;

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν σφόδρα ἔμοιγε δοκεῖ.

d ΣΩ. Γελοῖα μὲν οἶμαι φανεῖσθαι, ὦ Ἐρμόγετες, γράμμασι
 καὶ συλλαβαῖς τὰ πράγματα μεμιμημένα κατάδηλα γιγνό-
 μενα· ὅμως δὲ ἀνάγκη. οὐ γὰρ ἔχομεν τούτου βέλτιον εἰς
 ὅτι ἐπανενέγκωμεν περὶ ἀληθείας τῶν πρώτων ὀνομάτων,
 5 εἰ μὴ ἄρα <βού>λει, ὥσπερ οἱ τραγωδοποιοὶ ἐπειδὴν τι
 ἀπορώσιν ἐπὶ τὰς μηχανὰς καταφεύγουσι θεοὺς αἴροντες,
 καὶ ἡμεῖς οὕτως εἰπόντες ἀπαλλαγῶμεν, ὅτι τὰ πρῶτα
 ὀνόματα οἱ θεοὶ ἔθεσαν καὶ διὰ ταῦτα ὀρθῶς ἔχει. ἄρα
 e καὶ ἡμῖν κράτιστος οὗτος τῶν λόγων; ἢ ἐκείνος, ὅτι παρὰ
 βαρβάρων τινῶν αὐτὰ παρειλήφμεν, εἰσὶ δὲ ἡμῶν ἀρχαιό-
 τεροι βάρβαροι; ἢ ὅτι ὑπὸ παλαιότητος ἀδύνατον αὐτὰ
 426 ἐπισκέψασθαι, ὥσπερ καὶ τὰ βαρβαρικά; αὐταὶ γὰρ ἂν
 πᾶσαι ἐκδύσεις εἶεν καὶ μάλα κομψαὶ τῷ μὴ ἐθέλοντι λόγον
 διδόναι περὶ τῶν πρώτων ὀνομάτων ὡς ὀρθῶς κείται. καίτοι
 ὅτω τις τρόπῳ τῶν πρώτων ὀνομάτων τὴν ὀρθότητα μὴ οἶδεν,
 5 ἀδύνατόν που τῶν γε ὑστέρων εἰδέναί, ἃ ἐξ ἐκείνων ἀνάγκη
 δηλοῦσθαι ὧν τις πέρι μὴδὲν οἶδεν· ἀλλὰ δῆλον ὅτι τὸν
 φάσκοντα περὶ αὐτῶν τεχνικὸν εἶναι περὶ τῶν πρώτων
 b ὀνομάτων μάλιστα τε καὶ καθαρώτατα δεῖ ἔχειν ἀποδείξαι,
 ἢ εὖ εἰδέναί ὅτι τά γε ὕστερα ἤδη φλυαρήσει. ἢ σοὶ ἄλλως
 δοκεῖ;

ΕΡΜ. Οὐδ' ὅπωςτιοῦν, ὦ Σώκρατες, ἄλλως.

5 ΣΩ. Ἄ μὲν τοίνυν ἐγὼ ἤσθημαι περὶ τῶν πρώτων ὀνο-
 μάτων πάνυ μοι δοκεῖ ὑβριστικὰ εἶναι καὶ γελοῖα. τούτων
 οὖν σοὶ μεταδώσω, ἂν βούλη· σὺ δ' ἂν τι ἔχῃς βέλτιον
 ποθεν λαβεῖν, πειρᾶσθαι καὶ ἐμοὶ μεταδιδόναι.

c 4 χρῆν Ast: χρηστὸν B T
 Hermann: δεῖ B T: δὴ al.
 Σώκρατες G

ἔδει del. Ast
 a 2 εἰσδύσεις B

d 5 βούλει
 b 4 ἄλλως δ

ΕΡΜ. Ποιήσω ταῦτα. ἀλλὰ θαρρῶν λέγε.

ΣΩ. Πρῶτον μὲν τοίνυν τὸ ῥῶ ἔμοιγε φαίνεται ὡσπερ **c**
 ὄργανον εἶναι πάσης τῆς κινήσεως, ἣν οὐδ' εἶπομεν δι' ὅτι
 ἔχει τοῦτο τοῦνομα· ἀλλὰ γὰρ δῆλον ὅτι ἔσις βούλεται
 εἶναι· οὐ γὰρ ἦτα ἐχρώμεθα ἀλλὰ εἶ τὸ παλαιόν. ἡ δὲ
 ἀρχὴ ἀπὸ τοῦ “κίειν”—ξενικὸν δὲ τοῦνομα—τοῦτο δ' ἐστὶν **5**
 ἴεναι. εἰ οὖν τις τὸ παλαιὸν αὐτῆς· εὔροι ὄνομα εἰς τὴν
 ἡμετέραν φωνὴν συμβαῖνον, “ἔσις” ἂν ὀρθῶς καλοῖτο· νῦν
 δὲ ἀπὸ τε τοῦ ξενικοῦ τοῦ κίειν καὶ ἀπὸ τῆς τοῦ ἦτα μετα-
 βολῆς καὶ τῆς τοῦ νῦ ἐνθέσεως “κίνησις” κέκληται, ἔδει
 δὲ “κιένησι” καλεῖσθαι [ἢ εἶσι]. ἡ δὲ στάσις ἀπόφασις **d**
 τοῦ ἴεναι βούλεται εἶναι, διὰ δὲ τὸν καλλωπισμὸν “στάσις”
 ὠνόμασται. τὸ δὲ οὖν ῥῶ τὸ στοιχεῖον, ὡσπερ λέγω,
 καλὸν ἔδοξεν ὄργανον εἶναι τῆς κινήσεως τῷ τὰ ὀνόματα
 τιθεμένῳ πρὸς τὸ ἀφομοιοῦν τῇ φορᾷ, πολλαχοῦ γοῦν χρῆται **5**
 αὐτῷ εἰς αὐτήν· πρῶτον μὲν ἐν αὐτῷ τῷ “ῥεῖν” καὶ “ῥοῆ”
 διὰ τούτου τοῦ γράμματος τὴν φορὰν μιμείται, εἶτα ἐν τῷ
 “τρόμφ,” εἶτα ἐν τῷ “τρέχειν,” ἔτι δὲ ἐν τοῖς τοιοῦσδε **e**
 ῥήμασιν οἷον “κρούειν,” “θραύειν,” “ἐρείκειν,” “θρύπτειν,”
 “κερματίζειν,” “ῥυμβεῖν,” πάντα ταῦτα τὸ πολὺν ἀπεικάζει
 διὰ τοῦ ῥῶ. ἐώ(ρα) γὰρ οἶμαι τὴν γλῶτταν ἐν τούτῳ ἦκιστα
 μένουσαν, μάλιστα δὲ σειομένην· διὸ φαίνεται μοι τούτῳ **5**
 πρὸς ταῦτα κατακεχρησθαι. τῷ δὲ αὖ ἰῶτα πρὸς τὰ λεπτὰ
 πάντα, ἃ δὴ μάλιστα διὰ πάντων ἴοι ἄν. διὰ ταῦτα τὸ
 “ἴεναι” καὶ τὸ “ἴεσθαι” διὰ τοῦ ἰῶτα ἀπομμείται, ὡσπερ **427**
 γε διὰ τοῦ φεῖ καὶ τοῦ ψεῖ καὶ τοῦ σίγμα καὶ τοῦ ζῆτα, ὅτι
 πνευματώδη τὰ γράμματα, πάντα τὰ τοιαῦτα μεμίμηται
 αὐτοῖς ὀνομάζων, οἷον τὸ “ψυχρὸν” καὶ τὸ “ζέον” καὶ τὸ
 “σειέσθαι” καὶ ὅλως σεισμόν. καὶ ὅταν που τὸ φουσῶδες **5**

c 2 οὐ διείπομεν Naber
 mox **c** 7) **c** 6 ἴεναι B
 Ast Schanz **d** 1 ἢ εἶσι
e 1 τρέχειν] τραχεῖ B T
 ταῦτα] καὶ πρὸς ταῦτα T
 ἀπομμείσθαι al. Heindorf

c 3 ἔσις scripsi: ἴεσις B: ἴεσις T (et
c 9 ἔδει . . . **d** 3 ὠνόμασται secl. Hein-
 dorf Ast Schanz **d** 2 ἴεναι B **d** 6 ἐν om. T
e 4 ἐώρα Heindorf: ἐώ B T **e** 6 πρὸς
a 1 ἴεσθαι Schanz: ἰενέσθαι B: ἴεσθαι T
a 5 σισμόν Heindorf

μιμῆται, πανταχοῦ ἐνταῦθα ὡς τὸ πολὺ τὰ τοιαῦτα γράμματα ἐπιφέρειν φαίνεται ὁ τὰ ὀνόματα τιθέμενος. τῆς δ' αὖ τοῦ δέλτα συμπίεσεως καὶ τοῦ ταυ καὶ ἀπερείσεως τῆς γλώττης
 b τὴν δύναμιν χρήσιμον φαίνεται ἠγήσασθαι πρὸς τὴν μίμησιν τοῦ “δεσμῶ” καὶ τῆς “στάσεως.” ὅτι δὲ ὀλισθάνει μάλιστα ἐν τῷ λάβδα ἢ γλώττα κατιδῶν, ἀφομοιῶν ὠνόμασε τὰ τε “λεῖα” καὶ αὐτὸ τὸ “ὀλισθάνειν” καὶ τὸ “λιπαρὸν” καὶ
 5 τὸ “κολλῶδες” καὶ τὰλλα πάντα τὰ τοιαῦτα. ἢ δὲ ὀλισθανούσης τῆς γλώττης ἀντιλαμβάνεται ἢ τοῦ γάμμα δύναμις, τὸ “γλίσχρον” ἀπεμιμήσατο καὶ “γλυκὺ” καὶ “γλοιῶδες.”
 c τοῦ δ' αὖ νῦ τὸ εἶσω αἰσθόμενος τῆς φωνῆς, τὸ “ἔνδον” καὶ τὰ “ἐντὸς” ὠνόμασεν, ὡς ἀφομοιῶν τοῖς γράμμασι τὰ ἔργα. τὸ δ' αὖ ἄλφα τῷ “μεγάλῳ” ἀπέδωκε, καὶ τῷ “μήκει” τὸ ἦτα, ὅτι μεγάλα τὰ γράμματα. εἰς δὲ τὸ
 5 “γογγύλου” τοῦ οὐ δεόμενος σημεῖον, τοῦτο πλείστον αὐτῷ εἰς τὸ ὄνομα ἐνεκέρασεν. καὶ τὰλλα οὕτω φαίνεται προσβιβάζειν καὶ κατὰ γράμματα καὶ κατὰ συλλαβὰς ἐκάστῳ τῶν ὄντων σημεῖον τε καὶ ὄνομα ποιῶν ὁ νομοθέτης, ἐκ δὲ τούτων τὰ λοιπὰ ἤδη αὐτοῖς τούτοις συντιθέναι ἀπομιμούμενος. αὕτη
 d μοι φαίνεται, ὦ Ἐρμόγετες, βούλεσθαι εἶναι ἢ τῶν ὀνομάτων ὀρθότης, εἰ μὴ τι ἄλλο Κρατύλος ὅδε λέγει.

ΕΡΜ. Καὶ μὴν, ὦ Σώκρατες, πολλὰ γέ μοι πολλάκις πράγματα παρέχει Κρατύλος, ὥσπερ κατ' ἀρχὰς ἔλεγον,
 5 φάσκων μὲν εἶναι ὀρθότητα ὀνομάτων, ἥτις δ' ἐστὶν οὐδὲν σαφὲς λέγων, ὥστε με μὴ δύνασθαι εἰδέναι πότερον ἐκῶν ἢ ἄκων οὕτως ἀσαφῶς ἐκάστοτε περὶ αὐτῶν λέγει. νῦν οὖν
 e μοι, ὦ Κρατύλε, ἐναντίον Σωκράτους εἰπέ πότερον ἀρέσκει σοι ἢ λέγει Σωκράτης περὶ ὀνομάτων, ἢ ἔχεις πῃ ἄλλῃ κάλλιον λέγειν; καὶ εἰ ἔχεις, λέγε, ἵνα ἦτοι μάθῃς παρὰ Σωκράτους ἢ διδάξῃς ἡμᾶς ἀμφοτέρους.

5 ΚΡ. Τί δέ, ὦ Ἐρμόγετες; δοκεῖ σοι ῥᾶδιον εἶναι οὕτω

a 7 θέμενος T b 2 δὲ om. T c 6 ἔνεκέρασεν B: ἐνεκέρασε T
 c 9 ἦδη] εἶδη BT d 6 πότερον] ἀ πρότερον B

ταχὺ μαθεῖν τε καὶ διδάξαι ὅτιοῦν πρᾶγμα, μὴ ὅτι τοσοῦτον, ὃ δὴ δοκεῖ ἐν τοῖς [μεγίστοις] μέγιστον εἶναι;

ΕΡΜ. Μὰ Δί', οὐκ ἔμοιγε. ἀλλὰ τὸ τοῦ Ἡσιόδου 428
καλῶς μοι φαίνεται ἔχειν, τὸ εἰ καὶ τις σμικρὸν ἐπὶ σμικρῷ
καταθείη, προὔργου εἶναι. εἰ οὖν καὶ σμικρὸν τι οἶός τ' εἶ
πλέον ποιῆσαι, μὴ ἀπόκαμνε ἀλλ' εὐεργέτει καὶ Σωκράτη
τόνδε—δίκαιος δ' εἶ—καὶ ἐμέ. 5

ΣΩ. Καὶ μὲν δὴ ἔγωγε καὶ αὐτός, ᾧ Κρατύλε, οὐδὲν ἂν
ἰσχυρισαίμην ὦν εἶρηκα, ἧ δέ μοι ἐφαίνετο μεθ' Ἑρμογένους
ἐπεσκεψάμην, ὥστε τούτου γε ἔνεκα θαρρῶν λέγε, εἴ τι
ἔχεις βέλτιον, ὡς ἐμοῦ ἐνδεξομένου. εἰ μέντοι ἔχεις τι σὺ b
κάλλιον τούτων λέγειν, οὐκ ἂν θαυμάζοιμι· δοκεῖς γάρ μοι
αὐτός τε ἐσκέφθαι τὰ τοιαῦτα καὶ παρ' ἄλλων μεμαθηκέναι.
ἔαν οὖν λέγῃς τι κάλλιον, ἕνα τῶν μαθητῶν περὶ ὀρθότητος
ὀνομάτων καὶ ἐμὲ γράφου. 5

ΚΡ. Ἄλλὰ μὲν δὴ, ᾧ Σώκρατες, ὥσπερ σὺ λέγεις,
μεμέληκέν τέ μοι περὶ αὐτῶν καὶ ἴσως ἂν σε ποιησαίμην
μαθητὴν. φοβοῦμαι μέντοι μὴ τούτου πᾶν τὸνναντίον ἦ, c
ὅτι μοί πως ἐπέρχεται λέγειν πρὸς σέ τὸ τοῦ Ἀχιλλέως,
ὃ ἐκεῖνος ἐν Λιταῖς πρὸς τὸν Αἴαντα λέγει. φησὶ δὲ

Αἴαν Διογενὲς Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν εἰείσω μυθήσασθαι. 5

καὶ ἐμοὶ σύ, ᾧ Σώκρατες, ἐπιεικῶς φαίνῃ κατὰ νοῦν χρη-
σμοδεῖν, εἴτε παρ' Εὐθύφρονος ἐπίπνους γενόμενος, εἴτε καὶ
ἄλλη τις Μοῦσα πάλαι σε ἐνοῦσα ἐλελήθει.

ΣΩ. Ὠγαθὲ Κρατύλε, θαυμάζω καὶ αὐτὸς πάλαι τὴν d
ἐμαντοῦ σοφίαν καὶ ἀπιστῶ. δοκεῖ οὖν μοι χρῆναι ἐπανα-
σκέψασθαι τί καὶ λέγω. τὸ γὰρ ἐξαπατᾶσθαι αὐτὸν ἵφ'
αὐτοῦ πάντων χαλεπώτατον· ὅταν γὰρ μὴδὲ σμικρὸν ἀπο-
στατήῃ ἀλλ' αἰεὶ παρήῃ ὁ ἐξαπατήσω, πῶς οὐ δειών; δεῖ δὴ, 5

ε 6 μὴ] ἦ B ε 7 μεγίστοις om. liber Bessarionis α 2 σμικρῷ]
σμικροῦ B c 2 πρὸς σέ λέγειν G c 5 εἰείσω Cobet c 7 ἐπι-
γνοῦς B

ὡς ἔοικε, θαμὰ μεταστρέφεισθαι ἐπὶ τὰ προειρημένα, καὶ
πειρᾶσθαι, τὸ ἐκείνου τοῦ ποιητοῦ, βλέπειν “ ἅμα πρόσσω
καὶ ὀπίσσω.” καὶ δὴ καὶ νυνὶ ἡμεῖς ἴδωμεν τί ἡμῖν εἴρηται.
e ὀνόματος, φαμέν, ὀρθότης ἐστὶν αὕτη, ἣτις ἐνδείξεται οἷον
ἐστι τὸ πρᾶγμα· τοῦτο φῶμεν ἱκανῶς εἰρῆσθαι;

ΚΡ. Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ πάνν σφόδρα, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Διδασκαλίας ἄρα ἔνεκα τὰ ὀνόματα λέγεται;

5 ΚΡ. Πάνν γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν φῶμεν καὶ ταύτην τέχνην εἶναι καὶ δη-
μιουργοὺς αὐτῆς;

ΚΡ. Πάνν γε.

ΣΩ. Τίνας;

429 ΚΡ. Οὔσπερ σὺν κατ’ ἀρχὰς ἔλεγες, τοὺς νομοθέτας.

ΣΩ. Πότερον οὖν καὶ ταύτην φῶμεν τὴν τέχνην ἐν τοῖς
ἀνθρώποις ἐγγίγνεσθαι ὡσπερ καὶ τὰς ἄλλας ἢ μή; βούλομαι
δὲ λέγειν τὸ τοιούδε. ζωγράφοι εἰσὶν που οἱ μὲν χείρους,
5 οἱ δὲ ἀμείνους;

ΚΡ. Πάνν γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν οἱ μὲν ἀμείνους τὰ αὐτῶν ἔργα καλλίω
παρέχονται, τὰ ζῶα, οἱ δὲ φαυλότερα; καὶ οἰκοδόμοι ὡσαύτως
οἱ μὲν καλλίους τὰς οἰκίας ἐργάζονται, οἱ δὲ αἰσχίους;

10 ΚΡ. Ναί.

b ΣΩ. Ἄρ’ οὖν καὶ νομοθέται οἱ μὲν καλλίω τὰ [ἔργα]
αὐτῶν παρέχονται, οἱ δὲ αἰσχίω;

ΚΡ. Οὔ μοι δοκεῖ τοῦτο ἔτι.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα δοκοῦσί σοι νόμοι οἱ μὲν βελτίους, οἱ δὲ
5 φαυλότεροι εἶναι;

ΚΡ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Οὐδὲ δὴ ὄνομα, ὡς ἔοικε, δοκεῖ σοι κείσθαι τὸ μὲν
χείρον, τὸ δὲ ἄμεινον;

ΚΡ. Οὐ δῆτα.

10 ΣΩ. Πάντα ἄρα τὰ ὀνόματα ὀρθῶς κείται;

ΚΡ. Ὅσα γε ὀνόματά ἐστιν.

ΣΩ. Τί οὖν; ὃ καὶ ἄρτι ἐλέγετο, Ἐρμογένει τῷδε πότερον
μηδὲ ὄνομα τοῦτο κείσθαι φῶμεν, εἰ μὴ τι αὐτῷ Ἐρμοῦ c
γενέσεως προσήκει, ἢ κείσθαι μὲν, οὐ μέντοι ὀρθῶς γε;

ΚΡ. Οὐδὲ κείσθαι ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ δοκεῖν
κείσθαι, εἶναι δὲ ἑτέρου τοῦτο τοῦνομα, οὐπερ καὶ ἡ φύσις
[ἢ τὸ ὄνομα δηλοῦσα]. 5

ΣΩ. Πότερον οὐδὲ ψεύδεται ὅταν τις φῇ Ἐρμογένη
αὐτὸν εἶναι; μὴ γὰρ οὐδὲ τοῦτο αὖ ἦ, τὸ τοῦτον φάναι
Ἐρμογένη εἶναι, εἰ μὴ ἔστιν;

ΚΡ. Πῶς λέγεις;

ΣΩ. Ἄρα ὅτι ψευδῆ λέγειν τὸ παράπαν οὐκ ἔστιν, ἄρα d
τοῦτό σοι δύναται ὁ λόγος; συχνολὸ γάρ τινες οἱ λέγοντες,
ὦ φίλε Κρατύλε, καὶ νῦν καὶ πάλαι.

ΚΡ. Πῶς γὰρ ἄν, ὦ Σώκρατες, λέγων γέ τις τοῦτο
ὃ λέγει, μὴ τὸ ὄν λέγοι; ἢ οὐ τοῦτό ἐστιν τὸ ψευδῆ λέγειν, 5
τὸ μὴ τὰ ὄντα λέγειν;

ΣΩ. Κομψότερος μὲν ὁ λόγος ἢ κατ' ἐμὲ καὶ κατὰ
τὴν ἐμὴν ἡλικίαν, ὦ ἐταῖρε. ὅμως μέντοι εἰπέ μοι τοσόνδε·
πότερον λέγειν μὲν οὐ δοκεῖ σοι εἶναι ψευδῆ, φάναι δέ; e

ΚΡ. Οὐ μοι δοκεῖ οὐδὲ φάναι.

ΣΩ. Οὐδὲ εἰπεῖν οὐδὲ προσειπεῖν; οἷον εἴ τις ἀπαντήσας
σοι ἐπὶ ξενίας, λαβόμενος τῆς χειρὸς εἴποι. “Χαῖρε, ὦ ξένε
Ἰθηναῖε, ὑὲ Σμικρίωνος Ἐρμόγενης,” οὗτος λέξειεν ἄν 5
ταῦτα ἢ φαίη ἄν ταῦτα ἢ εἴποι ἄν ταῦτα ἢ προσείποι ἄν
οὕτω σὲ μὲν οὐ, Ἐρμογένη δὲ τόνδε; ἢ οὐδένα;

ΚΡ. Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ἄλλως ἄν οὗτος ταῦτα
φθέγγασθαι.

ΣΩ. Ἄλλ' ἀγαπητὸν καὶ τοῦτο. πότερον γὰρ ἀληθῆ ἄν 430
φθέγγαιτο ταῦτα ὃ φθεγγάμενος ἢ ψευδῆ; ἢ τὸ μὲν τι
αὐτῶν ἀληθές, τὸ δὲ ψεῦδος; καὶ γὰρ ἄν καὶ τοῦτο ἔξαρκού.

c 1 τοῦτο secl. Schanz
e 4 ξενίας] ξένης Cobet

e 5 ἢ . . . δηλοῦσα secl. Schanz
a 2 ταῦτα om. T a 3 ἔξαρκούη T

ΚΡ. Ψοφείν ἔγωγ' ἂν φαίην τὸν τοιοῦτον, μάτην αὐτὸν
5 ἑαυτὸν κινουῦντα, ὥσπερ ἂν εἴ τις χαλκίον κινήσειε κρούσας.

ΣΩ. Φέρε δὴ, ἐάν πη διαλλαχθῶμεν, ὦ Κρατύλε· ἄρ' οὐκ ἄλλο μὲν ἂν φαίης τὸ ὄνομα εἶναι, ἄλλο δὲ ἐκείνο οὐ τὸ ὄνομά ἐστιν;

ΚΡ. Ἐγωγε.

10 ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τὸ ὄνομα ὁμολογεῖς μίμημά τι εἶναι τοῦ
b πράγματος;

ΚΡ. Πάντων μάλιστα.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τὰ ζωγραφήματα τρόπον τινὰ ἄλλον λέγεις μιμήματα εἶναι πραγμάτων τινῶν;

5 ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Φέρε δὴ—ἴσως γὰρ ἐγὼ οὐ μανθάνω ἅττα ποτ' ἔστιν ἃ λέγεις, σὺ δὲ τάχ' ἂν ὀρθῶς λέγοις—ἔστι δια-
νεύμαι καὶ προσενεγκεῖν ταῦτα ἀμφοτέρω τὰ μιμήματα, τά
τε ζωγραφήματα κἀκεῖνα τὰ ὀνόματα, τοῖς πράγμασιν ὧν
10 μιμήματά ἐστιν, ἦ οὐ;

c ΚΡ. Ἐστιν.

ΣΩ. Πρῶτον μὲν δὴ σκόπει τόδε. ἄρ' ἂν τις τὴν μὲν τοῦ ἀνδρὸς εἰκόνα τῷ ἀνδρὶ ἀποδοίη, τὴν δὲ τῆς γυναικὸς τῇ
γυναικί, καὶ τᾶλλα οὕτως;

5 ΚΡ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τούναντίον τὴν μὲν τοῦ ἀνδρὸς τῇ γυναικί, τὴν δὲ τῆς γυναικὸς τῷ ἀνδρὶ;

ΚΡ. Ἐστι καὶ ταῦτα.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν αὐταὶ αἱ διανομαὶ ἀμφοτέραι ὀρθαί, ἦ ἢ
10 ἑτέρα;

ΚΡ. Ἡ ἑτέρα.

ΣΩ. Ἡ ἂν ἐκάστῳ οἶμαι τὸ προσῆκόν τε καὶ τὸ ὅμοιον ἀποδιδῶ.

ΚΡ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

d ΣΩ. Ἴνα τοίνυν μὴ μαχόμεθα ἐν τοῖς λόγοις ἐγὼ τε καὶ

σὺ φίλοι ὄντες, ἀπόδεξαί μου ὃ λέγω. τὴν τοιαύτην γάρ, ὦ ἐταῖρε, καλῶ ἔγωγε διανομὴν ἐπ' ἀμφοτέροις μὲν τοῖς μιμημασιν, τοῖς τε ζώοις καὶ τοῖς ὀνόμασι, ὀρθήν, ἐπὶ δὲ τοῖς ὀνόμασι πρὸς τῷ ὀρθῇν καὶ ἀληθῆ· τὴν δ' ἑτέραν, τὴν 5 τοῦ ἀνομοίου δόσιν τε καὶ ἐπιφοράν, οὐκ ὀρθήν, καὶ ψευδῆ ὅταν ἐπ' ὀνόμασι ᾗ.

ΚΡ. Ἄλλ' ὅπως μὴ, ὦ Σώκρατες, ἐν μὲν τοῖς ζωγραφη-
μασιν ᾗ τοῦτο, τὸ μὴ ὀρθῶς διανέμειν, ἐπὶ δὲ τοῖς ὀνόμασι 6
οὐ, ἀλλ' ἀναγκαῖον ᾗ αἰεὶ ὀρθῶς.

ΣΩ. Πῶς λέγεις; τί τοῦτο ἐκείνου διαφέρει; ἄρ' οὐκ ἔστι προσελθόντα ἀνδρὶ τῷ εἰπεῖν ὅτι “Τουτί ἐστι σὸν γράμμα,” καὶ δεῖξαι αὐτῷ, ἂν μὲν τύχη, ἐκείνου εἰκόνα, ἂν 5 δὲ τύχη, γυναικός; τὸ δὲ δεῖξαι λέγω εἰς τὴν τῶν ὀφθαλμῶν αἴσθησιν καταστήσαι.

ΚΡ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τί δέ; πάλιν αὐτῷ τούτῳ προσελθόντα εἰπεῖν ὅτι “Τουτί ἐστιν σὸν ὄνομα”; ἔστι δέ που καὶ τὸ ὄνομα μίμημα 10 ὡσπερ τὸ ζωγράφημα. τοῦτο δὴ λέγω· ἄρ' οὐκ ἂν εἴη αὐτῷ εἰπεῖν ὅτι “Τουτί ἐστι σὸν ὄνομα,” καὶ μετὰ τοῦτο εἰς τὴν 431 τῆς ἀκοῆς αὐτῆς αἴσθησιν καταστήσαι, ἂν μὲν τύχη, τὸ ἐκείνου μίμημα, εἰπόντα ὅτι ἀνὴρ, ἂν δὲ τύχη, τὸ τοῦ θήλεος τοῦ ἀνθρωπίου γένους, εἰπόντα ὅτι γυνή; οὐ δοκεῖ σοι τοῦτο οἶόν τ' εἶναι καὶ γίγνεσθαι ἐνίοτε; 5

ΚΡ. Ἐθέλω σοι, ὦ Σώκρατες, συγχωρῆσαι καὶ ἔστω οὕτως.

ΣΩ. Καλῶς γε σὺ ποιῶν, ὦ φίλε, εἰ ἔστι τοῦτο οὕτως· οὐδὲν γὰρ δεῖ νῦν πάνυ διαμάχεσθαι περὶ αὐτοῦ. εἰ δ' οὖν ἔστι τοιαύτη τις διανομὴ καὶ ἐνταῦθα, τὸ μὲν ἕτερον τούτων 6 ἀληθεύειν βουλόμεθα καλεῖν, τὸ δ' ἕτερον ψεύδεσθαι. εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, καὶ ἔστι μὴ ὀρθῶς διανέμειν τὰ ὀνόματα μηδὲ ἀποδιδόναι τὰ προσήκοντα ἐκάστω, ἀλλ' ἐνίοτε τὰ μὴ προσήκοντα, εἴη ἂν καὶ ῥήματα ταυτὸν τοῦτο ποιεῖν. εἰ δὲ 5

d 3 ἐγὼ καλῶ γε T d 5 τῷ] τὸ B e 10 δέ om. B a 8 οὐ-
δὲν] οὐδὲ B

ρήματα καὶ ὀνόματα ἔστιν οὕτω τιθέναι, ἀνάγκη καὶ λόγους·
 c λόγοι γάρ που, ὡς ἐγῶμαι, ἢ τούτων σύνθεσις ἔστιν· ἢ πῶς
 λέγεις, ὦ Κρατύλε;

ΚΡ. Οὕτω· καλῶς γάρ μοι δοκεῖς λέγειν.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ γράμμασιν αὖ τὰ πρῶτα ὀνόματα ἀπεικά-
 5 ζομεν, ἔστιν ὥσπερ ἐν τοῖς ζωγραφήμασιν καὶ πάντα τὰ
 προσήκοντα χρώματά τε καὶ σχήματα ἀποδοῦναι, καὶ μὴ
 πάντα αὖ, ἀλλ' ἐνια ἐλλείπειν, ἐνια δὲ καὶ προστιθέναι, καὶ
 πλείω καὶ μείζω· ἢ οὐκ ἔστιν;

ΚΡ. Ἔστιν.

10 ΣΩ. Οὐκοῦν ὁ μὲν ἀποδιδούς πάντα καλὰ τὰ γράμματά
 τε καὶ τὰς εἰκόνας ἀποδίδωσιν, ὁ δὲ ἢ προστιθεὶς ἢ ἀφαι-
 ρῶν γράμματα μὲν καὶ εἰκόνας ἐργάζεται καὶ οὗτος, ἀλλὰ
 πονηράς;

d ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Τί δὲ ὁ διὰ τῶν συλλαβῶν τε καὶ γραμμάτων τὴν
 οὐσίαν τῶν πραγμάτων ἀπομιμούμενος; ἄρα οὐ κατὰ τὸν
 αὐτὸν λόγον, ἂν μὲν πάντα ἀποδῶ τὰ προσήκοντα, καλὴ
 5 ἢ εἰκὼν ἔσται—τούτο δ' ἔστιν ὄνομα—ἐὰν δὲ σμικρὰ
 ἐλλείπη ἢ προστιθῆ ἐνίοτε, εἰκὼν μὲν γενήσεται, καλὴ δὲ
 οὐ; ὥστε τὰ μὲν καλῶς εἰργασμένα ἔσται τῶν ὀνομάτων, τὰ
 δὲ κακῶς;

ΚΡ. Ἴσως.

e ΣΩ. Ἴσως ἄρα ἔσται ὁ μὲν ἀγαθὸς δημιουργὸς ὀνομάτων,
 ὁ δὲ κακός;

ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν τούτῳ ὁ “νομοθέτης” ἦν ὄνομα.

5 ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Ἴσως ἄρα νῆ Δί' ἔσται, ὥσπερ ἐν ταῖς ἄλλαις
 τέχναις, καὶ νομοθέτης ὁ μὲν ἀγαθός, ὁ δὲ κακός, ἐάνπερ
 τὰ ἔμπροσθεν ἐκεῖνα ὁμολογηθῆ ἡμῖν.

ΚΡ. Ἔστι ταῦτα. ἀλλ' ὄρᾶς, ὦ Σώκρατες, ὅταν ταῦτα

τὰ γράμματα, τό τε ἄλφα καὶ τὸ βῆτα καὶ ἕκαστον τῶν 10
στοιχείων, τοῖς ὀνόμασιν ἀποδιδῶμεν τῇ γραμματικῇ τέχνῃ,
ἐάν τι ἀφέλωμεν ἢ προσθῶμεν ἢ μεταθῶμέν τι, (οὐ) 432
γέγραπται μὲν ἡμῖν τὸ ὄνομα, οὐ μέντοι ὀρθῶς, ἀλλὰ τὸ
παράπαν οὐδὲ γέγραπται, ἀλλ' εὐθὺς ἕτερόν ἐστιν ἐάν τι
τούτων πάθῃ.

ΣΩ. Μὴ γὰρ οὐ καλῶς σκοπῶμεν οὕτω σκοποῦντες, ὦ 5
Κρατύλε.

ΚΡ. Πῶς δῆ;

ΣΩ. Ἴσως ὅσα ἕκ τινος ἀριθμοῦ ἀναγκαῖον εἶναι ἢ μὴ
εἶναι πάσχοι ἂν τοῦτο ὃ σὺ λέγεις, ὡσπερ καὶ αὐτὰ
τὰ δέκα ἢ ὅστις βούλει ἄλλος ἀριθμός, ἐὰν ἀφέλῃς τι ἢ 10
προσθῆῃς, ἕτερος εὐθὺς γέγονε· τοῦ δὲ ποιοῦ τινος καὶ b
συμπάσης εἰκόνας μὴ οὐχ αὕτη <ῆ> ἢ ὀρθότης, ἀλλὰ τὸ
ἐναντίον οὐδὲ τὸ παράπαν δέῃ πάντα ἀποδοῦναι οἷόν ἐστιν
ᾧ εἰκάσει, εἰ μέλλει εἰκὼν εἶναι. σκόπει δὲ εἰ τί λέγω.
ἄρ' ἂν δύο πράγματα εἴη τοιάδε, οἷον Κρατύλος καὶ Κρα- 5
τύλου εἰκὼν, εἴ τις θεῶν μὴ μόνον τὸ σὸν χρῶμα καὶ
σχῆμα ἀπεικάσειεν ὡσπερ οἱ ζωγράφοι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐντὸς
πάντα τοιαῦτα ποιήσειεν οἷάπερ τὰ σά, καὶ μαλακότητος
καὶ θερμότητος τὰς αὐτὰς ἀποδοίῃ, καὶ κίνησιν καὶ ψυχῆν c
καὶ φρόνησιν οἷαπερ ἢ παρὰ σοὶ ἐνθείῃ αὐτοῖς, καὶ ἐνὶ λόγῳ
πάντα ἄπερ σὺ ἔχεις, τοιαῦτα ἕτερα καταστήσειεν πλησίον
σου; πότερον Κρατύλος ἂν καὶ εἰκὼν Κρατύλου τότε εἴη τὸ
τοιούτου, ἢ δύο Κρατύλοι; 5

ΚΡ. Δύο ἔμοιγε δοκοῦσιν, ὦ Σώκρατες, Κρατύλοι.

ΣΩ. Ὅρας οὖν, ὦ φίλε, ὅτι ἄλλην χρῆ εἰκόνας ὀρθότητα
ζητεῖν καὶ ὦν νυνδὴ ἐλέγομεν, καὶ οὐκ ἀναγκάζειν, ἐάν τι
ἀπῆ ἢ προσῆ, μηκέτι αὐτὴν εἰκόνα εἶναι; ἢ οὐκ αἰσθάνῃ d
ὅσου ἐνδέουσιν αἱ εἰκόνες τὰ αὐτὰ ἔχειν ἐκείνοισ ὦν εἰκόνες
εἰσίιν;

ε 10 ἕκαστον] ἐν ἕκαστον T α 1 οὐ add. Bekker b 2 ῆ add.
Heindorf b 3 ἐναντίον] ἐν αὐτῷ ἢν pr. T b 4 ᾧ scripsi :
δ BT . e 8 καὶ . . . ἐλέγομεν secl. Schanz τι] τις T

ΚΡ. Ἔγωγε.

5 ΣΩ. Γελοῖα γούν, ὦ Κρατύλε, ὑπὸ τῶν ὀνομάτων πάθαι
 ἂν ἐκεῖνα ὧν ὀνόματά ἐστιν τὰ ὀνόματα, εἰ πάντα πανταχῆ
 αὐτοῖς ὁμοιωθεῖη. διττὰ γὰρ ἄν που πάντα γένοιτο, καὶ
 οὐκ ἂν ἔχοι αὐτῶν εἰπεῖν (οὐδεῖς) οὐδέτερον ὀπότερόν ἐστι
 τὸ μὲν αὐτό, τὸ δὲ ὄνομα.

10 ΚΡ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Θαρρῶν τοίνυν, ὦ γενναῖε, ἕα καὶ ὄνομα τὸ μὲν εὖ
 e κείσθαι, τὸ δὲ μή, καὶ μὴ ἀνάγκαζε πάντ' ἔχειν τὰ γράμ-
 ματα, ἵνα κομιδῆ ἢ τοιοῦτον οἶόνπερ οὗ ὄνομά ἐστιν, ἀλλ'
 ἕα καὶ τὸ μὴ προσήκον γράμμα ἐπιφέρειν. εἰ δὲ γράμμα,
 καὶ ὄνομα ἐν λόγῳ· εἰ δὲ ὄνομα, καὶ λόγον ἐν λόγῳ μὴ
 5 προσήκοντα τοῖς πράγμασι ἐπιφέρεισθαι, καὶ μηδὲν ἦττον
 ὀνομάζεσθαι τὸ πρᾶγμα καὶ λέγεσθαι, ἕως ἂν ὁ τύπος ἐνῆ
 τοῦ πράγματος περὶ οὗ ἂν ὁ λόγος ἦ, ὥσπερ ἐν τοῖς
 433 τῶν στοιχείων ὀνόμασι, εἰ μέμνησαι ἅ νυνδὴ ἐγὼ καὶ
 Ἐρμογένης ἐλέγομεν.

ΚΡ. Ἀλλὰ μέμνημαι.

ΣΩ. Καλῶς τοίνυν. ὅταν γὰρ τοῦτο ἐνῆ, κἂν μὴ πάντα
 5 τὰ προσήκοντα ἔχη, λέξεταί γε τὸ πρᾶγμα, καλῶς ὅταν
 πάντα, κακῶς δὲ ὅταν ὀλίγα· λέγεσθαι δ' οὖν, ὦ μακάριε,
 ἐῷμεν, ἵνα μὴ ὄφλωμεν ὥσπερ οἱ ἐν Αἰγίνῃ νύκτωρ περι-
 ιόντες ὄψ' ὁδοῦ, καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τὰ πρᾶγματα δόξωμεν αὖ
 b τῆ ἀληθείᾳ οὕτω πως ἐληλυθέναι ὀψιαίτερον τοῦ δέοντος,
 ἢ ζῆτι τινὰ ἄλλην ὀνόματος ὀρθότητα, καὶ μὴ ὁμολόγει
 δῆλωμα συλλαβαῖς καὶ γράμμασι πράγματος ὄνομα εἶναι.
 εἰ γὰρ ταῦτα ἀμφοτέρα ἐρεῖς, οὐχ οἷός τ' ἔση συμφωνεῖν
 5 σταντῶ.

ΚΡ. Ἀλλά μοι δοκεῖς γε, ὦ Σώκρατες, μετρίως λέγειν,
 καὶ οὕτω τίθεμαι.

ΣΩ. Ἐπειδὴ τοίνυν ταῦτα ἡμῖν συνδοκεῖ, μετὰ ταῦτα

d 8 ἔχοις vel ἔχοι τις Heindorf
 a 5 λελέξεταί al. a 7 ἵνα] & T
 vel fort. ὀψιοδίου scribendum esse

οὐδεῖς addidi e 6 ἕως] ὡς B
 a 8 ὄψ' ὁδοῦ] suspicor ὀψισμοῦ
 a 8 Heindorf: αὐτῆ B T

τάδε σκοπῶμεν· εἰ μέλλει φαμὲν καλῶς κείσθαι τὸ ὄνομα,
τὰ προσήκοντα δεῖ αὐτὸ γράμματα ἔχειν; 10

ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Προσῆκει δὲ τὰ ὅμοια τοῖς πράγμασιν; c

ΚΡ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τὰ μὲν ἄρα καλῶς κείμενα οὕτω κείται· εἰ δὲ μή
τι καλῶς ἐτέθη, τὸ μὲν ἂν πολὺ ἴσως ἐκ προσηκόντων εἴη
γραμμάτων καὶ ὁμοίων, εἴπερ ἔσται εἰκῶν, ἔχοι δ' ἂν τι 5
καὶ οὐ προσῆκον, δι' ὃ οὐκ ἂν καλὸν εἴη οὐδὲ καλῶς
εἰργασμένον τὸ ὄνομα. οὕτω φαμὲν ἢ ἄλλως;

ΚΡ. Οὐδὲν δεῖ οἶμαι διαμάχεσθαι, ὧ Σώκρατες· ἐπεὶ οὐκ
ἀρέσκει γέ με τὸ φάναι ὄνομα μὲν εἶναι, μὴ μέντοι καλῶς
γε κείσθαι. 10

ΣΩ. Πότερον τοῦτο οὐκ ἀρέσκει σε, τὸ εἶναι τὸ ὄνομα d
δήλωμα τοῦ πράγματος;

ΚΡ. Ἐμοιγε.

ΣΩ. Ἄλλὰ τὸ εἶναι τῶν ὀνομάτων τὰ μὲν ἐκ προτέρων
συγκείμενα, τὰ δὲ πρῶτα, οὐ καλῶς σοι δοκεῖ λέγεσθαι; 5

ΚΡ. Ἐμοιγε.

ΣΩ. Ἄλλὰ τὰ πρῶτα εἰ μέλλει δηλώματά τινων γίνε-
σθαι, ἔχεις τινὰ καλλίω τρόπον τοῦ δηλώματα αὐτὰ γενέσθαι
ἄλλον ἢ αὐτὰ ποιῆσαι ὅτι μάλιστα τοιαῦτα οἶα ἐκείνα ἂ δεῖ e
δηλοῦν αὐτά; ἢ ὅδε μᾶλλον σε ἀρέσκει ὁ τρόπος ὃν Ἐρ-
μογένης λέγει καὶ ἄλλοι πολλοί, τὸ συνθήματα εἶναι τὰ
ὀνόματα καὶ δηλοῦν τοῖς συνθεμένοις προειδόσι δὲ τὰ
πράγματα, καὶ εἶναι ταύτην ὀρθότητα ὀνόματος, συνθήκην, 5
διαφέρειν δὲ οὐδὲν ἕαντε τις συνθήται ὥσπερ νῦν σύγ-
κεται, ἕαντε καὶ τοῦναντίον ἐπὶ μὲν ϕ νῦν σμικρόν, μέγα
καλεῖν, ἐπὶ δὲ ϕ μέγα, σμικρόν; πότερός σε ὁ τρόπος
ἀρέσκει;

b 9 τάδε] δὲ T b 10 αὐτὸ] αὐτῶ (sic) T c 8 μάχεσθαι T
d 3 ἐμοί T : ἐμέ γε Bekker d 5 οὐ καλῶς t : οὐκ ἔλλως B (in T
plurima desunt) e 1 & om. T e 2 ἢ] ἢ T : καὶ ἢ B e 7 ϕ] ϕ
o B T (sed ex emend. B) e 8 ϕ μέγα] ω μέγα T

434 ΚΡ. Ὅλφ καὶ παντὶ διαφέρει, ὦ Σώκρατες, τὸ ὁμοιώματι
δηλοῦν ὅτι ἂν τις δηλοῖ ἀλλὰ μὴ τῷ ἐπιτυχόντι.

ΣΩ. Καλῶς λέγεις. οὐκοῦν εἴπερ ἔσται τὸ ὄνομα ὁμοιον
τῷ πράγματι, ἀναγκαῖον πεφυκέναι τὰ στοιχεῖα ὅμοια τοῖς
5 πράγμασιν, ἐξ ὧν τὰ πρῶτα ὀνόματά τις συνθήσει; ὦδε
δὲ λέγω· ἄρά ποτ' ἂν τις συνέθηκεν ὁ νυνδὴ ἐλέγομεν
ζωγράφημα ὁμοίον τῷ τῶν ὄντων, εἰ μὴ φύσει ὑπῆρχε
b φαρμακεῖα ὅμοια ὄντα, ἐξ ὧν συντίθεται τὰ ζωγραφούμενα,
ἐκείνοις ἃ μιμεῖται ἢ γραφικῆ· ἢ ἀδύνατον;

ΚΡ. Ἀδύνατον.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὡσαύτως καὶ ὀνόματα οὐκ ἂν ποτε ὅμοια
5 γένοιτο οὐδενί, εἰ μὴ ὑπάρξει ἐκεῖνα πρῶτον ὁμοιότητά τινά
ἔχοντα, ἐξ ὧν συντίθεται τὰ ὀνόματα, ἐκείνοις ὧν ἔστι τὰ
ὀνόματα μιμήματα; ἔστι δέ, ἐξ ὧν συνθετέον, στοιχεῖα;

ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Ἦδη τοίνυν καὶ σὺ κοινῶν τῷ λόγῳ οὐπερ ἄρτι
c Ἐρμογένης. φέρε, καλῶς σοι δοκοῦμεν λέγειν ὅτι τὸ ῥῶ τῇ
φορᾷ καὶ κινήσει καὶ σκληρότητι προσέοικεν, ἢ οὐ καλῶς;

ΚΡ. Καλῶς ἔμοιγε.

ΣΩ. Τὸ δὲ λάβδα τῷ λείφ καὶ μαλακῷ καὶ οἷς νυνδὴ
5 ἐλέγομεν;

ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Οἶσθα οὖν ὅτι ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἡμεῖς μὲν φάμεν
“σκληρότης,” Ἐρετριῆς δὲ “σκληροτήρ”;

ΚΡ. Πάνυ γε.

10 ΣΩ. Πότερον οὖν τό τε ῥῶ καὶ τὸ σίγμα ἔοικεν ἀμφοτέρα
τῷ αὐτῷ, καὶ δηλοῖ ἐκείνοις τε τὸ αὐτὸ τελευτῶντος τοῦ
ῥῶ καὶ ἡμῖν τοῦ σίγμα, ἢ τοῖς ἑτέροις ἡμῶν οὐ δηλοῖ;

d ΚΡ. Δηλοῖ μὲν οὖν ἀμφοτέροις.

ΣΩ. Πότερον ἢ ὅμοια τυγχάνει ὄντα τὸ ῥῶ καὶ τὸ σίγμα,
ἢ ἢ μή;

a 6 ἀρα ὀπότ' ἐν ΒΤ c 7 τῷ αὐτῷ] τὸ αὐτὸ Τ c 8 σκλη-
ροτήρ Β: sine accentu Τ: σκληρότηρ al. d 2 καὶ] τε καὶ Β

ΚΡ. Ἦ ὅμοια.

ΣΩ. Ἦ οὖν ὅμοιά ἐστι πανταχῆ;

5

ΚΡ. Πρὸς γε τὸ ἴσως φορὰν δηλοῦν.

ΣΩ. Ἦ καὶ τὸ λάβδα ἐγκείμενον; οὐ τὸ ἐναντίον δηλοῖ σκληρότης;

ΚΡ. Ἰσως γὰρ οὐκ ὀρθῶς ἐγκείται, ὦ Σώκρατες· ὡσπερ καὶ ἂ νυνδῆ σὺ πρὸς Ἑρμογένη ἔλεγες ἐξαιρῶν τε καὶ ἐντιθεὶς γράμματα οὗ δέοι, καὶ ὀρθῶς ἐδόκεις ἔμοιγε. καὶ νῦν ἴσως ἀντὶ τοῦ λάβδα ῥῶ δεῖ λέγειν.

ΣΩ. Εὖ λέγεις. τί οὖν; νῦν ὡς λέγομεν, οὐδὲν μαθάνομεν ἀλλήλων, ἐπειδάν τις φῆ “σκληρόν,” οὐδὲ οἴσθα σὺ νῦν ὅτι ἐγὼ λέγω;

ΚΡ. Ἐγωγε, διὰ γε τὸ ἔθος, ὦ φίλτατε.

ΣΩ. Ἐθος δὲ λέγων οἶε τι διάφορον λέγειν συνθήκης; ἢ ἄλλο τι λέγεις τὸ ἔθος ἢ ὅτι ἐγώ, ὅταν τοῦτο φθέγγωμαι, διανοοῦμαι ἐκεῖνο, σὺ δὲ γινώσκεις ὅτι ἐκεῖνο διανοοῦμαι; οὐ τοῦτο λέγεις;

ΚΡ. Ναί.

435

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ γινώσκεις ἐμοῦ φθεγγομένου, δῆλωμα σοι γίνεταί παρ' ἐμοῦ;

ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Ἀπὸ τοῦ ἀνομοίου γε ἢ ὁ διανοούμενος φθέγγομαι, εἴπερ τὸ λάβδα ἀνόμοιον ἐστι τῆ ἢ φῆς σὺ σκληρότητι· εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, τί ἄλλο ἢ αὐτὸς σαυτῷ συνέθου καὶ σοὶ γίνεταί ἢ ὀρθότης τοῦ ὀνόματος συνθήκη, ἐπειδὴ γε δηλοῖ καὶ τὰ ὅμοια καὶ τὰ ἀνόμοια γράμματα, ἔθους τε καὶ συνθήκης τυχόντα; εἰ δ' ὅτι μάλιστα μὴ ἐστι τὸ ἔθος συνθήκη, οὐκ ἂν καλῶς ἔτι ἔχοι λέγειν τὴν ὁμοιότητα δῆλωμα εἶναι, ἀλλὰ τὸ ἔθος· ἐκεῖνο γάρ, ὡς ζοικε, καὶ ὁμοίῳ καὶ ἀνομοίῳ δηλοῖ. ἐπειδὴ δὲ ταῦτα συγχωροῦμεν, ὦ Κρατύλε—τὴν γὰρ σιγὴν σου συγχώρησιν θήσω—ἀναγκαῖόν που καὶ συνθήκην τι καὶ ἔθος συμβάλλεσθαι πρὸς

δῆλωσιw ὧν διανοούμενοι λέγομεν· ἐπεὶ, ὧ βέλτιστε, εἰ
 'θέλεις ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν ἐλθεῖν, πόθεν οἶει ἕξαι ὀνόματα
 ὅμοια ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν ἀριθμῶν ἐπενεγκεῖν, εἰ μὴ ἕως τι
 c τὴν σὴν ὁμολογίαν καὶ συνθήκην κῦρος ἔχει τῶν ὀνομάτων
 ὀρθότητος πέρι; ἐμοὶ μὲν οὖν καὶ αὐτῷ ἀρέσκει μὲν κατὰ τὸ
 δυνατὸν ὅμοια εἶναι τὰ ὀνόματα τοῖς πράγμασιν· ἀλλὰ μὴ
 ὡς ἀληθῶς, τὸ τοῦ Ἑρμογένους, γλίσχρο ἢ ἡ ὀκλή αὐτῆ τῆς
 5 ὁμοιότητος, ἀναγκαῖον δὲ ἢ καὶ τῷ φορτικῷ τούτῳ προσ-
 χρῆσθαι, τῇ συνθήκῃ, εἰς ὀνομάτων ὀρθότητα. ἐπεὶ ἴσως
 κατὰ γε τὸ δυνατὸν κάλλιστ' ἂν λέγοιτο ὅταν ἢ πᾶσιν ἢ
 ὡς πλείστοις ὁμοίως λέγηται, τοῦτο δ' ἐστὶ προσήκουσιν,
 d αἰσχιστα δὲ τούναντίον. τόδε δέ μοι ἔτι εἶπε μετὰ ταῦτα,
 τίνα ἡμῖν δύναμιν ἔχει τὰ ὀνόματα καὶ τί φῶμεν αὐτὰ καλὸν
 ἀπεργάζεσθαι;

ΚΡ. Διδάσκειw ἔμοιγε δοκεῖ, ὧ Σώκρατες, καὶ τοῦτο πάνν
 5 ἀπλοῦν εἶναι, ὅς ἂν τὰ ὀνόματα ἐπίστηται, ἐπίστασθαι καὶ
 τὰ πράγματα.

ΣΩ. Ἴσως γάρ, ὧ Κρατύλε, τὸ τοιόνδε λέγεις, ὡς ἐπειδάν
 τις εἰδῆ τὸ ὄνομα οἷόν ἐστιw—ἔστι δὲ οἷόνπερ τὸ πρᾶγμα—
 e εἴσεται δὴ καὶ τὸ πρᾶγμα, ἐπιείπερ ὅμοιον τυγχάνει ὃν τῷ
 ὀνόματι, τέχνη δὲ μία ἅρ' ἐστὶν ἢ αὐτῇ πάντων τῶν ἀλλή-
 λους ὁμοίων. κατὰ τοῦτο δὴ μοι δοκεῖς λέγειν ὡς ὅς ἂν τὰ
 ὀνόματα εἰδῆ εἴσεται καὶ τὰ πράγματα.

5 ΚΡ. Ἀληθέστατα λέγεις.

ΣΩ. Ἐχε δὴ, ἴδωμεν τίς ποτ' ἂν εἴη ὁ τρόπος οὗτος τῆς
 διδασκαλίας τῶν ὄντων ὃν σὺ λέγεις νῦν, καὶ πότερον ἔστι
 μὲν καὶ ἄλλος, οὗτος μέντοι βελτίων, ἢ οὐδ' ἐστὶν ἄλλος
 ἢ οὗτος. ποτέρως οἶει;

436 ΚΡ. Οὕτως ἔγωγε, οὐ πάνν τι εἶναι ἄλλον, τοῦτον δὲ καὶ
 μόνον καὶ βέλτιστον.

ΣΩ. Πότερον δὲ καὶ εὔρεσιw τῶν ὄντων τὴν αὐτὴν ταύτην

b6 λέγωμεν T
 σταςθαι om. pr. T

c8 ὁμοίως Heindorf: ὁμοίως B T
 a3 εὔρεσιν] αἵρεσιν T

d5 ἐπί-

εἶναι, τὸν τὰ ὀνόματα εὐρόντα καὶ ἐκεῖνα ἠύρηκέναι ὧν ἔστι
τὰ ὀνόματα· ἢ ζητεῖν μὲν καὶ εὐρίσκειν ἕτερον δεῖν τρόπον, 5
μανθάνειν δὲ τοῦτον;

ΚΡ. Πάντων μάλιστα καὶ ζητεῖν καὶ εὐρίσκειν τὸν αὐτὸν
τρόπον τοῦτον κατὰ ταῦτά.

ΣΩ. Φέρε δὴ ἐννοήσωμεν, ὦ Κρατύλε, εἴ τις ζητῶν τὰ
πράγματα ἀκολουθοῖ τοῖς ὀνόμασι, σκοπῶν οἶον ἕκαστον b
βούλεται εἶναι, ἄρ' ἐννοεῖς ὅτι οὐ σμικρὸς κίνδυνός ἐστιν
ἐξαπατηθῆναι;

ΚΡ. Πῶς;

ΣΩ. Δῆλον ὅτι ὁ θέμενος πρῶτος τὰ ὀνόματα, οἷα ἡγεῖτο 5
εἶναι τὰ πράγματα, τοιαῦτα ἐτίθετο καὶ τὰ ὀνόματα, ὡς
φαμεν. ἢ γάρ;

ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Εἰ οὖν ἐκεῖνος μὴ ὀρθῶς ἡγεῖτο, ἔθετο δὲ οἷα ἡγεῖτο,
τί οἶε ἡμᾶς τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτῷ πείσεσθαι; ἄλλο τι ἢ 10
ἐξαπατηθῆσεσθαι;

ΚΡ. Ἄλλὰ μὴ οὐχ οὕτως ἔχει, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' ἀναγκαῖον
ἢ εἰδῶτα τίθεσθαι τὸν τιθέμενον τὰ ὀνόματα· εἰ δὲ μή, ὅπερ c
πάλαι ἐγὼ ἔλεγον, οὐδ' ἂν ὀνόματα εἶη. μέγιστον δέ σοι
ἔστω τεκμήριον ὅτι οὐκ ἔσφαλται τῆς ἀληθείας ὁ τιθέμενος·
οὐ γὰρ ἂν ποτε οὕτω σύμφωνα ἦν αὐτῷ ἅπαντα. ἢ οὐκ
ἐνενόεις αὐτὸς λέγων ὡς πάντα κατὰ ταῦτόν καὶ ἐπὶ ταῦτόν 5
ἐγίγνετο τὰ ὀνόματα;

ΣΩ. Ἄλλὰ τοῦτο μὲν, ὦγαθὲ Κρατύλε, οὐδέν ἐστιν ἀπο-
λόγημα. εἰ γὰρ τὸ πρῶτον σφαλεῖς ὁ τιθέμενος τᾶλλα ἤδη
πρὸς τοῦτ' ἐβιάζετο καὶ αὐτῷ συμφωνεῖν ἠνάγκαζεν, οὐδὲν d
ἄτοπον, ὥσπερ τῶν διαγραμμάτων ἐνίοτε τοῦ πρώτου σμικροῦ
καὶ ἀδήλου ψεύδους γενομένου, τὰ λοιπὰ πάμπολλα ἤδη ὄντα
ἐπόμενα ὁμολογεῖν ἀλλήλοις. δεῖ δὴ περὶ τῆς ἀρχῆς παντὸς
πράγματος παντὶ ἀνδρὶ τὸν πολλὸν λόγον εἶναι καὶ τὴν πολλὴν 5
σκέψιν εἴτε ὀρθῶς εἴτε μὴ ὑπόκειται· ἐκείνης δὲ ἐξετασθείσης

b 1 ἀκολουθεῖ T b 12 ἐχρ B c 5 κατὰ ταῦτόν] κατ' αὐτὸ B: om. T

ικανῶς, τὰ λοιπὰ φαίνεσθαι ἐκείνη ἐπόμενα. οὐ μέντοι ἀλλὰ
 e θαυμάζοιμ' ἂν εἰ καὶ τὰ ὀνόματα συμφωνεῖ αὐτὰ αὐτοῖς.
 πάλιν γὰρ ἐπισκεψώμεθα ἃ τὸ πρότερον διήλθομεν. ὡς
 τοῦ παντὸς ἰόντος τε καὶ φερομένου καὶ ρέοντός φαμεν
 σημαίνειν ἡμῖν τὴν οὐσίαν τὰ ὀνόματα. ἄλλο τι οὕτω σοι
 5 δοκεῖ δηλοῦν;

437 ΚΡ. Πάνυ σφόδρα, καὶ ὀρθῶς γε σημαίνει.

ΣΩ. Σκοπῶμεν δὴ ἐξ αὐτῶν ἀναλαβόντες πρῶτον μὲν
 τοῦτο τὸ ὄνομα, τὴν “ἐπιστήμην,” ὡς ἀμφίβολόν [ἐστι],
 καὶ μᾶλλον ἔοικε σημαίνοντι ὅτι ἴστησιν ἡμῶν ἐπὶ τοῖς
 5 πράγμασι τὴν ψυχὴν ἢ ὅτι συμπεριφέρεται, καὶ ὀρθότερόν
 ἔστιν ὥσπερ νῦν αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν λέγειν μᾶλλον ἢ ἐμβάλ-
 λοντας τὸ εἶ “ἐπεῖστήμην,” ἀλλὰ τὴν ἐμβολὴν ποιήσασθαι
 ἀντὶ τῆς ἐν τῷ εἶ ἐν τῷ ἰῶτα. ἔπειτα τὸ “βέβαιον,” ὅτι
 βασέως τινός ἐστιν καὶ στάσεως μίμημα ἀλλ' οὐ φορᾶς.
 b ἔπειτα ἡ “ἱστορία” αὐτό που σημαίνει ὅτι ἴστησι τὸν
 ῥοῦν. καὶ τὸ “πιστὸν” ἴσταν παντάπασι σημαίνει. ἔπειτα
 δὲ ἡ “μνήμη” παντί που μνηύει ὅτι μονὴ ἐστιν ἐν τῇ ψυχῇ
 - ἀλλ' οὐ φορᾶ. εἰ δὲ βούλει, ἡ “ἁμαρτία” καὶ ἡ “συμφορᾶ,”
 5 εἰ κατὰ τὸ ὄνομά τις ἀκολουθήσει, φανεῖται ταῦτόν τῇ
 “συνέσει” ταύτῃ καὶ “ἐπιστήμῃ” καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι
 τοῖς περὶ τὰ σπουδαῖα ὀνόμασιν. ἔτι τοίνυν ἡ “ἁμαθία”
 καὶ ἡ “ἀκολασία” παραπλησία τούτοις φαίνεται· ἡ μὲν
 c γὰρ τοῦ ἅμα θεῷ ἰόντος πορεία φαίνεται, ἡ “ἁμαθία,”
 ἡ δ' “ἀκολασία” παντάπασιν ἀκολουθία τοῖς πράγμασι
 φαίνεται. καὶ οὕτως, ἃ νομίζομεν ἐπὶ τοῖς κακίστοις ὀνό-
 ματα εἶναι, ὁμοιότατ' ἂν φαίνοιτο τοῖς ἐπὶ τοῖς καλλίστοις.
 5 οἶμαι δὲ καὶ ἄλλα πόλλ' ἂν τις εὔροι εἰ πραγματεύοιτο,
 ἐξ ὧν οἰηθεῖν ἂν αὐ πάλιν τὸν τὰ ὀνόματα τιθέμενον
 οὐχὶ ἰόντα οὐδὲ φερόμενα ἀλλὰ μένοντα τὰ πράγματα
 σημαίνειν.

a 2 μὲν] μὲν δὴ pr. T a 3 ἐστι om. T a 6 ἐκβάλλοντας B
 a 7 ἐπεῖστήμην Heindorf: ἐπιστήμην BT: πιστήμην al. ἀλλὰ . . .
 a 8 ἰῶτα secl. Ast

ΚΡ. Ἄλλ', ὦ Σώκρατες, ὁρᾷς ὅτι τὰ πολλὰ ἐκείνως d ἐσήμεναι.

ΣΩ. Τί οὖν τοῦτο, ὦ Κρατύλε; ὥσπερ ψήφους διαριθμησόμεθα τὰ ὀνόματα, καὶ ἐν τούτῳ ἔσται ἡ ὀρθότης; ὀπότερα ἂν πλείω φαίνεται τὰ ὀνόματα σημαίνοντα, ταῦτα δὴ ἔσται 5 τὰληθῆ;

ΚΡ. Οὐκ οὐν εἰκός γε.

ΣΩ. Οὐδ' ὀπωσιῶν, ὦ φίλε. καὶ ταῦτα μὲν γε αὐτοῦ ἐάσωμεν, ἐπανέλθωμεν δὲ πάλιν ὅθεν δεῦρο μετέβημεν. 438 ἄρτι γὰρ ἐν τοῖς πρόσθεν, εἰ μέμνησαι, τὸν τιθέμενον τὰ ὀνόματα ἀναγκαῖον ἐφησθα εἶναι εἰδότα τίθεσθαι οἷς ἐτίθετο. πότερον οὖν ἔτι σοι δοκεῖ οὕτως ἢ οὐ;

ΚΡ. Ἔτι.

5

ΣΩ. Ἡ καὶ τὸν τὰ πρῶτα τιθέμενον εἰδότα φῆς τίθεσθαι;

ΚΡ. Εἰδότα.

ΣΩ. Ἐκ ποίων οὖν ὀνομάτων ἢ μεμαθηκῶς ἢ ἠύρηκῶς ἢ τὰ πράγματα, εἴπερ τά γε πρῶτα μήπω ἔκειτο, μαθεῖν δ' αὖ b φαμεν τὰ πράγματα καὶ εὐρεῖν ἀδύνατον εἶναι ἄλλως ἢ τὰ ὀνόματα μαθόντας ἢ αὐτοὺς ἐξευρόντας οἷά ἐστι;

ΚΡ. Δοκεῖς τί μοι λέγειν, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τίνα οὖν τρόπον φῶμεν αὐτοὺς εἰδότας θέσθαι ἢ 5 νομοθέτας εἶναι, πρὶν καὶ ὅτι οὖν ὄνομα κείσθαι τε καὶ ἐκείνους εἰδέναι, εἴπερ μὴ ἔστι τὰ πράγματα μαθεῖν ἀλλ' ἢ ἐκ τῶν ὀνομάτων;

ΚΡ. Οἶμαι μὲν ἐγὼ τὸν ἀληθέστατον λόγον περὶ τούτων c εἶναι, ὦ Σώκρατες, μείζω τινὰ δύναμιν εἶναι ἢ ἀνθρωπείαν

d ἐκείνως] ἐκείνῳ B a I post ἐάσωμεν add. d in marg. man. rec. τάδε δὲ ἐπισκεψώμεθα, εἰ ἡμῖν καὶ τῆδε ὁμολογεῖς εἶτε καὶ οὐ. φέρε, τοὺς τὰ ὀνόματα ἐν ταῖς πόλεσι τιθεμένους ἐκάστοτε, ἐν τε ταῖς Ἑλληνικαῖς καὶ βαρβαρικαῖς, οὐκ ἄρτίως ὁμολογοῦμεν νομοθέτας εἶναι καὶ τὴν τέχνην τὴν τοῦτο δυναμένην νομοθετικὴν; ΚΡ. Πάνυ γε. ΣΩ. Λέγε δὴ, οἱ πρῶτοι νομοθέται τὰ πρῶτα ὀνόματα πότερον γινώσκοντες τὰ πράγματα, οἷς ἐτίθεντο, ἐτίθεντο ἢ ἀγνοοῦντες; ΚΡ. Οἶμαι μὲν ἐγώ, ὦ Σώκρατες, γινώσκοντες. ΣΩ. Οὐ γὰρ πω (I. πω), ὦ ἑταῖρε Κρατύλε, ἀγνοοῦντές γε. ΚΡ. Οὐ μοι δοκεῖ. mox add. eadem manus ἐκ ποίων δὲ ut significet a I ἐπανέλθωμεν . . . a γ εἰδότα omittenda esse

τὴν θεμένην τὰ πρῶτα ὀνόματα τοῖς πράγμασιν, ὥστε ἀναγκαῖον εἶναι αὐτὰ ὀρθῶς ἔχειν.

5 ΣΩ. Εἴτα οἶει ἐναντία ἂν ἐτίθετο αὐτὸς αὐτῷ ὁ θεός, ὦν δαίμων τις ἢ θεός; ἢ οὐδέν σοι ἐδοκοῦμεν ἄρτι λέγειν;

ΚΡ. Ἀλλὰ μὴ οὐκ ἦν τούτων τὰ ἕτερα ὀνόματα.

ΣΩ. Πότερα, ὦ ἄριστε, τὰ ἐπὶ τὴν στάσιμ ἄγοντα ἢ τὰ ἐπὶ τὴν φοράν; οὐ γάρ που κατὰ τὸ ἄρτι λεχθὲν πλήθει
10 κριθήσεται.

d ΚΡ. Οὗτοι δὴ δίκαιόν γε, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ὀνομάτων οὖν στασιασάντων, καὶ τῶν μὲν φασκόντων ἑαυτὰ εἶναι τὰ ὅμοια τῇ ἀληθείᾳ, τῶν δ' ἑαυτά, τίμιν ἐτι διακρινοῦμεν, ἢ ἐπὶ τί ἐλθόντες; οὐ γάρ που ἐπὶ ὀνομάτᾳ γε
5 ἕτερα ἄλλα τούτων· οὐ γὰρ ἔστιν, ἀλλὰ δῆλον ὅτι ἄλλ' ἄττα ζητητέα πλὴν ὀνομάτων, ἃ ἡμῖν ἐμφανιεῖ ἄνευ ὀνομάτων ὁπότερα τούτων ἐστὶ τἀληθῆ, δείξαντα δῆλον ὅτι τὴν ἀλήθειαν τῶν ὄντων.

e ΚΡ. Δοκεῖ μοι οὕτω.

ΣΩ. Ἔστιν ἄρα, ὡς ἔοικεν, ὦ Κρατύλε, δυνατὸν μαθεῖν ἄνευ ὀνομάτων τὰ ὄντα, εἴπερ ταῦτα οὕτως ἔχει.

ΚΡ. Φαίνεται.

5 ΣΩ. Διὰ τίνος ἄλλου οὖν ἐτι προσδοκᾶς ἂν ταῦτα μαθεῖν; ἄρα δι' ἄλλου του ἢ οὐπερ εἰκός τε καὶ δικαιοτάτου, δι' ἀλλήλων γε, εἴ πῃ συγγενῆ ἔστιν, καὶ αὐτὰ δι' αὐτῶν; τὸ γάρ που ἕτερον ἐκείνων καὶ ἀλλοῖον ἕτερον ἂν τι καὶ ἀλλοῖον σημαῖνοι ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνα.

10 ΚΡ. Ἀληθῆ μοι φαίνῃ λέγειν.

439 ΣΩ. Ἔχε δὴ πρὸς Διός· τὰ δὲ ὀνόματα οὐ πολλάκις μέντοι ὠμολογήσαμεν τὰ καλῶς κείμενα ἑοικότα εἶναι ἐκείνοις ὦν ὀνόματα κείται, καὶ εἶναι εἰκόνας τῶν πραγμάτων;

ΚΡ. Ναί.

c 5 δ θεὸς ὦν t: δ θήσων BT c 7 ἦν BT: ἦ vulg. c 9 φοράν] συμφοράν T που] πω T d 1 οὔτοι Heindorf; οὕτω BT
d 5 ἄλλα] ἄττα Heusde d 6 ἐμφανιεῖ] ἐμφανῆ εἶ T e 5 ταῦτα] αὐτὰ al. e 7 γε] τε Heindorf e 8 ἀλλοῖον Heusde: ἄλλο ὄν BT

ΣΩ. Εἰ οὖν ἔστι μὲν ὅτι μάλιστα δι' ὀνομάτων τὰ πρά- 5
 γματα μαυθάνειν, ἔστι δὲ καὶ δι' αὐτῶν, ποτέρα ἂν εἴη καλλίων
 καὶ σαφεστέρα ἢ μάθησις; ἐκ τῆς εἰκόνοσ μαυθάνειν αὐτὴν
 τε αὐτὴν εἰ καλῶσ εἴκασται, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἧσ ἦν εἰκῶν,
 ἢ ἐκ τῆσ ἀληθείασ αὐτὴν τε αὐτὴν καὶ τὴν εἰκόνα αὐτῆσ εἰ b
 πρεπόντωσ εἴργασται;

ΚΡ. Ἐκ τῆσ ἀληθείασ μοι δοκεῖ ἀνάγκη εἶναι.

ΣΩ. Ὅντινα μὲν τοίνυν τρόπον δεῖ μαυθάνειν ἢ εὐρίσκειν
 τὰ ὄντα, μείζων ἴσως ἔστιν ἐγνωκέναι ἢ κατ' ἐμὲ καὶ σέ· 5
 ἀγαπητὸν δὲ καὶ τοῦτο ὀμολογήσασθαι, ὅτι οὐκ ἐξ ὀνομάτων
 ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον αὐτὰ ἐξ αὐτῶν καὶ μαυθητέον καὶ ζητητέον
 ἢ ἐκ τῶν ὀνομάτων.

ΚΡ. Φαίνεται, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἐτι τοίνυν τόδε σκεψώμεθα, ὅπως μὴ ἡμᾶσ τὰ 10
 πολλὰ ταῦτα ὀνόματα ἐσ ταῦτὸν τείνοντα ἐξαπατᾶ, εἰ τῷ c
 ὄντι μὲν οἱ θέμενοι αὐτὰ διανοθηθέντεσ γε ἔθεντο ὡσ λόντων
 ἀπάντων ἀεὶ καὶ ρέόντων—φαίνονται γὰρ ἔμοιγε καὶ αὐτῷ
 οὕτω διανοθηθῆναι—τὸ δ', εἰ ἔτυχεν, οὐχ οὕτωσ ἔχει, ἀλλ' .
 οὔτοι αὐτοὶ τε ὥσπερ εἰσ τινα δύνῃν ἐμπεσόντεσ κυκῶνται 5
 καὶ ἡμᾶσ ἐφελκόμενοι προσεμβάλλουσι. σκέψαι γάρ, ὦ
 θαυμάσιε Κρατύλε, ὃ ἔγωγε πολλάκισ ὀνειρώττω. πότερον
 φῶμέν τι εἶναι αὐτὸ καλὸν καὶ ἀγαθὸν καὶ ἐν ἕκαστον τῶν
 ὄντων οὕτω, ἢ μή; d

ΚΡ. Ἐμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, [εἶναι].

ΣΩ. Αὐτὸ τοίνυν ἐκεῖνο σκεψώμεθα, μὴ εἰ πρόσωπόν τι
 ἔστιν καλὸν ἢ τι τῶν τοιούτων, καὶ δοκεῖ ταῦτα πάντα ρεῖν
 ἀλλ' αὐτό, φῶμεν, τὸ καλὸν οὐ τοιούτου ἀεὶ ἔστιν οἶόν· }
 ἔστιν;

ΚΡ. Ἀνάγκη.

a 6 αὐτῶν Baiter a 8 ἢ ante εἰκῶν add. T b 5 μείζων B
 c 1 ἐξαπατᾶ, εἰ Wytttenbach: ἐξαπατᾶται καὶ B: ἐξαπατᾶ καὶ T
 c 2 γε Ast: τε BT c 3 αὐτῷ Heindorf: αὐτοὶ BT c 5 ἐμπε-
 σόντεσ bt: ἐκπεσόντεσ BT c 7 ἔγωγε] ἐγῶ T d 2 εἶναι om. B
 d 4 καὶ . . . ρεῖν secl. Schanz

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οἶόν τε προσειπεῖν αὐτὸ ὀρθῶς, εἰ ἀεὶ ὑπεξέρχεται, πρῶτον μὲν ὅτι ἐκεῖνό ἐστι, ἔπειτα ὅτι τοιοῦτοι,
 10 ἢ ἀνάγκη ἅμα ἡμῶν λεγόντων ἄλλο αὐτὸ εὐθὺς γίγνεσθαι καὶ ὑπεξίεναι καὶ μηκέτι οὕτως ἔχει;

ΚΡ. Ἀνάγκη.

e ΣΩ. Πῶς οὖν ἂν εἴη τι ἐκεῖνο ὃ μὴδέποτε ὡσαύτως ἔχει; εἰ γὰρ ποτε ὡσαύτως ἴσχει, ἔν γ' ἐκεῖνῳ τῷ χρόνῳ δηλον ὅτι οὐδὲν μεταβαίνει· εἰ δὲ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχει καὶ τὸ αὐτὸ ἐστι, πῶς ἂν τοῦτό γε μεταβάλλοι ἢ κινῴτο, μὴδὲν
 5 ἐξιστάμενον τῆς αὐτοῦ ἰδέας;

ΚΡ. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Ἄλλὰ μὴν οὐδ' ἂν γνωσθῆι γέ ὑπ' οὐδενός. ἅμα
 440 γὰρ ἂν ἐπίοντος τοῦ γνωσομένου ἄλλο καὶ ἄλλοιον γίγνωιτο, ὥστε οὐκ ἂν γνωσθῆι ἔτι ὁποῖόν γέ τί ἐστιν ἢ πῶς ἔχον· γνώσις δὲ δήπου οὐδεμία γινώσκει ὃ γινώσκει μηδαμῶς ἔχον.

5 ΚΡ. Ἐστὶν ὡς λέγεις.

ΣΩ. Ἄλλ' οὐδὲ γνώσις εἶναι φάναι εἰκόσ, ὦ Κρατύλε, εἰ μεταπίπτει πάντα χρήματα καὶ μὴδὲν μένει. εἰ μὲν γὰρ αὐτὸ τοῦτο, ἢ γνώσις, τοῦ γνώσις εἶναι μὴ μεταπίπτει, μένοι τε ἂν ἀεὶ ἢ γνώσις καὶ εἴη γνώσις. εἰ δὲ καὶ αὐτὸ τὸ εἶδος
 b μεταπίπτει τῆς γνώσεως, ἅμα τ' ἂν μεταπίπτοι εἰς ἄλλο εἶδος γνώσεως καὶ οὐκ ἂν εἴη γνώσις· εἰ δὲ ἀεὶ μεταπίπτει, ἀεὶ οὐκ ἂν εἴη γνώσις, καὶ ἐκ τούτου τοῦ λόγου οὔτε τὸ γινώσόμενον οὔτε τὸ γνωσθησόμενον ἂν εἴη. εἰ δὲ ἔστι μὲν
 5 ἀεὶ τὸ γινώσκον, ἔστι δὲ τὸ γινωσκόμενον, ἔστι δὲ τὸ καλόν, ἔστι δὲ τὸ ἀγαθόν, ἔστι δὲ ἕν ἕκαστον τῶν ὄντων, οὗ μοι φαίνεται ταῦτα ὅμοια ὄντα, ἃ νῦν ἡμεῖς λέγομεν, ῥοῆ
 c οὐδὲν οὐδὲ φορᾶ. ταῦτ' οὖν πότερόν ποτε οὕτως ἔχει ἢ ἐκείνως ὡς οἱ περὶ Ἡράκλειτόν τε λέγουσιν καὶ ἄλλοι πολλοί, μὴ οὐ ῥάδιον ἢ ἐπισκέψασθαι, οὐδὲ πᾶν νοῦν ἔχοντος ἀνθρώπου ἐπιτρέψαντα ὀνόμασιν αὐτὸν καὶ τὴν αὐτοῦ

ψυχὴν θεραπεύειν, πεπιστευκότα ἐκείνοις καὶ τοῖς θεμένοις 5
 αὐτά, δισχυρίζεσθαι ὡς τι εἰδότα, καὶ αὐτοῦ τε καὶ τῶν ὄντων
 καταγιγνώσκειν ὡς οὐδὲν ὑγιὲς οὐδενός, ἀλλὰ πάντα ὡσπερ
 κεράμια ῥεῖ, καὶ ἀτεχνῶς ὡσπερ οἱ κατάρρω νοσοῦντες
 ἀνθρωποὶ οὕτως οἶεσθαι καὶ τὰ πράγματα διακείσθαι, ὑπὸ d
 ῥεύματός τε καὶ κατάρρου πάντα [τὰ] χρήματα ἔχεσθαι. ἴσως
 μὲν οὖν δὴ, ὦ Κρατύλε, οὕτως ἔχει, ἴσως δὲ καὶ οὐ. σκο-
 πείσθαι οὖν χρὴ ἀνδρείως τε καὶ εὖ, καὶ μὴ ῥαδίως ἀποδέ-
 χεσθαι—ἔτι γὰρ νέος εἶ καὶ ἡλικίαν ἔχεις—σκεψάμενον δέ, 5
 ἔαν εὖρης, μεταδιδόναι καὶ ἐμοί.

ΚΡ. Ἄλλὰ ποιήσω ταῦτα. εὖ μέντοι ἴσθι, ὦ Σώκρατες,
 ὅτι οὐδὲ νυνὶ ἀσκέπτως ἔχω, ἀλλὰ μοι σκοπουμένῳ καὶ
 πράγματα ἔχοντι πολὺ μᾶλλον ἐκείνως φαίνεται ἔχειν ὡς e
 Ἡράκλειτος λέγει.

ΣΩ. Εἰς αὐθις τοίνυν με, ὦ ἐταῖρε, διδάξεις, ἐπειδὴν
 ἤκης· νῦν δέ, ὡσπερ παρεσκευάσαι, πορεύου εἰς ἀγρόν·
 προπέμψει δέ σε καὶ Ἑρμογένης ὄδε. 5

ΚΡ. Ταῦτ' ἔσται, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ καὶ σὺ πειρῶ ἔτι
 ἐννοεῖν ταῦτα ἤδη.

c6 τε] γε T
 secl. Naber

d2 τὰ om. T

d8 καὶ ante πράγματα

641